DRŽAVNO TOŽILSTVO V LJUBLJANI
Došlo 10. XII. 1930
kraj ... prilog

Poštnina plačana v gotovini.
Leto XI., št. 285
Ljubljana, sreda 10. decembra 1930
Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2 — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praha číslo 78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.
Uredništvo:
Ljubljana: Knaflјeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu

Burni prizori v poljskem Sejmu

Pri včerajšnji otvoritvi Sejma je policija odstranila tri komunistične poslance – Vladna napoved izpremembe ustave – Za sejmskega maršala izvoljen Switalski

Varšava, 9. dec. g. Danes opoldne je bil ob polno zasedeni dvorani in navzočnosti otvorjen novoizvoljeni Sejm. Na ministrskih klopeh so bili vsi člani vlade. Komunisti in Ukrajinci so jih sprejeli z burnimi klici »Dol s fašistično vlado! Dol z diktaturo!« in slično. Poslanci centruma in vladnega bloka so burno protestirali in demonstrativno ploskali, pri čemer so vzklikali predsedniku republike in maršalu Pilsudskemu. Ropot se dalje časa ni poslegel, tako da ministrskega predsednika Slaveka sprva sploh ni bilo mogoče razumeti. Končno je prečital poslanico predsednika republike, pri čemer so ga komunisti opetovano prekinjali.

Poslanica napoveduje izpremembo ustave, ne da bi dala točnejše podatke o tem. Predsednik izraža nado, da bo izpremenjena sestava Sejma omogočila vladi uspešno delo.

Ministrski predsednik Slavek je nato izročil predsedstvo predsedniku vladnega bloka knezu Andreju Ljubomirskemu, ki je poslance zaprisegel. Tudi med prisego so komunisti dvignili velik ropot, tako da je končno vdrla v dvorano sejmska straža ter tri komunistične poslance s silo odvedla iz nje. Med čitanjem predsednikove poslanice so se vsi poslanci vladnega bloka in vsi ministri dvignili s sedežev, dočim so ostali pristaši opozicije demonstrativno na svojih mestih.

Končno se je vršila volitev sejmskega maršala. Za kandidata vladnega bloka poslanca Switalskega je bilo oddanih 238, za kandidata narodnih demokratov Zwijarczanskega pa 62 glasov. Poslanci osrednje levice so oddali prazne glasovnice, dočim so se zastopniki narodnih manjšin glasovanja vzdržali. Switalski je bil tako izvoljen za novega sejmskega maršala.

Tudi Laval se bori s težkočami

Po neuspešni misiji Barthouja je dobil mandat za sestavo vlade Laval, ki pa je naletel na težkoče zaradi nepopustljivosti radikalov

Pariz, 9. decembra d. Neuspeh, ki ga je doživel Barthou v svojem prizadevanju za sestavo vlade, v splošnem ni presenetil nikogar, kajti ko je Daladier odrekel svoje sodelovanje z republikansko desnico, je bilo jasno, da se Barthouju njegova misija ne bo posrečila. Novi predsednik vlade Laval bivši minister za javna dela v Tardieujevi vladi se je takoj po prejemu mandata za sestavo vlade posvetoval s Tardieujem, Doumerjem in Bouissonom, nakar je odšel k Briandu. Kakor zatrjuje Laval, je povsod naletel na pripravljenost sodelovanja v vladi, pa tudi v splošnem prevladuje mnenje, da bo Laval uspel s svojo misijo, ako ne pride do kakih nepričakovanih težkoč. Dobro poučeni politični krogi se nadejajo, da se bo Lavalu posrečilo premostiti ovire, nad katerimi so se razbili Barthoujevi poskusi. Nevarnost je v tem, da bi se po odklonitvi 87 poslancev močne Marinove skupine odtegnile sodelovanju tudi nekatere skupine umerjene sredine. Laval bi dosegel vladno večino pri takem stanju stvari le z nevtralnostjo socialistov.

Pri pogajanjih predsednika vlade z načelniki raznih parlamentarnih skupin sta se poslanca Chautemps in Daladier ponovno izrekla proti temu da bi pristopili Marinovci v vlado z dvema portfeljema, kakor to zahteva Tardieu, sklicujoč se na svojo prejšnjo desničarsko večino. Radikali izjavljajo, da so pripravljeni vstopiti v Lavalovo vlado, vendar v svojih zahtevah ne morejo popustiti. Zato izgleda zelo verjetno, da Tardieu ne pojde v Lavalovo vlado, čeprav ga veže na predsednika dosedanje složno sodelovanje.

Z druge strani pa se zopet poudarja, da je Tardieu brezpogojno obljubil svoje sodelovanje v vladi. Isto je storil tudi Barthou. Briand pa je hrabril predsednika, naj ne izgubi poguma in naj svojo misijo izvede, ker je zanjo mnogo razumevanja na vseh straneh.

Pierre Laval je prijatelj Briandov in zaupnik Herriotov, Daladierjev ter Painlevejev. Star je 54 let in ima za seboj nekoliko zelo razširjenih levičarsko usmerjenih listov v severni in srednji Franciji.

Pariz, 9. decembra s. Prizadevanja bivšega ministra Lavala, da bi pregovoril radikale za vstop v vlado, v kateri naj bi bila zastopana tudi Marinova skupina in bi dobil v njej dosedanji ministrski predsednik Tardieu svoj portfelj, doslej še niso prinesla zaželjenega uspeha. Marin je proti poldnevu poročal predsedniku republike o svojih razgovorih ter odgodil do 7. zvečer končnoveljavni odgovor, ali bo mandat mogel sprejeti ali ne. Težave, ki jih mora že premostiti Laval, so zelo velike. Tudi po številnih razgovorih, ki jih je imel popoldne s strankinimi voditelji, se še ne more sklepati, kako namerava odstraniti osebna, taktična in načelna nasprotstva posameznih strank in osebnosti.

Pariz, 9. decembra g. Kakor se vse zdi, je prišla ministrska kriza na mrtvo točko. Radikalno-socialistična zbornična frakcija je imela danes popoldne posvetovanje, na katerem je ponovno zavzela načelno stališče, da se frakcija ne bo udeležila vlade, v kateri bi bila zastopana tudi Marinova skupina. Frakcija je razen tega formulirala izrecno prepoved za udeležbo članov v katerikoli vladi. Ta sklep je naperjen predvsem proti osebi Tardieua. Laval bo moral zaradi tega skušati sestaviti vlado brez radikalnih socialistov. V tem primeru se bo moral vrniti na večino v zadnji Tardieujevi vladi, tako da bi bila nova Lavalova vlada samo nova izdaja stare Tardieujeve vlade. Zatrjuje se, da bi v tej novi kombinaciji Tardieu tudi nadalje ohranil notranje ministrstvo. Lavalovi razgovori se bodo nadaljevali vso noč, tako da bo mogoče dobiti točnejšo sliko o situaciji šele v zgodnjih jutranjih urah.

Nova ofenziva proti Brüningu

Opozicija hoče izzvati v državnem zboru debato o zunanji politiki ter izreči nezaupnico dr. Curtiusu – Složen nastop Italije in Nemčije v Washingtonu

Berlin, 9. decembra d. Brüningova vlada je sicer v soboto dosegla večino približno 40 glasov, s katero je zavrnila vse napade, vendar pa nevarnost zanjo še ni odstranjena, nasprotniki se še ne smatrajo za poražene in so pripravili sedaj napad proti zunanjemu ministru Curtiusu. Pri tem so računali, da bodo za nezaupnico zunanjemu ministru dobili večino. Desničarskim strankam se je že posrečilo pridobiti za to dve dosedanji vladni stranki, gospodarsko stranko in stranko podeželskega ljudstva, skušajo pa pridobiti zase še druge skupine iz vladnega tabora, predvsem krščansko socialni Volksdienst, ki je še v soboto glasoval z vlado, o katerem pa se ve, da ne odobrava zunanje politike dr. Curtiusa. Listi so napovedali, da bodo ob koncu današnje seje državnega zbora zahtevali pri določitvi poslovnega reda prihodnje seje zunanje-politično debato. Vlada je proti temu načrtu ne toliko zato, da bi se izognila parlamentarnemu boju, temveč iz važnih razlogov zunanje politike. Vlada namreč želi, da bi se šele v februarju po zaključku zborovanja sveta Društva narodov vršila v državnem zboru debata o zunanji politiki, ker bi imela v tem času napram inozemstvu manj vezane roke.

Berlin, 9. dec. s. Državni kancelar dr. Brüning je sprejel dopoldne zastopnike krščansko-socialnega Volksdiensta. Na tem sestanku je skušal državni kancelar prepričati deelgate, da bi bil kakršen-koli politični sunek, bodisi v obliki zunanje-politične debate ali celo v obliki nezaupnice proti zunanjemu ministru Curtiusu, v sedanjem trenutku za interese državne politike izredno nezaželjen. Ta izjava je očividno v zvezi z interpelacijo, ki so jo vložili v državnem zboru narodni socialisti, in zahtevami zunanjega odbora že od 2. decembra, da mora Nemčija takoj odpoklicati svojega zastopnika v pripravljalnem odboru razorožitvene konference v Ženevi, česar pa vlada ni storila. Državna vlada bo morala odgovoriti na vprašanje, ali je pripravljena takoj odpoklicati grofa Bernsdorffa iz Ženeve, ter izjaviti, da bo pri nadaljnji sabotaži razorožitve in v primeru, če bo večina v svetu Društva narodov popolnoma odpovedala, izstopila iz Društva narodov.

Pariz, 9. decembra. č. Današnji listi javljajo iz Washingtona, da sta Italija in Nemčija v prekrasni slogi protestirali pri ameriški vladi proti stališču ameriškega delegata Gibbsona na ženevski pripravljalni razorožitveni konferenci. Protestantoma ni prav, da je Gibbson glasoval za francoski predlog, da mora ostati med državami razmerje, ki je odrejeno z mirovnimi pogodbami. To je v ostalem tudi stališče ameriške vlade, ki je ponovno izrazila iz razumljivega razloga, ker ne more nobena konferenca sama po sebi spremeniti določb mirovnih pogodb.

Pariz, 9. decembra. č. »Echo de Paris« doznava, da je sporočil britanski poslanik lord Tyrrel nemškemu poslaniku v Parizu, da bo Velika Britanija storila najostrejše korake proti vsakemu najavljanju ali pa zahtevi moratorija od strani Nemčije v zadevi Youngovega načrta. Britanski poslanik je pristavil, da nemški izvoz nikakor ne trpi toliko pod pritiskom svetovne krize kakor angleški.

SODELOVANJE UČITELJSTVA PRI SOKOLSKI VZGOJI

Važna navodila prosvetnega ministra učiteljstvu osnovnih in meščanskih šol vse države

Beograd, 9. decembra. AA. Minister prosvete je izdal vsem šolskim nadzornikom, upraviteljem, učiteljem in učiteljicam meščanskih in narodnih šol naredbo z naslednjimi navodili:

1. V najkrajšem času naj se vsi učitelji in učiteljice **seznanijo z zakonom o Sokolu kraljevine Jugoslavije** ter s statuti, organizacijo in poslovanjem SKJ; **urede naj pouk v skladu z obveznim telesnim odgajanjem po načelih Sokolstva,** pouče mladino o ugodnostih za vojne obveznike, ki jih uživajo člani Sokola pri službi v kadru, zlasti pa naj se **seznanijo s sokolskimi ideali Tyrševega sokolskega sistema,** ki jim je enako potreben za izvajanje občega telesnega pouka kakor pri odgajanju dece v šolah in pri delu za splošno vzgojo.

2. Njihova dolžnost je, da aktivno **sodelujejo neposredno in posredno pri krepitvi sokolske ideje v našem narodu in da se udeležujejo dela v sokolstvu** zlasti pri prosvetnih odborih sokolskih društev in kmetskih sokolskih čet.

3. V krajih, kjer ni sokolskih društev, naj se trudijo skupno z drugimi državnimi organizacijami in zainteresiranimi osebami pri najbližji sokolski župi ali sokolskem društvu, **da se sokolsko društvo čimprej ustanovi in uredi tudi pri njih.**

4. Stremeti morajo za tem, da se s pomočjo sokolskega društva v najbližjem mestu ustanove povsod po vaseh kmetske sokolske čete in da delajo z narodnimi intelektualci za moralni odgoj mladine in odraslih.

5. Seznanijo naj prebivalstvo svojega kraja **z ugodnostmi, ki jih imajo Sokoli pri službi v vojski,** (n. pr. skrajšani rok 30 dni odnosno poldrugi mesec, prednost pri napredovanju, olajšave pri dopustih itd.).

6. **Pomagajo naj Sokolu pri pobijanju alkoholizma, pri izvajanju varčnosti in pri širjenju zdravja med prebivalstvom.**

7. Popularizirajo naj splošno in telesno sokolsko vzgojo v šoli in izvajajo telesne vaje po Tyrševem sokolskem sistemu. **Splošna vzgoja se bo izvajala po splošnih sokolskih načelih.** Javne vaje dece se lahko izvajajo s sodelovanjem strokovnih in prigodnih prednjakov Sokola, če so slučajno na razpolago ali če bi jih odredil krajevni Sokol.

8. Ne sme se ovirati delo Sokola pri učencih, ki jim je po členu 9. zakona o Sokolu kraljevine Jugoslavije dovoljeno pripadati Sokolu; **šolski prostori, kolikor je to mogoče, naj so na razpolago Sokolu dotičnega kraja.**

9. Priporoča se učiteljstvu, da poseča tečaje in predavanja, ki jih priredi sokolski savez kraljevine Jugoslavije po svojih društvih in župah za **seznanjanje učiteljev in učiteljic s Sokolstvom.**

Banski in sreski nadzorniki morajo ob sodelovanju upraviteljev v meščanskih in narodnih šol **paziti na delo podrejenega osobja v svrho krepitve in širjenja Sokolstva in morajo o tem voditi račun v starešinskih poročilih o vsakem** učitelju in učiteljici odnosno upravitelju in šolskem nadzorniku. Razen tega bodo ministrstvu v svojih trimesečnih, polletnih in letnih poročilih poslali **predloge o delu podrejenega jim osobja na tem polju.** Podrobna navodila za ustanavljanje sokolskih društev in kmetskih sokolskih čet in glede dela v njih bo zahtevalo od najbližjih sokolskih društev samo ministrstvo za prosveto. Ko jih dobi od saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, jih pošlje vsem prosvetnim ustanovam.

Važne reforme socialnega zavarovanja

Po načrtu novega zakona se socialno zavarovanje razširi tudi za primer starosti, onemoglosti in smrti, za primer brezposelnosti pa bo urejeno s posebnim zakonom

Beograd, 9. decembra, r. Ministrstvo socialne politike je izdelalo načrt zakona o socialnem zavarovanju in ga razposlalo vsem zainteresiranim gospodarskim zbornicam in delavskim organizacijam na vpogled in v oceno. Načrt je sestavljen na osnovi mnenj in predlogov, ki so jih stavile zainteresirane gospodarske in delavske zbornice glede obstoječega zakona o zavarovanju delavcev iz leta 1922. **Novi zakon predvideva poleg že obstoječega bolezenskega in nezgodnega zavarovanja tudi zavarovanje za primer onemoglosti, starosti in smrti.**

Novi zakon o socialnem zavarovanju se nanaša na 700.000 delavcev v naši državi in je na njem globoko zainteresirano celokupno naše gospodarstvo. Nič manj važen je seveda za delavske kroge, zlasti zaradi uvedbe starostnega zavarovanja in zavarovanja za primer onemoglosti in smrti. S tem se bo socialni položaj delavstva znatno izboljšal.

Za razliko od dosedanjega zakona o zavarovanju delavcev sloni **novi zakon o socialnem zavarovanju na načelu širše samouprave, s čimer se poenostavlja administracija, a obenem poveča nadzorstvo države. Dočim je obseg zavarovanja razširjen za primer starosti, onemoglosti in smrti, so na drugi strani znižani doprinosi za posamezne vrste zavarovanja.**

Zakon osvaja **načelo obveznega zavarovanja.** Ta obveznost nastane v onem trenutku, v katerem stopi delavec v službeno razmerje. **Izvzete so od obveznega zavarovanja samo one osebe, ki zaslužijo letno nad 72.000 Din.** Zakon osvaja nadalje načelo centralizacije zavarovanja v enem zavodu, dočim se zavarovanje samo izvaja po krajevnih organih. **Načelo centralizacije** je usvojeno iz razloga, ker je dosedanja praksa pokazala, da je za finančno stran zavarovanja najprimernejša oblika administracije. S tem zakonom se obenem **unificirajo vse vrste zavarovanja** in sicer za primer bolezni, nesreče, onemoglosti, starosti in smrti **s celokupnim doprinosom v izmeri 10 odst. zavarovane mezde.**

Uprava urada za zavarovanje je zasnovana na čelu samouprave in bo v rokah delavcev in delodajalcev. Eno tretjino članov samoupravnih organov zavarovalnih uradov imenuje minister socialne politike iz vrst delavcev in delojemalcev, s čimer se bo v gotovi meri povečala državna kontrola poleg kontrole, ki je že sicer predvidena v zakonu. Po načrtu zakona bo **država doprinašala tudi gotove prispevke za centralo socialnega zavarovanja, zlasti za primer invalidnosti.**

Zdravstveno službo bo vršil kader zdravnikov-uradnikov in pogodbenih zdravnikov, ker se je **sistem svobodne izbire zdravnikov** izkazal v praksi za škodljiv in za predrag.

Zavarovanje za primer brezposelnosti bo urejeno s posebnim zakonom. Do sprejetja tega zakona bodo brezposelni delavci dobivali podporo po predpisih o davanju podpore brezposelnim.

Obveznost zavarovanja velja za vse osebe, ki dajo na področju kraljevine Jugoslavije stalno ali začasno na osnovi kakršnegakoli delovnega in službenega odnošaja svojo telesno ali umno silo v najem, brez ozira na spol, starost in državljanstvo. Med osebe, za katere velja obveznost socialnega zavarovanja, spadajo **tudi vajenci, volonterji, učenci javnih obrtnih šol in zavodov in one osebe, ki še niso izučene in zaradi tega ne dobivajo nobene plače ali mezde, odnosno manjšo od običajne.** Minister socialne politike je pooblaščen na predlog središnjega urada za socialno zavarovanje in v interesu zavarovanja samega dovoliti izjeme za posamezne učne zavode.

Zavarovanje je **obvezno tudi za one, ki vzamejo kako delo v zakup in ga izvršujejo v lastni delavnici ali stanovanju po naročilu in za račun drugih oseb, ki se bavijo z obrtjo, trgovino ali industrijo. Sem spada tudi tako zvana hišna industrija.** To velja tudi za primer, da sami nabavljajo potrebni materijal in surovine ne glede na to, če poleg tega delajo še za svoj lastni račun. Obveznost zavarovanja se z novim zakonom **razširi tudi na posadko vseh domačih pomorskih in rečnih ladij tudi v primeru, če se te ladje nahajajo v inozemstvu.** Minister socialne politike bo izdal poseben pravilnik, kako se bo to zavarovanje izvajalo.

Amerika ne da denarja ogroževalcem miru

Odločen odgovor ameriških finančnikov Italiji – Amerika noče podpirati revizijonistov

Newyork, 9. decembra M. V tukajšnjih krogih se zatrjuje, da je bilo italijanskemu finančnemu ministru Volpiju, ki je prišel iskat posojila za Italijo, s strani ameriških finančnikov sporočeno, da **Amerika nikakor ni volja dajati denar za nadaljnje oboroževanje in izvajanje revizionistične politike. Amerika si želi miru in konsolidacije ter bo odslej podpirala samo one države, kojih politika je v skladu s temi smernicami Amerike. Če želi Italija posojilo, se mora predvsem odreči svoji agresivnosti v zunanji politiki, pariteti s Francijo na morju in svojemu zavezništvu s sovjetsko Rusijo in ostalimi evropskimi revizionisti, kakor so Madžarska in Nemčija, s katerimi se Italija v zadnjem času tako očividno brati.** Dokler bo vodila Italija to politiko, ne sme računati na podporo Amerike.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 9. dec. AA. Danes od 11. do 13.15 se je vršila seja ministrskega sveta pod predsedništvom predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev generala Petra Živkovića. Na seji so razpravljali o tekočih poslih.

Odhod zunanjega ministra v Atene

Beograd, 9. dec. p. Zunanji minister dr. Marinković je davi ob 9.45 v spremstvu svoje soproge in uradnikov zunanjega ministrstva ter grškega poslanika na našem dvoru odpotoval v Atene.

Napredovanje

Beograd, 9. decembra AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja so napredovali v višjo skupino pri finančni direkciji v Ljubljani za glavnega arhivarja Karlo Podboj, Valentin Kobal in Janko Bogataj.

Imenovanja v policijski službi

Beograd, 9. decembra p. Z odlokom notranjega ministra je imenovan za komisarja obmejne železniške policije v Mariboru Stevan Krajnović, do sedaj policijski komisar v Belem Manastiru. Za pisarja pri policijski upravi v Ljubljani je imenovan Joso Karabibaj, do sedaj pri obmejnem policijskem komisarijatu v Mariboru. Za pisarja pri obmejni policiji na Sušaku pa Aleksander Marković, do sedaj pri obmejnem komisarijatu na Rakeku.

Svečeniška imenovanja in upokojitve

Beograd, 9. decembra AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je imenovan za konzultorja nadškofije v Beogradu v 3/I dr. Avgust Juretić, dosedanji tajnik beograjske nadškofije v 7/I, upokojen pa Anton Donković, koadjutor starokatoliške cerkve v 4/I.

Prva seja savskega banskega sveta

Zagreb, 9. decembra č. Ban savske banovne dr. Šilović je razposlal danes vsem banskim svetnikom savske banovine vabilo, da se sestanejo na otvoritev skupščine banskega sveta dne 15. t. m.

Razpis lekarne v Dolnji Lendavi

Beograd, 9. decembra p. »Službene Novine« objavljajo razpis banske uprave dravske banovine, s katerim se razpisuje natečaj za otvoritev nove lekarne v Dolnji Lendavi.

Poljsko-jugoslovenske zveze

Varšava, 9. decembra. AA. Znana pisateljica Kazimira Alberti je imela v Lvovu predavanje z naslovom: Jugoslavija srce slovanstva. V predavanju je govorila o prirodnih lepotah Jugoslavije, ki jih pozna s potovanja po poedinih krajih Jugoslavije. Zanimanje za to predavanje je bilo zelo veliko in je bilo sprejeto z burnim odobravanjem.

Varšava, 9. decembra. AA. V Varšavi in Poznanju sta ustanovljena uredniška odbora za jugoslovenski almanah, ki bo izdan v začetku prihodnjega leta. V varšavskem uredniškem odboru so Kneblevski, pisatelj Osendovski, Nijakovskij, Bohuslavskij, Pagonovskij in prof. Julij Benešič; v poznanjskem odboru pa so pisatelj Žigoslavski, F. D. Jelenski - Katov, lektor našega jezika na univerzi v Poznanju dr. Kavetska in urednika poznanjskih listov Jaroslavski in Kratilovski.

Varšava, 9. decembra. AA. V poljskem ministrstvu za agrarno reformo se je organiziral odbor za zgraditev poljske kapelice na otoku Šolta na Jadranu. Za predsednika odbora je bil izvoljen profesor Hilarović, v odbor pa so prišle ugledne osebnosti poljskega gospodarskega in kulturnega življenja. Seji je med drugim prisostvoval tudi predstavnik jugoslovenskega poslaništva.

Zagrebški kmečki tabor

Ljubljana, 9. decembra.

V Zagrebu se je vršila na Marijin praznik manifestacija, kakršne Jugoslavija ne pomni. Nad sto tisoč kmetov se je zbralo, da pred vsem svetom posvedočijo svojo ljubezen in zvestobo do narodnega kralja, svoje neomajno zaupanje v njegovo vrhovno vodstvo in svojo solidarnost z veliko jugoslovensko idejo. Ogromna večina ljudstva, ki je napolnila prostorne trge in ulice belega Zagreba, je bila seveda iz hrvatskih krajev, a tisoči so prišli tudi iz slovenskega in srbskega dela države: zagrebški zbor je tako združil celokupno kmečko ljudstvo Jugoslavije, narodna ideja je spojila Hrvate, Srbe in Slovence v nerazdružno celoto. Očividci grandiozne prireditve se niso mogli dovolj načuditi disciplini in enodušnosti, ki sta obvladovali ogromne mase. Patriotični nagovori kmečkih mož, ki so se vrstili na tribuni, so bili sprejeti z velikanskim odobravanjem, manifestacije za kralja in domovino so bile nepopisne, nepozaben pa ostane vsakomur, ki je bil priča, v spominu globoko ginljiv trenutek, ko so vse te nepregledne mase kmečkega naroda odkritih glav z iskreno resnostjo slovesno ponavljale besede prisege zvestobe in vdanosti narodnemu kralju, trdne odločnosti v obrambi jugoslovenske misli in nezlomljive volje, braniti sveto narodno stvar in našo domovino do zadnjega diha proti vsem sovražnikom, zunanjim in notranjim.

Zagrebški zbor je jasno pokazal, kako naš preprosti človek občuti pravilnost kraljeve politike, kako mu njegov zdrav instinkt govori, da je bodočnost naroda edino le v jugoslovenski ideji. Nešteti tisoči kmečkega ljudstva iz vseh hrvatskih krajev so najodločnejši dementi vseh onih, ki nepoučenemu svetu pripovedujejo o nasprotstvu hrvatskega dela naroda proti današnjemu stanju.

Kmečki človek je v svojih izrazih in v svojih sodbah priprost in enostaven. On ljubi čiste situacije in ne mara za diplomatične finese. Zato se kmečko ljudstvo, zbrano na trgu bana Jelačića, ni zadovoljilo samo s pozitivno manifestacijo, temveč je svoji izjavi zvestobe in vdanosti kralju in domovini pridejalo tudi najstrožjo obsodbo vseh onih, ki se danes po raznih emigrantskih centrih izdajajo za »zastopnike hrvatskega naroda« ter v imenu tega naroda delujejo proti Jugoslaviji. Kakšne in čigave posle s tem opravljajo, to vidi tudi najpriprostejši človek in to je dobro spregledal tudi bistri hrvatski seljak. Njegova sodba je ostra, a utemeljena: proglasil je emigrante za izrodke naroda in svoje sovražnike ter jim je s tem pred vsem svetom vzel zadnji videz legitimacije govoriti v njegovem imenu. Zagrebški zbor je tudi v tem oziru ustvaril čisto situacijo.

Pomembne so tudi manifestacije napram zaupanju osebi predsednika vlade g. Živkovića, v katerem vidi kmečko ljudstvo garancijo, da bo izvedel kraljev program z odločnostjo in doslednostjo. Zagrebški zbor je tako ponovno potrdil rezultat poletnega obiska predsednika vlade v Zagrebu.

Kmečki zbor v hrvatski prestolnici je po svojem pomenu ena najvažnejših prireditev v naši državni zgodovini. Ž njim je zaključen in dosežen plebiscit naroda za kraljevo veliko narodno zamisel, ž njim je sklenjena fronta vseh iskrenih in dobrih ljudi za zmago nacijonalne ideje.

Ban dr. Marušič prevzel svoje posle

Prisrčen sprejem ob prihodu v Ljubljano – Programatičen nagovor na uradništvo banske uprave

Ljubljana, 9. decembra.

Novi ban g. dr. Drago Marušić je prispel v nedeljo zvečer iz Beograda v Ljubljano. Na kolodvoru so ga poleg vodilnega uradništva banske uprave pod vodstvom g. podbana dr. Pirkmajerja pozdravili tudi številni prijatelji in znanci, med njimi zlasti njegovi ožji rojaki Primorci.

Včeraj je imel g. ban daljšo konferenco s podbanom g. dr. Pirkmajerjem, popoldne pa ga je posetil minister dr. Švegel. Danes je novi ban prevzel banske posle; o tem je izdala Agencija Avala naslednje poročilo:

Ban dr. Drago Marušić je danes prevzel posle od dosedanjega vršilca banovih dolžnosti dr. Otmarja Pirkmajerja. Ob tej priliki je ob 16. v banski palači sprejel načelnike in šefe odsekov banske uprave. Kot prvi ga je pozdravil načelnik upravnega oddelka dr. Leon Stare s kratkim nagovorom, v katerem je izvajal med drugim:

»V imenu podrejenega vam uradništva si dovoljujem vam iskreno čestitati k imenovanju na to visoko mesto, na katero ste bili pozvani z zaupanjem Nj. Vel. kralja. Uradništvo banske uprave, ki je zvesto in vdano Nj. Vel. kralju in državi, vrši z vso vnemo in marljivostjo poverjene mu posle v smislu navodil visoke kraljevske vlade Blagovolite sprejeti slovesno zagotovilo, da bo to disciplinirano uradništvo tudi pod vašim vodstvom nadaljevalo započeto delo in marljivo vršilo svoje posle.«

Ban dr. Drago Marušić

je imel na zbrane načelnike in šefe odsekov naslednji govor:

»Gospodje! Pri prevzemanju banskih poslov vas iskreno pozdravljam kot svoje najožje delavce; želim si pri tem z vami tesnega sodelovanja, ki naj sloni na medsebojnem zaupanju.

Železna disciplina in brezkompromisna objektivnost se pri dobri in pošteni upravi razumeta sami po sebi Državni uradnik, kateremu pri njegovem poslovanju ne služijo kot podlaga izključno le poštenje, zakon in državni ter splošni interes in ki se da zavesti od interesov posameznikov ali skupin, zlorablja svojo moč in zaupanje, ki mu je poverjeno.

Toda jaz pričakujem od vas, gospodje, še več, še mnogo več: da namreč v svoje delo položite vso svojo dušo in vse svoje srce, vso svojo ljubezen in vdanost do kralja in domovine ter do naroda, zlasti do našega mladega človeka. Vedno moramo imeti pred očmi in gojiti vse panoge narodovega življenja, naj se javljajo v katerikoli obliki; toda zavedati se moramo, da sta glavna stebra naše domovine kmet in zemlja. Zato moramo posebno brigo posvetiti našemu kmetu in delavcu kot glavnim produktivnim silam narodnega gospodarstva.

Kar se tiče smernic našega dela, nam jih je jasno začrtal naš ljubljeni veliki kralj Aleksander v svojem historičnem manifestu od 6. januarja in v osnovnem zakonu o novi uredbi kraljevine Jugoslavije od 3. oktobra lanskega leta, s katerim je bila ustanovljena tudi dravska banovina. Navodila za poslovanje, ki so veljala za mojega predhodnika na tem mestu, prvega bana dravske banovine, g. ministra inž. Dušana Serneca, veljajo brez izpremembe tudi za mene. Delo začeto od mojega predhodnika za koncentracijo vseh narodnih konstruktivnih sil, hočem nadaljevati, razširiti, poglobiti, dovršiti. Pri tem računam na podporo vseh Slovencev. Kdor je pravi jugoslovenski patrijot, ne sme stati ob strani in še manj delo ovirati. Kakor pa so pri skupnem delu vsi dobrodošli, ki imajo dobro voljo, ne sme biti in ne bo dovoljeno nobenemu, da to delo, ki ima edini cilj, da dvigne narod in državo, kakorkoli ovira.

Osnovna ideja vsemu našemu delu mora biti državno in narodno edinstvo ter ljubezen in vdanost do naše skupne domovine, velike in močne Jugoslavije, kateri moramo vsi brez izjeme služiti.

Moj cilj je ustvariti iz dravske banovine pokrajino, ki bo po svoji nacijonalni jugoslovenski zavesti, po svoji narodni disciplini in po svojem vzornem gospodarstvu postala vzor ostalim krajem naše velike domovine, ponos naše države in pravi biser v svetli jugoslovenski kroni.

Ljubezen do domovine pa zahteva tudi bratsko ljubezen, strpnost in medsebojno spoštovanje. Nad vsem tem mora biti nesebično in pošteno delo, katero mora temeljiti na etičnih načelih, kajti ta edina morejo donesti trajen uspeh.

To so načela, katerih se hočem pri svojem delu držati in katerih se moramo držati vsi, da dosežemo zastavljeni si cilj.

Zaključujem z izjavo zahvalnosti, ljubezni in neomajne vdanosti Nj. Vel. kralju Aleksandru in njegovemu vzvišenemu domu in z izjavo zvestobe in globokega spoštovanja prvemu pomočniku Nj. Vel. kralja predsedniku vlade g. Petru Živkoviću in kraljevski vladi.

Živio Nj. Vel. kralj Aleksander!«

Prisotni so se z navdušenjem pridružili vzkliku g. bana ter trikrat zaklicali »Živio kralj!«

Nato je nagovoril g. bana dosedanji vršilec dolžnosti

podban dr. Otmar Pirkmajer

z naslednjimi besedami:

Smatram za svojo dolžnost, da se g. banu prav prisrčno zahvalim za bodrilne besede na vodeče uradništvo in za smernice, ki jih je določil za bodoče poslovanje. Lahko izjavljam, da jemljemo vsi pritrdilno na znanje vaše lepe besede, zagotavljajoč vas, da bomo nadaljevali delo s potrebno požrtvovalnostjo, pa tudi z zadovoljstvom, ker se zavedamo, da se vodi dravska banovina in njena uprava v smislu januarskega manifesta Nj. Veličanstva v duhu prizadevanj našega vladarja, do katerega nas vežeta ne le najglobokejša vdanost in spoštovanje, temveč tudi navdušeno občudovanje ter neomajljiva vera v uspeh njegovih velikih prizadevanj. Vsi smo prepričani, da bodo vaši in naši napori rodili najboljše rezultate, ako bomo imeli pred očmi dejstvo, da je uprava občutljiv mehanizem, ki reagira na vsako motnjo in pogreško, da počiva življenje države na upravi, ki lahko državni organizem krepi ali pa slabi. Od uprave je odvisen tempo kulturnega in ekonomskega napredovanja države, od aktivnosti in sposobnosti upravnih organov je tedaj odvisna sreča, blagostanje in kultura naroda. Zavedajoč se tega in ker vsi naš narod in svojo z velikimi žrtvami ustvarjeno državo ljubimo, smo pripravljeni potom svoje službe nuditi tej naši državi ne le to, kar nam velevajo zapisani zakoni in norme, temveč tekmovati v požrtvovalnosti, da ji kar največ koristimo ter čim več pripomoremo do zdravega napredka in koristnega razvoja naše ljubljene domovine. Samo za onega, katerega vodijo tako idealni motivi, je mesto v naši upravni službi in prepričan sem, da stoje pred vami, gospod ban, možje, ki vsi tako razumejo svojo službo in ki se svojega položaja in svojih dolžnosti v polni meri zavedajo. V tem prepričanju vas še posebej pozdravljam ter izražam nado, da vam bo složno in smotreno delovanje, podprto s strokovnim znanjem vaših sotrudnikov, prineslo obilo uspehov v blagor naše lepe dravske banovine in v procvit naše ljubljene Jugoslavije.«

G. pomočnik dr. Pirkmajer je nato predstavil g. banu vse prisotne načelnike in šefe odsekov.

3 + 1 = 2

Poset Bethlena in Venizelosa na Dunaju

Dunaj, 9. decembra s. Madžarski ministrski predsednik grof Bethlen bo obiskal Dunaj v času od 15. do 20. decembra. Že dalj časa nameravani poset grškega ministrskega predsednika Venizelosa

Avstrijski socialisti in avstrijska zunanja politika

Dunaj, 9. dec. r. Včeraj je bil zaključen kongres avstrijske socijalne demokracije. V ospredju razprav so bila poleg vprašanj notranje-politične taktike gospodarska vprašanja. Posebno interesanten je bil v tem oziru referat posl. dr. Bauerja, ki je m. dr. izvajal:

»Dne 30. junija poteče naša **trgovinska pogodba z Jugoslavijo.** Agrarci menijo, da je to ugoden trenutek za zvišanje agrarnih carin ne le napram Jugoslaviji, temveč tudi napram drugim državam. Inozemstvo bi seveda na tak ukrep odgovorilo s povišanjem carin na produkte naše industrije in obrti. Jugoslavija, Madžarska, Rumunija, Bolgarija in Poljska so ustanovile neke vrste agrarni kartel ter so pozvale Nemčijo, Češkoslovaško, Avstrijo in Italijo, da naj predvsem kupujejo vzhodnoevropsko žito, zakar bodo dobile ugodnejše industrijske carine. Toda načrt uvedbe preferenčnih carin ni izvedljiv. Zato se je pojavila ideja, da se zadeva uredi potom posebnih uvoznih družb pod nadzorstvom države. Mi odklanjamo take ideje, ako so z njimi združene politične obveze.

Agrarni krogi so se pred nekaj meseci mnogo bavili **z idejo da bi se ustanovila italijansko - madžarsko - avstrijska fronta.** Kdor ve, da italijanska nasprotstva z drugimi državami niso toliko gospodarska, kolikor politična, in kdor se zaveda, kako velika je opasnost, ki izvira iz teh nasprotstev, ta bo kar najostrejše protestiral, da bi se podali v tako fronto. Na drugi strani **se mnogo govori o dunavski federaciji.** Proti vsemu, kar bi nas moglo politično vezati, moramo najostrejše protestirati.«

Splošna stavka v Španiji

Madrid, 9. dec. s. Stavkovno gibanje v Španiji traja dalje. Danes je razvila radikalna delavska organizacija zopet živahno propagando za stavko. Okoli poldneva je prišlo v Valenciji do krvavih spopadov med policijo in delavci, ki so demonstrirali, pri čemer je bil en delavec ubit. V protest proti postopanju policije je delavstvo proglasilo splošno stavko, ki jo povsod izvajajo brez izjeme. Prefekt v Valenciji je zahteval od vlade vojaška ojačenja, ker sicer ne more prevzeti odgovornosti za vzdrževanje miru in reda.

Konvencija o enotnem delovniku v rudnikih

London, 9. dec. AA. Minister za rudnike Shinwell se še vedno trudi, da bi mednarodna konferenca dela, ki se sestane meseca junija, sprejela konvencijo o poenotenju delovnika v rudnikih.

»Manchester Guardian« pravi, da bi predhodni sporazum med najbolj interesiranimi državami Anglijo, Nemčijo in Poljsko zagotovil sprejem omenjene konvencije. Shinwell je že razpravljal o tem vprašanju z nemškim ministrom dela in se je sestal včeraj in danes z zastopniki poljske vlade. Razpravljal je z njimi tudi o vprašanju mednarodnega sporazuma o produkciji.

Medtem se je posvetila velika pozornost vprašanju delovnega časa v angleških premogovnikih. Shinwell meni, da bi skupna konferenca rudarjev in lastnikov premogovnikov najbolje rešila to vprašanje. Kompromis bi stopil v veljavo meseca julija, ko zapade osemurni delovnik. Predlagajo, naj delajo rudarji 7 in pol ali 7 in tričetrt ure na dan. V nasprotnem primeru bo obnovljen osemurni delovnik.

London, 9. decembra. s. Škotski rudarji so z malimi izjemami zopet začeli delati. Odbor škotskih rudarskih podjetnikov se bo sestal prihodnji teden, da bi zaključil z njimi trajno pogodbo, o kateri upajo, da bo dosežena v teku januarja prihodnjega leta.

Kongres Zveze češkoslovaških društev v Jugoslaviji

Osijek, 9. dec. r. Preteklo nedeljo se je vršil tukaj kongres Zveze češkoslovaških društev v Jugoslaviji. Udeležilo se ga je okrog 100 delegatov, ki so zastopali okrog 15° tisoč Čehoslovakov, ki žive v Jugoslaviji. To je bil peti kongres zveze, ki je bila osnovana pre' 'esetimi leti na zborovanju v Osijeku. Na predvečer kongresa se je vršila v gledališču svečana akademija, na kateri so sodelovala razna pevska in glasbena društva. Kongresu je predsedoval univerzitetni profesor iz Zagreba dr Smetanka. S kongresa so bili poslani pozdravni brzojavi Nj. Vel. kralju in prezidentu Masaryku, nadalje predsedniku vlade generalu Živkoviću in prosvetnemu ministru Maksimoviću. Kongres je razpravljal o raznih kulturnih in gospodarskih vprašanjih in sprejel tozadevne sklepe. Poročilo uprave o delovanju Zveze v zadnjih dveh letih je bilo z odobravanjem sprejeto na znanje, kar dokazuje, da je Zveza mnogo storila na kulturnem in gospodarskem zbližanju obeh narodov, kakor tudi za napredek Čehov in Slovakov v naši državi. Za predsednika nove uprave je bil izvoljen arhitekt Josip Hrnčiř iz Beograda, za prvega podpredsednika slovaški škof Adam Vereš iz Iloka, za drugega podpredsednika pa prof. dr. Fran Smetana iz Zagreba.

MODNA REVIJA
ATENE v soboto 13. t. m. v Unionu

Atentat na bivšega poslanika Georgije

Pariz, 9. decembra d. Ko je hotel vstopiti nekdanji poslanik georgijske republike v Parizu Ramihvili v dvorano, kjer se je imel vršiti shod njegovih rojakov, je oddal neki moški nanj dva strela. Ramihvili se je zgrudil mrtev na mestu. Morilca, ki je po poklicu brezposelni poljedelski delavec, po imenu Čanukvadse, so takoj prijeli. Pri njem so našli dva nabita samokresa. Pri zaslišavanju je izjavil, da je umoril Ramihvilija, ker je v prvi vrsti kriv brezposelnosti njegovih rojakov. Umorjeni minister je bil nekdaj državni poslanec v ruski dumi in je pripadal socialistični frakciji.

Razorožitev prebivalstva v goriški pokrajini

V 24 urah je moralo oddati oblastvom vse orožje in municijo – Umor pri Sv. Luciji

Trst, 9. dec. č. Vsi današnji listi prinašajo obširna poročila o izvršenih odredbah goriškega in tržaškega prefekta, po katerih je bilo vse prebivalstvo goriške province in še nekih drugih bližnjih vasi popolnoma razoroženo. »Piccolo« pravi, da je bil odrejen za razorožitev rok 24 ur in da se je prebivalstvo brez vsakega ugovora disciplinirano odzvalo pozivu na razorožitev ter je izročilo vso municijo in orožje policijskim oblastvom in karabinjerskim postajam. V sami Gorici je bilo izročenih okrog 4 tisoč pušk, revolverjev in karabink. Zadržali niso ljudje niti starih sulic in sabelj, ki so jih imeli kot starinske zanimivosti in spominsko orožje. »Piccolo« pozdravlja disciplinirano prebivalstva in dostavlja, da je bila ta odredba nadvse potrebna in koristna ter da je bil pač zadnji čas, da se je izvršila. Mnogo tega orožja in municije, je bilo očividno pripravljenega za nadaljne napade in atentate.

»Popolo di Trieste« pripisuje največ zaslug za to uspešno razorožitev šefu goriške policije Modestiu ter izraža prepričanje, da bodo sedaj za vedno prenehali napadi.

Istočasno poročajo tržaški listi, da je bil predprošlo noč napaden trgovec Fonda, ki se je vračal z ženo in otrokom v Sv. Lucijo. Na potu mu je prestregel pot neki mladenič ter s puško dvakrat ustrelil vanj. Fonda je dobil dva strela v grlo ter je na mestu obležal mrtev. Napadalca niso takoj našli ter je že bilo vse na tem, da zopet obdolžijo slovansko prebivalstvo atentata. K sreči pa so nekaj ur za tem našli dva kilometra od kraja napada mladeniča Matijo Del Osta, ki je izvršil samomor. Ugotovili so, da je ta samomorilec streljal na trgovca Fondo iz osebnega maščevanja, ker je bil pred dvema letoma odpuščen pri njem iz službe.

Smrtne obsodbe v Moskvi

Vsi obtoženci pomiloščeni na 10 in 5 let ječe – Kaj pravi brat obsojenega inž. Ramzina – Patrijarh Peter umrl

Moskva, 9. decembra. r. Agencija Tas javlja, da so **bili obtoženi člani industrijske stranke Ramzin, Laričev, Čarnovski, Kalinikov in Fedotov obsojeni na smrt, ostali trije obtoženci pa na 10 let zapora.** Vrhovno sovjetsko oblastvo je na smrt obsojene pomilostilo na 10 let ječe, zaporno kazen ostalih treh obsojencev pa je znižalo na pet let. Odlok o pomilostitvi naglaša, da so obtoženi odkrito priznali in obžalovali svoje zločine ter prisegli Sovjetski uniji zvestobo.

Beograd, 9. decembra. r. Brat na smrt obsojenega profesorja Ramzina, dr. Sergije Ramzin živi v Beogradu, kjer je šef higijenskega oddelka beograjske občine. Razumljivo je, da je z mrzličavo pozornostjo zasledoval potek procesa v Moskvi in da je skušal olajšati položaj svojega brata, v čegar nedolžnost je bil prepričan. Pred početkom procesa je poslal radiobrzojavko društvu ameriških strojnih inženjerjev, čegar član je bil tudi obsojeni prof. Ramzin, s prošnjo, naj se zavzame za usodo njegovega brata. Prav tako je odposlal tudi pismo, ki je bilo objavljeno v pariškem »Matinu« in pred dnevi tudi v beograjskem »Vremenu«. Njegovo posredovanje je ostalo žal brez uspeha. Ko je bila v Moskvi izvršena obsodba, so beograjski novinarji posetili dr. Ramzina in kakor piše »Vreme«, v prvem trenutku ni mogel izpregovoriti niti besede ter je šele čez nekaj časa dejal: »Kaj naj vam rečem? Bil sem prepričan, in sem tudi sedaj popolnoma o nedolžnosti svojega brata. Znan je bil kot nepolitik, ki se je vedno bavil le s svojim strokovnim delom. Njegova krivda ni prav nič večja od krivde 99 odstotkov državljanov v Rusiji. Smatram, kakor v ostalem tudi vsi zainteresirani opazovalci, da je bilo vse vnaprej pripravljeno, umetno pripravljeno, ves proces je insceniran in prav tako tudi razsodba. Žrtve so bile v naprej izbrane ne glede na njihovo nedolžnost.«

Kovno, 9. decembra. s. Po pomilostitvi vseh v veliki moskovski Ramzinovi razpravi na smrt obsojenih obtožencev, so bili vsi obsojenci z najstrožjo stražo odvedeni v Nižni Novgorod, kjer bodo presedeli kazen.

Berlin, 9. decembra. d. Kakor poroča »Lokal-Anzeiger« iz Leningrada, je bil vodja leningrajske zadruge za živila po kratkem procesu zaradi sabotaže obsojen na smrt in ustreljen.

London, 9. decembra. d. »Morningpost« poroča iz zasebnega ruskega vira, da je patrijarh Peter, poglavar ruske pravoslavne cerkve umrl v prognanstvu v Sibiriji

Smrtna megla v Belgiji še nepojasnjena

Različna mnenja o vzrokih nenadnih smrtnih slučajev -- Bržkone so se z meglo razširili strupeni plini iz tovarn, o katerih pa oblasti iz vojaških vzrokov ne dajo pojasnil

Bruselj, 9. decembra. d. Tajinstvena smrt v okolici Liegea kosi dalje in vsi napori zdravnikov na mestu, da bi ugotovili vzroke skrivnostnih slučajev, so še vedno brezuspešni. Bruseljski listi omenjajo podobno skrivnostno meglo, ki je zahtevala smrtne žrtve v l. 1902. in 1911. Megla je tedaj vsebovala mikroskopično mala prašna zrnca, ki so zamašila pljuča in povzročila smrt.

Število mrtvih je medtem naraslo že na 64 in po bolnicah leži nad 400 obolelih. Panika med prebivalstvom traja dalje, zlasti v okolišu Engisa, kjer je megla zahtevala največ žrtev. Izmed različnih verzij o vzroku tega nepojasnjenega umiranja se smatra najverjetnejša, da izločuje kaka izmed mnogih tovarn v okolici Engisa strupen plin, ki ga megla širi. Ta sum potrjuje tudi dejstvo, da je imela večina ljudi, ki je strupeni megli podlegla, pred smrtjo občutke strašne žeje. Mnogi nesrečneži so v smrtnem boju neprestano kričali: »Vode, vode, zgorim!«

Včeraj dopoldne se je pripeljala v Liege tudi belgijska kraljica, ki je takoj odšla v ogroženo ozemlje, kjer je zaslišala več prič. Kraljica je zvečer zelo potrta zapustila prizadete kraje.

A. Tillat, član Pasteurjevega zavoda, piše v »Matinu«, da ne bi mogla še tako gosta megla povzročiti nobenih smrtnih slučajev in je zato morala najbrž megla vsebovati strupene snovi. »Vingtieme Siecle« pravi, da je pokazala obdukcija trupla neke žrtve iz okolice Liegea, da je smrt nastopila zaradi pljučnice, v čemer zdravniki vidijo dokaz, da je lahko samo megla povzročila vse smrtne slučaje.

Tudi iz Anglije poročajo o čudnih slučajih obolenja, ki so belgijskim zelo podobna in ki si jih zdravniki ne znajo raztolmačiti. Tako je v južni Angliji na nekem shodu naenkrat omedlelo 28 ljudi in v londonsko bolnico so pripeljali moža, ki se je zaradi goste megle onesvestil. Na mesto je bila takoj poslana zdravniška komisija.

Bruselj, 9. decembra. s. Ministrski predsednik Jaspar je imenoval znanstveno preiskovalno komisijo, ki naj preišče vzroke številnih smrtnih slučajev v okolici Engisa. Predsednik belgijskega Rdečega križa je izjavil, da sama megla nikakor ne bi mogla uničiti človeških življenj. Preiskavo bo otežkočilo dejstvo, da je sedaj vzrok katastrofe izginil, zaradi česar bodo morali delati poizkuse z umetno meglo

Število žrtev je medtem naraslo na 90. Ljudje se skrivajo sedaj v hišah in skušajo čim bolj zapreti dostop zraku. Govori se, da so se strupeni plini v dolini reke Maas razvili zaradi velikih industrijskih obratov, vendar pa se tudi priznava možnost, da so se ljudje zastrupili s strupenimi plini, o katerih izvoru iz vzrokov deželne obrambe nočejo izdati podrobnih pojasnil.

Pariz, 9. decembra. s. Listi poročajo, da so se tudi v pariških delavskih predmestjih pojavile slične zagonetne bolezni zaradi megle, kakor v industrijskih krajih okoli Liegea v Belgiji. Zdravniki poročajo, da so prišli k njim bolniki, ki so tožili o hudih bolečinah v očeh in zatrjevali, da so nastale bolečine najbrž zaradi goste megle zadnjih dni. V enem primeru je bilo obolenje že tako močno, da so morali bolnika odpeljati v bolnico

Nenavadna nesreča v sušaškem pristanišču

Nenadoma se je zrušil most, na katerem je bilo 60 oseb -- Kljub požrtvovalni pomoči posadke parnika sta dve osebi utonili

Sušak, 9. decembra. n. Danes ob 1. popoldne se je pripetila v sušaškem pristanišču težka nesreča, pri kateri je izgubilo življenje dvoje oseb, poškodovalo pa se jih je okrog 30. Na Brajdici, na starem lesenem pristanišču, ki je bilo zgrajeno leta 1925 in ki je bilo le začasno, je pričakovalo okrog 100 oseb dovoljenja, da se vkrca na parnik »Topolo«, ki bi imel odpluti ob 13.30 proti Rabu. Parnik »Topola« je pol ure pred tem prispel iz Karagjorjevega pristanišča. Na prostoru kakih 30 kvadratnih metrov je bilo nagnetenih okoli 60 oseb, ko se je most nenadoma zrušil v morje. Najtežje so bili seveda prizadeti oni nesrečneži, ki so jih gomile porušenega lesa in vrhnjih ponesrečencev potisnile na dno. Osobje »Topole« je takoj požrtvovalno priskočilo na pomoč in pričelo reševati ponesrečence. Samo junaštvu posadke se je zahvaliti, da ni število smrtnih žrtev mnogo večje. Ponesrečence so po rešitvi deloma prenesli v bližnjo gostilno, deloma pa na parnik »Topolo«, kjer so jim nudili prvo pomoč. Ugotovilo se je do sedaj, da sta utonila orožniški kaplar Bogdan Gvojić ter neka Blaževićeva iz Smokvice pri Novem. Med ponesrečenci je bila tudi neka ženska v blagoslovljenem stanju, ki je zadobila lažje poškodbe. Neka druga žena pa je dobila živčni napad ter se je onesvestila. Vzrok katastrofe še ni ugotovljen in ga bo raziskovala oblastvena komisija. Prevladuje mnišljenje, da je popustil most zaradi preperelosti.

Rumunsko-grška trgovinska pogajanja

Atene, 9. decembra č. Rumunski delegati, ki vodijo trgovinska pogajanja z grško delegacijo, so odpotovali v Bukarešto, da poročajo svoji vladi o carinskih predlogih grške vlade. S tem so razgovori začasno prekinjeni.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za sredo: Zapadno vreme z višjo temperaturo.

Krst sovjetske ladje v Tržiču

Trst, 9. decembra AA. V tržiški ladjedelnici je bila krščena motorna ladja, ki jo je naročila sovjetska vlada. Krstu je prisostvoval med drugimi sovjetski konzul iz Trsta.

Hmeljski trg

Žal' 9. decembra h. Tendenca zelo mirna. ene od 250 do 450 Kč. Predvčerajšnjim je bil ustanovljen češkoslovaški hmeljski sindikat kot družba z omejeno zavezo.

Naši kraji in ljudje

Zgodovinska manifestacija

Na kmečkem taboru v Zagrebu je nad 100.000 ljudi priseglo zvestobo kralju in Jugoslaviji

Pogled na množice, zbrane okrog Jelačićevega spomenika

Jugoslavija še ni videla tako ogromnega in mogočnega shoda, kakor je bila kmečkega skupščina v ponedeljek v Zagrebu. Bila je to tako silno manifestacija za Jugoslavijo, da se njen vpliv ne bo poznal samo pri nas v domovini, temveč brez dvoma tudi v inozemstvu.

Vsem bo viden znak, kako hitro napredujeta preporod in konsolidacija Jugoslavije.

Brez velikega tamtama v javnosti, le s tistim podrobnim delom od vasi do vasi je bila izvedena prava mobilizacija kmečkega ljudstva v savski banovini, ki so se mu pridružila v bratski ljubezni ogromna odposlanstva kmečkega prebivalstva tudi iz vseh drugih jugoslovenskih banovin. Okrog sto tisoč mož in fantov, žena in deklet je prihitelo v ponedeljek v Zagreb, desettisoči zagrebških domačinov so še pojačili to ogromno armado, tako da cenijo mnogi število vseh udeležencev na 150.000 ljudi. Točna cenitev je pri takih masah sploh nemogoča, posebno če neprestano valove sem in tja in ni v mestu nobenega trga, na katerem bi bilo mogoče zbrati vse.

Ogromna večina udeležencev je prišla z vlaki, zato je bila ta kmečka »mobilizacija« ob enem izredno težka preizkušnja tudi za železniško upravo. Nad 50 posebnih vlakov je pripeljalo v Zagreb, ravno toliko jih odpeljalo, vsi redni vlaki so bili ojačeni in so vozili deloma v dveh garniturah. Kljub temu se je promet izvršil brezhibno. Železniška uprava je preizkušnjo sijajno prestala v čast svojemu vodstvu in svojemu osobju, v zadovoljstvo in ponos vsemu prebivalstvu. Tudi udeleženci iz dravske banovine, nad 5000 jih je bilo iz vseh slovenskih pokrajin, so polni hvale in priznanja za ljubeznivo pozornost železniške uprave in njenih organov.

O nepozabnem shodu samem je poročal že »Ponedljek«. Udeleženci so prihajali v Zagreb deloma že v nedeljo zvečer, večinoma pa v noči od nedelje na ponedeljek in v ponedeljek zjutraj. V nedeljo so prišli zlasti kmetje iz oddaljenih banovin; prenočili so večinoma v zagrebških šolah. Oni, ki so prihajali ponoči s posebnimi vlaki, so dočakali jutra kar v prijetno zakurjenih vagonih. Zagrebška okolica pa je navalila v ponedeljek zjutraj z vlaki, avtobusi, kmečkimi vozovi, tisoči in tisoči pa so prišli kar peš s svojimi zastavami in godbami na čelu. Zastave in godbe so imele tudi mnoge druge skupine, tako da jih ni bilo mogoče niti prešteti. Zastav je bilo mnogo nad sto, godb najbrž tudi.

Skupina kmečkih zastav pred govorniškim odrom

Vse te pestre množice, večinoma v svojih narodnih nošah, so stvorile skupno s svojimi prapori in z neštetimi jugoslovenskimi trobojkami, ki so njim v pozdrav vihrale z zagrebških hiš, tako mogočno sliko, da je ne pozabi nihče, ki jo je videl. Najbolj veličasten je bil seveda pogled na orjaški Jelačičev trg, ki so ga množice napolnile, do zadnjega kota in povrh še zalile vse vanj se iztekajoče ulice. Povsod so bili postavljeni ogromni zvočniki, zvezani z govorniškim odrom, tako da so lahko vsi udeleženci slišali prav vse govore. Te sta oddajali tudi zagrebška in beograjska radiopostaja, tako da so se zagrebškim udeležencem v mislih lahko pridružili tudi desettisoči prebivalstva iz vseh drugih krajev države. Zlasti v Beogradu je bilo zanimanje za shod ogromno, tako da se je zbralo mnogo tisočev ljudi na Kalemegdanu, kjer je beograjski radio postavi lveč velikih zvočnikov.

Tudi zanimive in pomembne govore, ki so se nad 2 uri vrstili na shodu, je objavil ze »Ponedeljek«. Shod je otvoril in vodil znani hrvatski kmečki voditelj Karlo Kovačević, ki je imel prvi govor. Za njim so se vrstili drugi kmečki zastopniki iz vseh jugoslovenskih pokrajin. Za udeležence in kmečko prebivalstvo iz Slovenije je govoril g. Albin Koman iz Vižmarij nad Ljubljano. Vsi govorniki so podčrtavali svojo brezmejno ljubezen do domovine Jugoslavije in svoje nemajno zaupanje njegovemu vladarju, kralju Aleksandru. Dali so izraz zahvale za veliko delo, ki sta ga kralj in njegova vlada izvršila po 6. januarju za kmečki stan in vso domovino, ter ob enem temeljito obračunali z onimi zaslepljenci ali brezvestneži, ki bi s svojim delom v inozemstvu radi ovirali preporod Jugoslavije. Burno pritrjevanje, ki so ga želi vsi govorniki in ki se je spremenilo v prave viharje ovacij, kadarkoli je kak govornik omenil kralja, Jugoslavijo ali ministrskega predsednika Živkovića, je bilo dokaz, da so bili govorniki res ljudski govorniki in da so govorili iz srca vsem tem množicam predstavnikov našega kmečkega prebivalstva. In v tem je glavni nacionalnopolitični pomen zagrebške manifestacije.

V srce je segal in neizbrisno ostane v spominu trenutek, ko je Karlo Kovačević pred zaključkom shoda govoril in so množice za njim ponavljale besedo za besedo naslednjo

prisego kralju in Jugoslaviji:

»Prisegam pri Bogu Vsemogočnem in pravičnem, da hočem našemu kralju Aleksandru I., ki je naš narod vodil od slave do slave in ž njim preživel vsa trpljenja in bolesti, in naši domovini ostati vedno zvesti in udani sinovi.

Prisegamo, da hočemo pod svetim znamenjem, pod našo jugoslovensko zastavo, ki na njo je kralj izročil, vselej zbirati in jo varovati neomadeževano ter jo s slavo ovenčano izročiti bodočim rodovom.

Prisegamo, da hočemo, uklonjeni pod tem svetim znamenjem in pod vodstvom našega modrega in ljubljenega kralja biti trepet in strah naših notranjih in zunanjih sovražnikov in da hočemo s krvjo naših najboljših sinov napojeno zemljo braniti do zadnjega svojega diha.

Prisegamo, da hočemo vse svoje delo, vse svoje podvige, vse svoje misli in želje prešiniti z geslom:

Vera v Boga za kralja in domovino. Tako mi Bog pomagaj!«

Ko so godbe odigrale državno himno, so iznova izbruhnile silne ovacije kralju in Jugoslaviji, ki so se obnovile, ko je Karlo Kovačević prečital naslednjo

vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju

»Kralju Jugoslavije Aleksandru I., Beograd. Z veličastnega kmečkega shoda v Zagrebu pošilja nad stotisoč hrvatskih kmetov s svojimi srbskimi in slovenskimi brati Vašemu Veličanstvu in celemu kraljevskemu domu iskrene pozdrave in izraze udanosti z željami, naj bi nam cvetela in napredovala velika in silna Jugoslavija v slavo kralja in v srečo vsega prebivalstva in naše državne zajednice, ki zre v modrih sklepih Vašega Veličanstva z dne 6. januarja in 3. oktobra lanskega leta v odrešilno, veliko in sijajno bodočnost.

Vašemu Veličanstvu udani sklicatelj shoda Karlo Kovačević.«

Z velikim odobravanjem in navdušenjem je bil sprejet tudi predsednikov predlog, da se odpošlje ta-le

pozdrav predsedniku vlade :

»Predsedniku prve jugoslov. vlade generalu Petru Živkoviću, Beograd. — Z veličastnega zborovanja hrvatskih kmetov v Zagrebu v objemu srbskih in slovenskih bratov pozdravljamo prvega sodelavca Nj. Vel. kralja in vso kraljevsko vlado ter želimo, da tudi v bodoče z vsemi razpoložljivimi sredstvi upošteva potrebe našega podeželja in naših kmetov, ki so in ostanejo temelj gospodarstva in narodne obrambe. Mnogo nad stotisoč jugoslovenskih kmetov kličejo v zanosu iskrenega rodoljubja navdušeni: Živel kralj! Živel narod! Živela močna Jugoslavija!«

Med vzklikanjem Jugoslaviji, kralju in vladi, sviranjem godb in popevanjem narodnih pesmi so se začele množice mirno razhajati, ko je okrog pol 1. predsednik Kovačević zaključil zborovanje. Udeleženci, ki se niso že takoj popoldne odpravili na svoje domove, so zvečer prisostvovali veličastnemu ognjemetu. Ponoči pa je odhajal z obeh zagrebških kolodvorov zopet vlak za vlakom in vozil zborovalce v njihove rodne vasi, kjer bodo lahko povedali, kako se je v Zagrebu zopet pokazalo, da stoji kmečko ljudstvo v strnjenih vrstah za svojim kraljem pri njegovem velikem delu za srečno in močno Jugoslavijo.

Na Jelačićevem trgu eno uro pred pričetkom zborovanja

Recept za dobro voljo!

25 % humorja,
25 % petja in godbe,
25 % plesa,
25 % ljubezni,

Sa. 100 % dobre volje,

PRIDE! PRIDE!

kakršni boste pri filmu

3 + 1 = 2

najslajši Ufini opereti s priljubljenima zvezdnikoma

Lilian Harvey in Willy Fritsch

Ko se začno krvne cevi poapnjevati, deluje uporaba naravne **»Franz Josefove«** grenčice na redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojstri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavih različne vrste **»Franz Josefovo«** vodo, ker odpravi zastajanje v želodčnem črevesnem kanalu in leno prebavljanje ter omili dražljivost živcev. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Prihod dr. Aljehina

Ljubljana, 9. decembra.

Ljubljanski šahovski klub je prejel v ponedeljek od Šahovskega saveza iz Zagreba kratko brzojavko, s katero mu je bilo sporočeno, da pride sloviti šahovski mojster in svetovni prvak dr. Aleksander Aljehin v sredo v Ljubljano.

Genijalni šahovski mojster, ki bo, kakor znano, nastopil v Ljubljani proti eliti naših šahistov z dr. Vidmarjem na čelu, se pripelje drevi ob 23.30 z brzovlakom naravnost iz Pariza v Ljubljano. Na kolodvoru bodo sprejeli odličnega gosta člani tukajšnjega ljubljanskega šahovskega kluba, navzoč bo celokupni odbor s predsednikom dr. Egonom Staretom in podpredsednikom Avgustom Praprotnikom na čelu. V odboru za sprejem so dalje še tajnik Ciril Vidmar, blagajnik Ludvik Gabrovšek, dr. Slokar, dr. Gregorin, arhitekt Costaperaria, dr. Stanko Lapajne, dr. Windischer, inž. Šuklje, dr. Adolf Galia, Danilo Gorup in Bogo Pleničar.

Ljubljanski šahovski klub, ki je skupno z drugimi šahovskimi klubi v raznih mestih Jugoslavije dal incijativo za gostovanje slovitega šahovskega prvaka v Ljubljani, je tudi že sestavil program za oba dneva dr. Aljehinovega gostovanja.

V četrtek ob 20. bo v glavni kazinski dvorani velika simultantska produkcija proti 30 igralcem od odigranih partij bo igral dve slepo. V petek ob 20. bo brzoturnir, katerega se udeleže poleg dr. Vidmarja, šahovski prvak Jugoslavije Vasja Pirc iz Maribora in odlični ljubljanski šahisti Furlani, Rupnik, Milan Vidmar, Gaberšček in Ciril Vidmar.

Po brzoturnirju priredi šahovski klub odličnemu gostu na čast pozdravni večer, katerega se udeleže poleg šahistov iz Ljubljane in Maribora tudi odlični predstavniki naše javnosti, iz Zagreba pa bo prispel tudi savezni tajnik g. Mirko Magdič. Dr. Aljehin ostane v Ljubljani dva dni, nato pa obišče Maribor, Zagreb, Karlovac, Split, Virovitico, Osijek, Sombor, Novi Sad in Beograd. V Ljubljani vlada za nastop genijalnega svetovnega šahovskega prvaka ogromno zanimanje. Da bo lahko vsakdo sledil šahovski produkciji, je Ljubljanski šahovski klub določil sorazmerno nizko vstopnino in plačajo gledalci po 10 Din, dijaki pa po 5 Din.

Opozorilo šahistom! Za simultantsko prireditev svetovnega šahovskega mojstra dr. Aljehina, ki se vrši v četrtek ob 19.30 v kazinski dvorani, sprejema prijave samo še do danes zvečer klubov blagajnik Gabrovšek v kavarni »Emoni«. Šahiste, ki se kot igrači udeleže simultantske produkcije, prosimo, da prineso s seboj šahovnice, po možnosti pregledne in dobro ohranjene.

Razburjenje škoduje . .

zato uživajte samo

kofeina prosto zrnato kavo KAVO HAG

Zadnja pot ge. Fettich-Frankheimove

Ljubljana, 9. decembra.

Iz hiše žalosti na Rebri 7 je odšla danes na poslednjo pot pokojna ga. Marija Fettich - Frankheimova, ki je v nedeljo po dolgi mučni bolezni v 71. letu zatisnila trudne oči. Blaga žena je bila soproga pred tremi leti umrlega lastnika brivskega salona v Šelenburgovi ulici g. Otona Fettich-Frankheima, ki ga vodita sedaj hčerki Heda in Ema. Bila je mati 7 otrok, ki so že vsi v uglednih življenskih pozicijah. Dobra pokojnica je bila izredno plemenitega srca zlasti za revne dijake, ki jo bodo ohranili v najsvetlejšem spominu. Čeprav se ni udejstvovala v široki javnosti, je vendar-le pričal današnji pogreb, kako zelo priljubljena je bila pokojnica. V Rebri in na Starem trgu so se že veliko pred 15. začeli zbirati ljudje iz vseh slojev ljubljanskega prebivalstva. Po opravljenih opravilih duhovnikov so pevci od Ljubljanskega Zvona in Glasbene Matice zapeli v srce segajočo žalostinko »Vigred«. Zatem se je razvil po Starem trgu ogromen žalni sprevod. Takoj za križem so nosile nastavljenke Fettich - Frankheimovega brivskega salona velik, izredno lep venec, za njimi pa so nosili enak venec člani udruženja brivcev. Črno, srebrno opaženo krsto so pokrivali venci, poklonjeni od sinov in hčera pokojnice, na vozu pa so bili številni venci, ki so jih naklonili pokojnici na grob prijatelji in znanci užaloščene rodbine. Za vozom s krsto je korakalo sklonjeno v tihi tugi sorodstvo in ogromna množica občinstva, med katerimi je bil župan dr. Dinko Puc z mnogimi obč. svetniki, dalje bivši minister dr. A. Kramer, načelnik A. Ribnikar, številni advokati, zastopniki organizacije brivcev ter mnogih drugih obrtniških organizacij. Žalni sprevod je krenil po Mestnem in Krekovem trgu čez jubilejni most na Resljevo cesto v Komenskega ulico in dalje do kapelice v Prisojni ulici, kjer so pevci zapeli žalostinko »Blagor mu«. Od tam se je pomikal sprevod na pokopališče k sv. Križu, kjer so položili blago pokojnico k večnemu počitku v rodbinsko grobnico.

Naj počiva v miru blaga žena, ki je bila svojim otrokom najboljša mamica, vsej svoji okolici pa plemenita dobrotnica.

Razkritje velike tatvine dragocenosti

Vlom je bil izvršen med vožnjo in sta oba vlomilca že zaprta.

Ljubljana, 9. decembra.

O veliki tatvini draguljev in dragocenosti, ki je bila izvršena preteklo sredo na progi Vinkovci-Zagreb na škodo zagrebške tvrdke »Preciosa« in ki jih je nosil s seboj zastopnik omenjene tvrdke gospod Julij Schwarz, ki je pripotoval v Ljubljano iz pošte. Čeprav se je zdela spočetka zadeva izredno zamotana, je na brzo roko obširno uvedena preiskava od strani železniške policije dosegla že v nekaj dnevih presenetljive rezultate.

Vlom v kovčege z zlatnino je zastopnik Schöarz, ki je pripotoval v Ljubljano iz Zagreba, opazil šele v sredo zjutraj na glavnem kolodvoru. Preje se je nahajal Schwarz po trgovskih poslih v Somboru in je vozeč se proti Ljubljani kovčega prenesel v drugi vlak, nato pa takoj nadaljeval pot proti Ljubljani. V Zagrebu so pogrešili železniški organi v stvari toliko, da kovčegov niso stehtali in bi se tako že takrat prišlo tatvini na sled. Ker pa je opazil pogreške na ključavnicah in nato pomanjkanje raznega blaga v kovčegih šele v Ljubljani, je upravičeno menil, da je bila izvršena tatvina šele v Ljubljani. Pri pregledovanju robe je g. Schwarz konstatiral, da so vlomilci detajlno pregledali vse kose in vzeli iz poedinih etuijev najrazličnejše komade. To je zgovorno pričalo, da so imeli vlomilci na razpolago veliko časa in da niso profesijonalci, ker bi tako gotovo odnesli vse dragocenosti.

Ker imajo v službeni voz pristop samo železničarji, se je zazdelo policiji popolnoma naravno, da bi utegnili biti v igri nekateri železniški uslužbenci. Železniška policija je tudi uvedla preiskavo v to smer, vendar prvotno brez uspeha. Šele tretji dan so detektivi ugotovili, da je prodajal neki železničar v Zagrebu 8 zlatih verižic za izredno nizko ceno. Poleg tega je čital tudi neki žel. uradnik, da je bila izvršena na železnici velika tatvina dragocenosti, sam pa je dobil od nekega drugega železniškega uslužbenca v dar zavitek zlatnine, ki je mu je daroval oni — za Miklavža. Popreje je menil, da je v zavitku samo kaka malenkost, a je pozneje ugotovil, da se nahajata notri zlat obesek in krasna briljantna igla ter verižica. Vse skupaj je bilo vredno približno 30.000 Din. Radodarnega Miklavža so s pomočjo organov ljubljanske železniške policije Orehka in Ulčarja kmalu izsledili v osebi železniškega sprevodnika Luka Dogana. Seveda pa so takoj vedeli, da Dogan ni bil na poslu sam, marveč da je imel pomagače. Dogan, ki je preje prodajal po raznih gostilnah zlate verižice za smešno nizko ceno, je priznal, da mu je pomagal pri vlomu železniški manipulant Pfeifer. Policija je takoj ukrenila da so preiskali Pfeiferjevo stanovanje v Horvatih, kjer so našli večji del ukradene zlatnine. Najdenih je bilo 28 zlatih moških verižic, 15 ženskih verižic in 40 prstanov z briljanti in dragimi kamni.

— Od kod vam zlatnina in dragulji? — so vprašali policisti.

Manipulant Pfeifer sploh ni mogel odgovarjati. Bil je preveč preplašen zaradi nenadnega prihoda policije in zaradi rezultata preiskave.

— Jeli to zlatnina, ki je bila ukradena iz kovčegov v vlaku?

— Da, je — je zamogel odgovoriti Pfeifer šele tedaj v zadregi.

— Ali ste vi vdrli v kovčege?

— Da, jaz in kondukter Dogan.

Ker je bil pri Pfeiferju najden samo del ukradene zlatnine in draguljev, so poskušali detektivi izslediti tudi še ostalo robo, ki je ni bilo pri Pfeiferju. Pfeifer je izjavil, da se nahaja ostali del plena pri kondukterju Doganu, vendar je ta odgovoril da ne poseduje nobene zlatnine več.

— Toda kaj ste napravili z zlatnino, ki ste jo ukradli?

— Takoj naslednji dan po povratku iz Ljubljane sem odšel do Save in vse vrgel v vodo. Skesal sem se in ustrašil, da ne bodo pri meni našli ukradenih stvari.

Dogan je na to točno označil mesto, kjer je vrgel zlatnino v Savo. Policija je takoj odšla na označeno mesto, vendar zlatnine ni bilo mogoče najti. Dogan je bil nato še ponovno zaslišan, a je uporno vztrajal pri prvotni trditvi, da je zlatnino vrgel v vodo. Policija preiskuje še nadalje in je verjetno, da bo v prihodnjih dneh izsledila še manjkajoče predmete.

Kakor sta priznala oba aretiranca, sta vlomila v kovčege na progi Kapela-Batrina-Zagreb. Za tatvino sta se odločila že v Somboru in izvršila vlom tako spretno, da je bil opažen šele v Ljubljani. Oba aretiranca sta v železniški službi že nad 20 let.

Pomoč gluhonemi mladini

Ljubljana, 9. decembra.

Po statističnih podatkih je v drav. banovini stalno okrog 300 gluhonemih otrok. Prepuščeni sami sebi podležejo ti otroci lahko najnižjim instinktom ter postanejo strašno breme in nadloga ne samo svojim roditeljem, ampak tudi svoji okolici, občinam in državi. Normalnega in manj nadarjenega otroka, pa tudi slepca starši naposled lahko sami vzgoje vsaj za silo, ker imajo z njim neposredni duševni stik, to je živo besedo, dočim med gluhonemcem in polnočutnim človekom tega stika skoro ni. Kretnja, ki se je navadno poslužujemo kot občevalno sredstvo z gluhonemcem, je tako siromašen surogat za živo besedo, da nam pri vzgoji malo ali pa nič ne zaleže. Edino gluhonemnica more nuditi tem nesrečnim invalidom narave z živim govorom zadovoljivo odgojo, pa tudi toliko stopnjo splošne naobrazbe, da postanejo po končani učni dobi polnovredni člani človeške družbe in sposobni za vstop v to ali ono obrt, hkrati pa tudi pred zakonom odgovorni za vsak prestopek v življenju.

Gluhonemcem v dravski banovini je doslej na razpolago samo gluhonemnica v Ljubljani. Pa še te bi nemara ne bilo, da nismo imeli koncem preteklega stoletja nekaj velikih prijateljev te bedne mladeži, ki so ji zapustili sedanje zavetišče in šolo na Zaloški cesti. Zavod, ki je bil prvotno namenjen samo gluhonemcem iz bivše Kranjske, je postal takoj po prevratu mnogo pretesen. Takrat so namreč pritisnili v Ljubljano tudi gluhonemci iz bivše Štajerske, ki so se dotlej šolali v Gradcu. Zdaj je na zavodu vsako leto okrog 100 otrok, drugih 200 pa se potika okrog brez vsake vzgoje, pahnjeni v najkrutejšo usodo Pomagati tem siromakom do boljše usode, kakor tudi nuditi šolanim gojencem čim večjo moralno in materijalno pomoč, da pridejo do poštenega kruha, ni samo dolžnost države, ampak tudi dolžnost javnosti. V ta namen se je osnoval pripravljalni odbor in sestavil pravila »Podpornega društva za gluhonemo mladino«, ki so tudi že oblastveno potrjena. Nocoj ob 20. uri se vrši ustanovni občni zbor na moškem učiteljišču v Ljubljani, čegar dnevni red smo objavili na drugem mestu. Vsakdo, ki so mu naši bedni gluhonemci le količkaj pri srcu, naj se udeleži zborovanja, ali pa vsaj javi društvu svoj pristop.

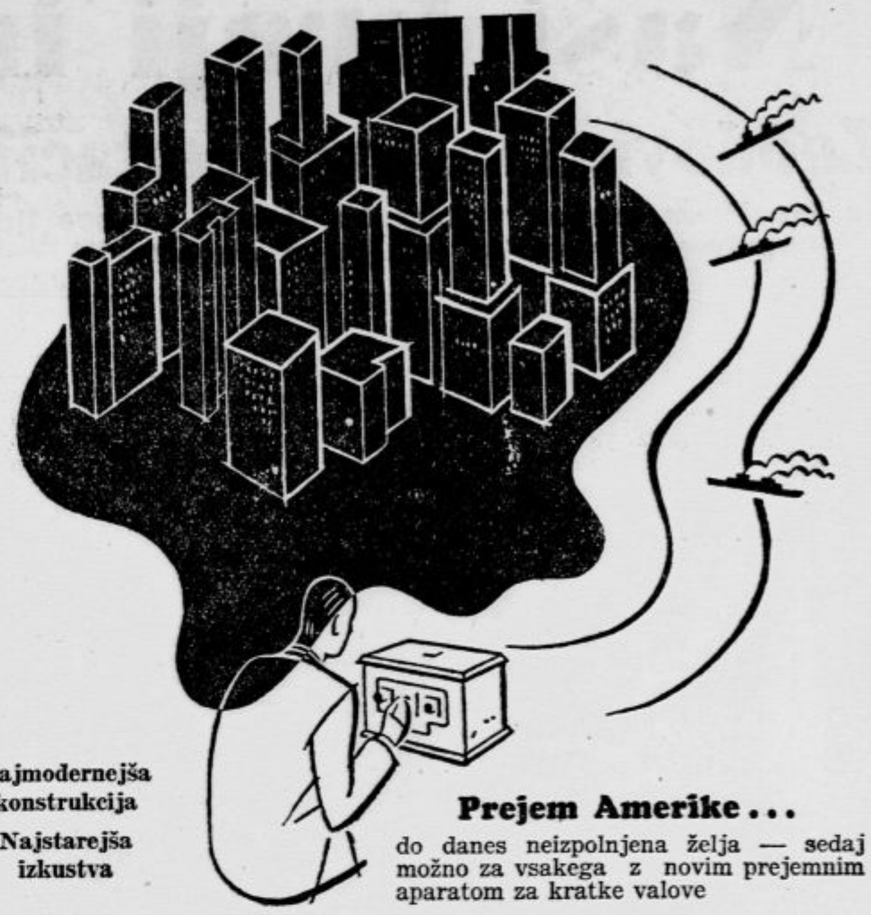

Najmodernejša konstrukcija

Najstarejša izkustva

Prejem Amerike...

do danes neizpolnjena želja — sedaj možno za vsakega z novim prejemnim aparatom za kratke valove

TELEFUNKEN 32

Novo, kajti:

Poslužba je enostavna kot pri navadnih prejemnih aparatih — aparat se prilagodi vsaki poljubni anteni.

Jugoslovansko Siemens d. d.

DUNAJSKA CESTA 1 b.

brias TELE FUN KEN

TELEFUNKEN

Lendavski sreski cestni odbor

je imel v soboto 6. t. m. četrto redno sejo v Dolnji Lendavi. Seje so se udeležili vsi člani odbora, prisostvoval ji je pa tudi g. dr. Farčnik, sreski načelnik. Seja je trajala pozno čez poldan in je bila mestoma prav živahna in glasna. V debato so posegali vsi člani, zlasti pa gg. dr. Klar, Horvat, župan Erjavec, načelnik odbora Žerdin ter g. sreski načelnik z raznimi pojasnili. Člani odbora so zlasti pogrešali podrobnejše poročilo načelstva o izvršenih delih na cestah tekom prvega leta obstoja cestnega odbora, iz katerega naj bi razvideli delo in uspehe te važne ustanove. Posebno živahna je bila debata glede podeljevanja podpor občinam za občinska pota. Načelstvo je predložilo predlog, po katerem naj bi vsaka občina dobila nekaj podpore iz proračunske postavke 96.000 dinarjev. Ta predlog pa je bil po živahni razpravi z vsemi glasovi odklonjen in je obveljal predlog, da se podeli podpora za občinske ceste I. reda, ki vežejo med seboj več občin in služijo velikemu prometu, kakor je to v skladu tudi z zakonskimi predpisi. Ozirati se je zlasti na one občine, ki so oddaljene od banovinskih cest. Določile so se take ceste in se je znesek 96 tisoč Din porazdelil na te ceste po njih dolžini in večji potrebi ter prometu. Znesek 15.000 Din je bil določen za napravo za promet sposobne ceste med Mrtvarjevci in Kobiljem, ki je nujno potrebna, da se ti kraji navežejo na notranjost države.

Proračun za prihodnje leto se je le pregledal ni pa prišel v podrobno razpravo, ker bo o istem sklepal novoimenovani odbor.

3 + 1 = 2

Razne zadeve celjske okoliške občine

Celje, 9. decembra.

V nedeljo 7. t. m. zjutraj se je vršila na Bregu redna seja okoliškega občinskega sveta celjskega in je trajala dobro uro. Župan g. Mihelčič je poročal, da je bil s podžupanom g. Vinkom Kukovcem pri gradbenem oddelku banske uprave v Ljubljani glede regulacije Savinje in pritokov. V isti stvari sta oba intervenirala tudi pri podbanu dr. Pirkmajerju. Dobila sta vtis, da banska uprava energično dela na to, da bi se regulacija čim prej izvršila. Nato je občinski svet sklenil, da bo okoliška občina prispevala k polovici stroškov za regulacijo Hudinje, ki znašajo skupno 164.000 Din, 45%, dočim bo nosila 5% občina Škofja vas, polovico vseh stroškov pa bo krila banska uprava. Izdatek bo krit s prihranki ali pa z najetim posojilom. K stroškom za zgradbo podcestnega vodnega propusta pod Ipavčevo ulico pri javni bolnici, ki bo stal od 40 do 45.000 Din, bo banska uprava prispevala polovico, po eno četrtino pa okoliška in mestna občina. Odobren je bil načrt za novo cesto pri občinski stanovanjski koloniji pod okoliškim pokopališčem in sicer v dolžini do konjederca Pratnemerja. Z gramozom se bo nasula cesta v Liscah v vsej dolžini do Petričkovega posestva. V Lokrovcu bodo morali posestniki sami navoziti gramoz na ceste.

Nato so bile soglasno »krščene« razne nove ulice in ceste na teritoriju celjske okoliške občine in sicer: Državna cesta od rudarske šole do Spodnje Hudinje je Mariborska cesta, novi del ceste od Mariborske ceste do novega mostu čez Koprivnico je Aškerčeva cesta, pot od »Wilsona« do Cinkarne je Cinkarniška pot, cesta od Sokolskega doma do kemične tovarne je Tovarniška cesta, od Baldasina do mizarja Grilca je Prečna ulica, takozvana Gologrančeva ulica se imenuje Kovinarska ulica, od hiše g. Zemljaka do Westnove tovarne je ulica Lastni dom, od Skaletove hiše do Westnovih hiš je Krožna pot, od hiše trgovca g. Zidanška pod okoliškim pokopališčem do ceste na Dobrovo je Pokopališka ulica, od Jungerjeve hiše do Almoslechnerja v Zavodni je Cesta na grad, od Mariborske ceste pri gostilni »Jugoslovan« do državne ceste na Lavi vodi Dečkova cesta, nova občinska stanovanjska kolonija se imenuje Nova vas.

Za finančnega referenta je bil izvoljen namesto dr. Godniča, ki se je preselil na Vransko, podžupan Vinko Kukovec. Odklonjen je bil prispevek za železniško postajališče v Tremerju. Državni krajevni zaščiti dece in mladine se nakloni podpora 4500 Din, Vincencijevi konferenci pa 3000 Din. Mestnemu načelstvu se nakloni 3000 Din kot prispevek k najemnini za sreski kmetijski urad.

3 + 1 = 2

Med potomci Uskokov

Nova sela, v decembru.

Malokateri potnik, ki se pelje z avtobusom iz Ljubljane na Sušak, ve, da prebivajo na Kočevskem od Mrave naprej do Broda na Kolpi znameniti Kostelci, potomci Uskokov, ki so pribežali pred Turki iz Bosne. To nam dokazujejo imena Banja loka, Petrinja, Vimol, ki so jih dali svojim naselbinam v teh krajih.

Središče Kostelcev je vas — sami nazivajo trg — Kostel, kjer še leže razvaline gradu, ki so ga razdejali Francozi. — Kostvelci so visoki in samozavestni. Stisnjeni na eni strani ob Kolpo in Hrvate, na drugi ob Kočevarje, so očuvali svoj slovenski značaj in svoje posebnosti. Naglas je več ali manj hrvatski, tudi pesmi so močno podobne hrvatskim v melodiji.

V preteklosti so ti ljudje krošnjarili po vsej srednji Evropi in se niso brigali za svoje domače kmetijsko gospodarstvo, danes pa, ko so jim zaprte meje, so nastale odločne izpremembe.

Pred kratkim v banjski (banjaloški) občini ustanovljena podružnica Kmetijske družbe šteje lepo število članov, ki se živo zanimajo za moderno kmetovanje. Podružnica ima svoj živinorejski, sadjarski in perutninarski odsek. Vpeljali so kokoši štajerske pasme, zasadili sadno drevje, ki ga je določila Kmet. družba za naš kraj, v prihodnjem letu pa prično z umetnim gnojenjem.

Perutnino v velikem bo gojil g. Anton Kajfež iz Kočevja. V ta namen je vzel v najem kostelsko graščino in kompleks zemlje, na kateri že postavlja vse potrebno. Dela bodo gotova spomladi.

Duša vsega gospodarskega gibanja je g. Anton Curl, župan iz Novih Sel. Po njegovem prizadevanju so dobili Banjci gospodinjski tečaj, katerega se udeležuje 18 deklet. Uspeh tega tečaja je viden. Dekleta in mamice so popolnoma prerojene in vse njihovo ponašanje kaže veliko izpremembo njih duševnosti. Še jasneje vidimo uspeh tečaja v tem, da se je že priglasilo za drugi tečaj več deklet, kakor se jih sme sprejeti.

Tečaj vodi gdč. Benigerjeva, pomaga gdč. Kleindienstova.

Društveno življenje oživlja pred dvemi leti ustanovljeno Izobraževalno društvo, ki si je postavilo v šoli lasten oder in nakupilo instrumentov za tamburaški zbor. — Pred kratkim je podalo komedijo »Scapinove zvijače«; z njo je tudi gostovalo v Petrinji. — V okrilju Izobraževalnega društva so igrale v nedeljo 30. novembra gojenke gospodinjskega tečaja »Svojeglavno Minko«. Gledalci so igro, kakor tudi kuplet na koncu nagradili z živahnim aplavzom.

Imajo pa Banjci pred seboj še težko nalogo — zidanje nove šole. Sedanja ne odgovarja namenu. Treba bo sezidati šolo, v katero bo prišlo dovolj solnca in v kateri bo dovolj prostora za učence in učiteljstvo.

Ogenj v Petešovcih

Dolnja Lendava, 8. decembra.

Pretekli teden je bil zopet požar v Petešovcih. Niso še pozabljene grozote požara letos septembra, ko je zopet ogenj uničil eno domačijo. Pogorela je hiša z gospodarskim poslopjem Janoša Mujdrica, siromašnega delavca, ki mu je hišica bila vse premoženje. Vzrok nesreče je malomarnost in neprevidnost. Domači sin prenočuje v hlevu, kjer mu je delal družbo eno leto star žrebček. Ta dva sta svobodno gospodarila v svoji staji, tako da žrebček kot edini četveronožec, ni bil niti privezan in se je prosto gibal po hlevu. Kritičnega dne je opravljal domači sin, kakor po navadi, večerna opravila pri živalci in, ker je bila tema, je postavil na okno luč, ki jo je tam tudi pozabil. Žrebček pa je po nerodnosti zvrnil luč in nesreča je bila tu. Hipoma se je vnela slama in prav tako hlev ter celo poslopje. Uboga živalca je našla žalostno smrt v plamenih. Mujdričeva družina je težko prizadeta, saj je ta korekoč ob vse premoženje, brez strehe in živeža sedaj na zimo.

Še dve aretaciji zaradi bitke v Cerovci

Litija, 9. decembra 1930.

Pretekli ponedeljek smo poročali o krvavi bitki pred gostilno »Pri Šnodlu« v malem naselju Cerovci, ki spada pod šmarsko občino. Tam so se stepli fantje, bliskali so se noži, po zraku so švigale steklenice in kozarci in končno je na bojišču obležalo več ranjencev. Najbolj jo je skupil Pavel Smrekar, ki je dan kasneje v ljubljanski bolnici umrl. Poročali smo, da so orožniki takoj uvedli obširno preiskavo in aretirali več divjakov. Preiskovalni sodnik v Litiji je pretekli teden vse spise in aretiranca izročil državnemu pravdništvu v Ljubljani. Včeraj so pa litijski orožniki prejeli nalog od državnega pravdnika v Ljubljani, naj aretirajo še čevljarskega pomočnika Lojzeta Ujčarja, zaposlenega pri Rajnišu in doma iz Cerovce ter Toneta Rajca, tudi iz Cerovce. Oba sta osumljena soudeležbe strahovitega pretepa in sta bila aretirana ter prepeljana v litijske sodne zapore. Bajčevo rodbino tepe zla usoda. Pretekli teden je, kakor znano, Bajcevega brata v Ljubljani zadela srčna kap in je bil takoj mrtev, njegova mati pa leži na smrtni postelji.

Pri pretepu je bil tudi težko poškodovan Karel Zidar, ki se je postavil Smrekarju v bran. Dobil je več nevarnih sunkov z nožem in je izgubil toliko krvi, da je bil zdravnik dr. Premrou mnenja, da ga ne smejo prepeljati v bolnico, ker je vsako premikanje riskirano. Kakor izvemo, se je Zidarjevo stanje že polagoma izboljšalo in je upati, da bo kljub težkim poškodbam vendar okreval.

Smrt v čudnih okoliščinah

Novo mesto, 9. decembra.

62letni posestnik Josip Štangel iz Gotne vasi je najel 38letnega tesarja Janeza Novaka, s katerim je odšel v Sušico, da bi popravila streho njegovo zidanico. Pri delu sta si privoščila precej pijače in sta zvečer pila poleg navadnega vina tudi slivovko in kuhano vino. Po pijači sta spala v soboto ves dan in v nedeljo dopoldne. Slučaj je nanesel, da je prišel v zidanico neki žejni lovec, ki bi se tudi rad okrepčal. Na svoje presenečenje je zagledal na senu hropečega Štangla in omotenega Novaka. V tem času sta prišla do zidanice tudi dva cigana in domači hlapec Mesojednik, ki so obvestili župana občine Šmihel-Stopiče gospoda Brulca o dogodku. Župan je takoj odredil prevoz Štangla v kandijsko bolnico. To se je zgodilo v nedeljo ob 11. zvečer, včeraj ob 4. popoldne pa je Štangel umrl, ne da bi se zavedel. Ker se je splošno razširila domneva, da je Štangel nasul v kuhano vino po pomoti namesto saharina strihnin, ki ga je imel v zidanici za uničevanje podgan, je bila danes izvršena obdukcija njegovega trupla, pri kateri pa so samo ugotovili, da je umrl zaradi posledic nagle pljučnice in oslabelosti srca. S tem je dokazano, da so vse govorice, ki so krožile o njegovi nenavadni smrti, neutemeljene.

Otrok v plamenu

Gor. Radgona, 9. decembra.

Pred Miklavževim proti poldnevu se je na Radenskem vrhu pri Gornji Radgoni pri posestniku Francu Mariniču primeril pretresljiv dogodek, ki je zahteval tragično smrt nedolžnega otročička. Gospodinja Roza je zakurila v štedilniku ter pripravljala za obed. V kuhinji je bila z njo tudi 5letna hčerka Micika ter se igrala. Ko se je mati za kratek čas oddaljila iz kuhinje ter odšla krmit svinje, se je mala Micika približala k ognju in nesrečno naključje je hotelo, da se je vnela obleka; z vso naglico jo je plamen objel. Prestrašena je začela letati sem in tje ter obupno kričati. Na obupni klic otroka je takoj pritekla mati, kateri se je nudil strašen prizor; v njeno naročje je hotela mala Micika vsa v plamenu kot živa baklja ter kričala v obupnem joku. Mati vsa preplašena je začela trgati raz otroka gorečo obleko ter gasiti ogenj, pri čemur pa je tudi sama zadobila opekline na rokah. Poklican je bil takoj zdravnik g. dr. Sedlaček iz Slatine Radencev, ki je nudil nesrečnemu otročičku prvo pomoč; bila pa je vsaka pomoč izključena. Zaradi zadobljenih občutnih opeklin po vsem telesu je mala Micika umrla po 6urnem mučnem trpljenju.

Ta tragičen dogodek bodi resno svarilo materam, ki puščajo svoje otroke brez potrebnega nadzorstva.

Zborovanje slovenjebistriške podružnice Kmetijske družbe

Slov. Bistrica, v decembru.

Nedavno je zborovala v dvorani hotela Beograd slovenjebistriška kmetijska podružnica. Od 225 članov jih je bilo navzočih 60, večinoma kmečkih posestnikov in vinogradnikov. Zborovanje je otvoril s primernim nagovorom delavni načelnik g. Vinko Gornjak, ekonom, hotelir in član banovinskega kmetijskega odbora. Nato so sledila posamezna poročila, tako tajniško, blagajniško in oskrbniško ter referati trijerske postaje in skladišča za umetna gnojila. Iz poročil posnemamo naslednje podrobnosti:

Blagajniško stanje je povoljno. Imovina podružnice, vštevši vrednost posestva in inventarja, reprezentira nad 100.000 Din. V podružniškem vinogradu se je pridelalo letos 27 hl prvovrstnega vina, kar je predvsem zasluga uprave, ki je posestvo v zadnjih dveh letih s smotrenim obdelovanjem, z uporabo upreženega orodja in z umetnim gnojenjem vzorno izboljšala.

Trijerska postaja, ki se je osnovala po zaslugi načelnika, razpolaga z najmodernejšim strojem in koristi najširši okolici. Vsi naprednejši gospodarji se je s pridom poslužujejo in dosezajo vidne uspehe na svojih posevkih. Žitni pridelek se polagoma boljša in s primernim selekcijoniranjem semena, ki naj bi se v bodoče nabavljalo redno od semenogojskih postaj, bo mogoče doseči še lepše uspehe.

Skladišče za umetna gnojila je tekom leta razpečalo nad 16.000 kg raznovrstnih gnojil po strokovnih navodilih načelstva. To dokazuje, da se je tudi ta institucija v razmeroma kratkem razdobju dveh let lepo razvila. Uspehi na poljih in v vinogradih, ki so jih dosegli posamezniki s primernim umetnim gnojenjem, so povoljni. Izkazalo se je le, da so gnojila v primeri s prodajno ceno pridelkov mnogo predraga. Zategadelj bi v nujnih primerih merodajni faktorji morali skrbeti za brezplačno ali pa vsaj znatno znižano ceno pri dobavah gnojil onim obubožanim kmetijam, ki jim izčrpana gruda ne donaša niti tega, kar je potrebno kot eksistenčni minimum.

Podružnica razpolaga s tremi travniškimi in poljskimi branami, izposoja moderni obračalni plug in troje trtnih škropilnic. Povpraševanje za temi neobhodnimi pripomočki pa je tolikšno, da uprava v sezoni ne more ustreči vsem interesentom. Nabaviti bo treba torej še nekoliko tega orodja.

Najvažnejše, kar so zborovalci tokrat sklenili, je zidava lastnega društvenega poslopja v Sl. Bistrici, kjer bi bilo namenjeno skladišče za gnojila in orodje in pa podružnična pisarna. V ta namen se je izvolil poseben odsek, ki bo skrbel, da pride zgradba s podporo občine in drugih lokalnih činiteljev v prihodnji sezoni pod streho.

V vseh panogah delovanja kmetijske podružnice je opaziti lep napredek in veliko zanimanje od strani najširše kmečke okolice. Tudi vinarsko društvo, sadjarska in vrtnarska podružnica in pa kmetijska nadaljevalna šola so nastale predvsem na pobudo podružničnega načelstva, ki si je tekom dveh let pridobilo za celi okraj znatnih zaslug. — P.

Samo še danes veliki operni film

Barkarola

POŽAR V OPERI

Grandiozno nemško filmsko velelelo!

Berlinska državna opera sodeluje s svojimi solisti, orkestrom in zborom v operah »Tannhäuser« in »Hoffmanove pripovedke«. Senzacija, kakršne Ljubljana še ni slišala ne videla!

V glavni vlogi

Gustav Fröhlich

Krasen in pester doponilni spored.

Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer.

Telefon 2124.

Elitni kino Matica

Primorske novice

Počasi je le prišlo na dan, zakaj je bil pred posebnim tribunalom obsojen na pet let ječe Ante Iveša, bivši urednik »Istarske Riječi«. Iveša je bil strasten filatelist in tekom let je nabral velik album znamk, med njimi mnogo raritet. General Cristini je sklenil, da mora biti novinar Iveša obsojen. Ker niso našli nič drugega, so ga obdolžili špijonaže, trdeč, da jo je vodil v korist neke sosedne države s pomočjo znamk...

Šolski skrbnik Mondino je po vrhpoljskem dogodku zapovedal učiteljstvu, da odslej ne sme trpeti v šoli nobene slovenske besede več in da treba kaznovati otroke, ako spregovore v šolski sobi med seboj v domačem jeziku. Italijanske učiteljice kaznujejo deklice, ki spregovore v šoli med seboj slovensko, s klečanjem na golem kamnu po dve uri.

V Tolminu se vršijo sedaj mesečni živinski sejmi. Pričetek je dober. Sejem ni omejen na govejo živino, marveč pride na trg lahko tudi razna perutnina, poljski pridelki, ročni izdelki itd. Sejem hočejo izrabiti tudi trgovci z manufakturnim in drugim blagom. Tolminski sejem pa se nič kaj ne prilega trgovcem v Gorici, kjer so kupčije vedno slabše in je postal trg sv. Andreja le še senca nekdanjega ogromnega razprodajališčnega dne, ko je bilo mesto nabito polno občinstva z vseh strani.

Ob svoji dvajsetletnici je tvrdka J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12, izdatno znižala cene zimskim suknjam, trenchcoatom in vseh vrst oblekam za gospode, dečke in otroke. Za sportnike najnovejši windbreakerji, bluze, plašči, pelerine. Krasna izbira v jopičih in haljah za dom. Ogled v trgovini brezobvezen!
1712b

Domače vesti

* **Odlikovanje.** Z redom Jugoslovenske krone V. stopnje je bil odlikovan g. Anton Strah, šolski upravitelj v Vel. Podlogu. Z istim redom je bil odlikovan rez. konjeniški poročnik in znani hotelir g. Rudi Komauer v Dravogradu. Čestitamo!

* **Z beograjske univerze.** Rektorat beograjske univerze je razpisal natečaj za službeno mesto docenta kemije. Reflektanti naj vložé prošnje v roku šestih tednov.

* **Teritorijalna pristojnost čilskih konzulatov** v naši državi je naslednja: konzulat v Dubrovniku za zetsko banovino in konzulat v Zagrebu za vse ostalo področje kraljevine.

* **Učiteljstvu prepovedane prošnje za premeščenje.** Ker prejema ministrstvo prosvete številne prošnje za premeščenje iz enega kraja v drugega celo tekom šolskega leta, je ministrstvo izdalo strogo prepoved, da se take prošnje ne smejo vlagati ne pismeno pa tudi ne osebno ali potom prijateljev, in zlasti ne prošnje za premeščenje v teku šolskega leta.

* **Poroka.** Na Marijin praznik se je poročil g. Pius baron Lazarini, major v p. iz Smlednika na Gorenjskem, z gdč. Emo pl. Lehmanovo, učiteljico v Št. Janžu na Dolenjskem. Bilo srečno!

* **Odkritje spomenika v Jagodini.** V Jagodini se je prošlo nedelio vršila ginljiva svečanost odkritja spomenika bojevnikom iz Jagodine, padlim v letih 1912. do 1918. Spomenik je posvetil patrijarh Varnava v prisotnosti kraljevega delegata polkovnika Pavlovića. Svečanosti se je udeležila vsa Jagodina in okolica, četa vojakov pa je pokojnikom izkazala počaščenje. Na spomenik je bila položena bronasta palma Nj. Vel. kralja z napisom: »Palim borcima iz Jagodine od 1912.—1918. godine za veličinu otačbine. Aleksandar.«

* **44 let profesor na enem zavodu.** V Gospiću je umrl te dni profesor Dane Travica ki je neprestano služil 44 let na tamkajšnji gimnaziji. Bil je najpopularnejša osebnost v Gospiću. Njegov pogreb je bila velika žalna manifestacija.

Volja do življenja in dela zavisi često od dobre prebave. Vzemite na večer 2—3 ARTIN-dražeje in odlično se boste počutili ves dan.
Dobivajo se **v vseh lekarnah. Vsebina škatlice za 8 Din zadostuje za 4—6 krat.**

* **Olajšave za bivanje turistov v Franciji.** Interministerijalna komisija v Parizu je za turiste dovolila nove olajšave za bivanje v Franciji. Tranzitne vize dajejo lastnikom dovoljenje, da se lahko mudijo v Franciji mesec dni. Komisija je ukinila vse notranje formalnosti ter sklenila, da v posebnem uradu centralizira službo za ureditev prometnih sredstev, inozemskih vozil prometna taksa za ta vozila pa se plača enostavno z nalepljenjem kolka.

* **Jugoslovenski večer v Varšavi.** V prostorih Češkoslovaške besede v Varšavi se bo 16. t. m. vršil »Jugoslovenski večer«, na katerem bo profesor Julije Benešič predaval o jugoslovenski književnosti. Inicijativo za ta veečr je dal predsednik Poljsko-jugoslovenske lige g. Kneblewski. Dne 17. t. m. pa bo filharmonični večer, na katerem bodo perdvajane samo jugoslovenske pesmi in skladbe.

* **Društvom in posameznikom** priporočamo kuplete Danila Bučarja, ki so pravkar izšli v samozaložbi. Zvezek vsebuje 4 kuplete s spremljevanjem klavirja. Za Silvestrov večer in predpustne zabave so to zelo primerni kupleti. Dobe se v knjigarnah in v samozaložbi v Ljubljani, Gradišče 2-II, za ceno 15 Din.

* **Slovensko zdravniško društvo** vabi ljubljanske in podeželske gg. zdravnike, da se udeleže znanstvenega sestanka, ki bo v petek 12. t. m. ob 18. v predavalnici ženske bolnice v Ljubljani.

* **Novi grobovi.** V Radeči vasi pri Ptuju je v 64. letu starosti preminil g. Franc Matjašič, višji vinarski nadzornik v pokoju in posestnik. Pokojnik je bil znan vinarski strokovnjak in ugleden mož. Pogreb bo danes ob 15. na ptujsko pokopališče. — V ljubljanski bolnici je umrl po kratki bolezni zidarski mojster g. Blaž Černe. Pogreb pokojnika bo danes ob 15. na pokopališče v Stožicah. — Dalje je v ljubljanski bolnici preminila v najlepši dobi 26 let ga. Zofka Boletova hčerka iz ugledne Kušarjeve rodbine, soproga uradnika OUZD. Pogreb priljubljene pokojnice bo danes ob pol 15. na pokopališče na Viču. Pokojnikom blag spomin, žalujočim naše sožalje!

* **Slovenska veselica v Brodu na Savi.** Slovensko izobraževalno in pevsko društvo »Prešeren« v Brodu na Savi je v prostorih »Tri gavrana« preteklo soboto priredilo veliko veselico. Pevski zbor je zapel več pesmi, ki so jih prisotni sprejeli z navdušenim odobravanjem. Mnogo zanimanja je izzvala bogata loterija. Agilno društvo »Prešeren« uživa med brodskim prebivalstvom mnogo simpatij.

* **Pogrešanci iz svetovne vojne.** Deželno sodišče v Ljubljani je uvedlo postopanje, da se naslednji pogrešanci iz svetovne vojne proglase za mrtve: Janez Klemenčič iz Ljubljane, rojen 13. junija 1859., je pred vojno odšel v Ameriko in že šest let ni glasu o njem. Jože Ogrin iz Stare Vrhnike 37, rojen 18. marca 1887., je odšel v vojno leta 1914., prišel na rusko fronto, potem pogrešan, Martin Zalokar iz Stare Fužine 80, rojen 8. septembra 1886., je odšel leta 1914. na rusko bojišče s 4. domobranskim polkom, bil ujet in je baje februarja 1915. umrl v Čurovskem kordonu. Ignac Bradeško iz Tržiča, rojen 6. julija 1883., je ob izbruhu vojne s 17. pehotnim polkom odrinil na severno bojišče, prišel v rusko ujetništvo, od leta 1916. pa je pogrešan. Matej Petkovšek iz Rovt št. 31., rojen 19. septembra 1892., je leta 1914. odšel v vojno, bil ujet v Rusiji, od leta 1917. pa ni več glasu o njem. Franc Dolenc iz Ržiča, rojen 22. marca 1888., je odšel na severno bojišče, od januarja 1916, ni več glasu o njem. Jakob Miklavc iz Podmolnika štev. 5., rojen 13. maja 1896., je s soške fronte pogrešan od leta 1916. Janez Rozman, iz vasi Zgornje Gorje roj. 27. maja 1888. je leta 1914. s 17. pp. odšel na rusko fronto in bil ranjen pri Golj gori in prišel v rusko ujetništvo; pozneje pogrešan. Vsakdo, ki bi kaj vedel o pogrešancih, naj to sporoči omenjenemu sodišču.

* **Žrtve dela.** Iz Guštanja nam pišejo: Odkar je zapadel sneg, imajo lesni delavci pri spravljanju lesa težko opravilo, ker so hlodi spolzki, delavci sami pa premraženi. Nenavadna nesreča se je pri takem opravilu primerila v petek na tukajšnji postaji. Delavci so nalagali tesani les. Neko debelo bruno so vlačili po dveh prislonjenih kolih z velikim naporom na vagon. Po nesrečnem naključju je neki delavec pri preprijemu bruna udaril tovariša s cepinom v roko tako silno, da mu jo je predrl skozi dlan ter se je cepin še zapičil v les. Ranjenca so takoj napotili k zdravniku, ki mu je strašno zevajočo rano izpral. Zaradi velike opasnosti, ker so zdrobljene tudi dlanine koščice, pa je odredil takojšnji prevoz z reševalnim avtom v slovenjgraško bolnico. Sreča v nesreči je bila, da težko bruno ni podrlo pri padcu še kakega drugega delavca, ker so vsi v kritičnem trenutku prestrašeni popustili. — Druga huda nezgoda se je primerila delavcu jeklarne grofa Thurna, Gašperju Čegovniku, ki je bil zaposlen z valjanjem žarečega železa. Pri delu ga je zadel tak razbeljen kos v levo roko in mu povzročil hudo opeklino. Tudi Čegovnika so prepeljali v slovenjgraško bolnico.

* **Velik požar v Medmurju.** Iz Čakovca prihaja poročilo, da je v selu Šegovini preteklo soboto požar uničil šest hiš in več gospodarskih poslopij. Oblast je odredila energično preiskavo, da se dožene, kako je požar nastal.

* **Ne sme v gostilno.** Okrožno sodišče v Mariboru je Ivanu Skuhali, rojenemu 1902. v Lahoncih, prepovedalo zahajanje v gostilne za dobo dveh let. Rok te prepovedi začne teči po odsluženju zapora z 11. majem 1931.

* **Brata zaklal.** Kakor poročajo iz Karlovca, sta se v tamkajšnji okolici sprla brata Janko in Stjepan Mikšič zaradi delitve očetovega posestva. V prepiru je Stjepan potegnil nož in prerezal bratu grlo. Zaradi izkrvavitve je Janko kmalu nato izdihnil. Morilec se je sam javil sodišču.

* **Hajduk Barbulović obsojen na dosmrtno ječo.** Negotinsko sodišče je v soboto obsodilo zloglasnega hajduka Barbulovića na dosmrtno ječo. To je prva taka kazen pri omenjenem sodišču.

ITO — zobna pasta najboljša !

* **Opozarjamo čitatelje** na današnjo prilogo prospektov pooblaščene kolekture drž. razredne loterije Aleksandra R. Pavlovića v Beogradu, centrala: Obilićev venac 33, telefon 1525; podružnica Ulica carja Nikolaja II. 69 (Makenzijeva).

* **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.**

Najlepši okras vaše sobe so
povečave
vaših posnetkov od plošč in filmov, katere vam dovršeno napravi drogerija
KANC 255
Ljubljana — Maribor

* **Za Božič in Novo leto** kupujte razglednice CMD. Dobe se v trafikah, trgovinah in v pisarni v Beethovnovi ul. št. 2.

* **Ali sladke stvari škodujejo zobovju?** Sladkor predstavlja glavno sestavino ljudske hrane, ker je hranilen in krepča zdravje. Zaradi tega lahko otroci pa tudi odrasli brez nadaljnjega uživajo slaščice, treba je paziti, da ostanki ne ostanejo v ustni dupline, posebno ne okrog zobovja, ker začne sluznica s takimi ostanki vred vreti ter se ustvarjajo kisline, ki razjedajo zobno okostje ter povzročajo gnitje in votlo zobovje. To pa se da odkloniti in preprečiti samo na ta način, da se vzdržuje stalna higijena ust in da se zobovje dnevno očisti z zobno ščetko, tako po vsaki jedi in posebno še pred spanjem. Za pospešenje takega čiščenja se osobito priporoča zobna pasta Pebecco, ki zadostno draži zobno meso, da izloča slino, ki s seboj odnaša tudi vse ostanke hrane iz raznih votlin. 1593

Iz Ljubljane

u— **Z ljubljanske univerze.** Asistent dr. Oskar Reja na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani je pomaknjen v 7. skupino I. kategorije.

u— **Vseuč. prof. dr. A. Gosar** bo danes ob 18. v zbornični dvorani univerze nadaljeval svoj ciklus javnih predavanj o sociioloških in ekonomskih osnovah moderne družabne reforme.

u— **Hadži Murat v filmu.** V četrtek in petek bo predvajala ZKD v prostorih kina Ljubljanski dvor grandijozen velefilm Ufe »Hadži Murat« ali »Beli vrag«. Film je izdelan po slovitem romanu L. N. Tostega z najboljšimi igralci v glavnih vlogah. Naslovno vlogo predstavlja znani ruski umetnik J. Možuhin. Na prekrasni film opozarjamo vse občinstvo. Predstave oba dni ob 16., 19. in 21. Cene znižane.

u— **Iz gledališča.** Abonenti reda C imajo drevi predstavo »Gospa ministrica«. To Nušićevo delo je ena najbolj uspelih komedij, kar se jih je v poslednjem času igralo v naši drami. — V operi bodo drevi peli za A Verdijevo opero »Moč usode« z go. Juraničevo v glavni ženski partiji, jutri pa za red B Šafranek-Kavičevo opero »Hasanaginica« z go. Thierrijevo in g. Križajem. — Pavel Golia je izročil upravi Narodnega gledališča svoje najnovejše odersko delo z naslovom »Princezka in pastirček«. Premijera bo menda že ob božičnih praznikih.

DARMOL
čokolada za odpiranje

u— **Veseloigra »Cerkvena miš« na šentjakobskem odru.** V soboto in v nedeljo bodo uprizorili na Šentjakobskem odru veseloigro »Revna kakor cerkvena miš«, ki je imela lani zaradi svoje ljubkosti tako krasen uspeh. Vodilni vlogi sta v rokah gdč. Baranove in g. M. Košaka. Režijo vodi Karus. Vstopnice se bodo dobile od četrtka dalje v trgovini g Miloša Karničnika na Starem trgu.

u— **Materinski večer** v zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece, Lipičeva ulica, bo drevi točno ob 20. Vstop prost. Govori dr Dragaš: »Togota (srditost) v otroški dobi.«

u— **V Francoskem institutu** v Narodnem domu bo drevi ob 21. društveni sestanek. Na sporedu je film o Strassbourgu. Uvodno predavanje bo imel g. prof. Joško Prezelj. Vstopnine ni.

u— **Zanimivo skioptično predavanje** priredi Slovensko planinsko društvo jutri v četrtek ob 20. v dvorani Delavske zbornice Snov predavanja: V sedmih letih peš okoli sveta«, predavatelj Edmund Zscheile iz Leipziga nam bo nazorno predočil s krasnimi skioptičnimi slikami lepe pokrajine in mesta vsega sveta.

u— **Popravek.** K notici št. 280 z dne 3. t. m. pod rubriko »Kronika nesreč itd« izjavlja naše uredništvo, da so navedbe v kolikor se tičejo osebe g podpolkovnika v zadevi samomora Mary Ehrensbergerjeve neresnične, ker temeljijo na pogrešnih informacijah, ter obžalujemo, da smo zadevo objavili v zvezi z osebo g podpolkovnika, ki mu dajemo s tem popravkom najlojalnejše, popolno zadoščenje.

Tudi Vas žeja
po užitku. Užitek si lahko pripravite, ako dodaste vodi za pranje in kopanje Isla Eau de Cologne kopalno sol, Isla Chypre kopalno sol in Isla Koniferen kopalno sol, proizvode kopališča Ischl. Te soli Vas bodo osvežile in okrepile in Vam podale mladeniško svežost in izgled. Zahtevajte izrecno Isla kopalne soli! 346-3

Nepremočljiv bo Vaš plašč, če ga impregnirate z **ANTIPLUVIUSOM.** — Zavoj 8 Din.
Drogerija GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova 5. 17216

Vsakovrstne ure, zlatnina in srebrnina po izredno nizki ceni pri
L. Vilhar, urar
Ljubljana, Sv. Petra c. št. 36. 387

BORUSSO
CYANPLIN KAPSULE
NAJMOČNEJŠI STRUP ZA LISICE
Glavna zaloga: lekarna pri ORLU Celje

Pravi »WIMPASSING« gumijasti vrhnji čevelj

NATAŠA

plemenit in otmen v obliki, aparten in interesanten, kakor njegovo ime. NATAŠA ima v sebi otožno dražest in plemensko vzvišenost profinjene Rusinje in jo daje tudi svoji lepi nosilki.

Orig. engl. Zipp-zaponka.

V barvah: črno, svetlo beige, rjavo in mauve.

Z obšitkom iz krimera ali perzijanera.

Vsi pravi Wimpassing gumi čevlji imajo na vsakem podplatu s strani utisnjeno marko.

WIMPASSING

Tvorniško skladišče »PALMA«, Zagreb, poštni pretinac 226.

u— **Predavanje v »Pravniku«.** Danes ob 18. bo predaval na sestanku društva »Pravnika« g. apelacijski sodnik dr. Edvard Pajnič o »Preizkusu sodnih odločb v pripravljalnem kazenskem postopanju«. Predavanje bo na sodišču soba štev. 79. K obilni udeležbi vabi odbor.

u— **Združenje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana,** vabi na predavanje, ki bo v petek 12. t. m. v družabnem lokalu na Kongresnem trgu 1-II (»Kazina«). Predaval bo gosp. dr. inž. Miroslav Kasal o statističnih preračunih gradbenih konstrukcij v luči prakse. Vabljeni člani in vsi, ki se zanimajo.

u— **Društvo »Soča«** vabi svoje zveste člane in prijatelje k predavanju v soboto zvečer ob pol 21. v dvorani pri »Levu«. Predaval bo urednik »Jutra« D. Ravljen o življenju v črnem revirju — Westfaliji, kjer se tisoči naših rojakov bore za vsakdanji kruh.

u— **Sokol I. Ljubljana** poziva svoje članstvo, da poravna zaostale obveznosti na članarini, porezih in eventuelni vpisnini za leto 1930. najdalje do 15. t. m. v društveni pisarni med uradnimi urami, ali po doposlanih položnicah ali pa po inkasantu. Posebno se opozarja na to novo pristopivše člane in članice, katerim se radi spremembe stanovanja ni moglo dostaviti obvestnic o sprejemu in o plačilu obveznosti. Ker mora društvo plačati za vsakega prijavljenega člana Savezu in župi predpisane poreze, se bo vsakega, ki ne bi do omenjenega termina poravnal svojih obveznosti brezpogojno z 20. t. m. črtalo iz članstva. — Sokolsko društvo Mežica pri Prevaljah je nabralo med svojim članstvom za mater pokojnega br. Toneta Maleja svoto 355 Din.

u— **I. redna glavna skupščina ZSAU** bo jutri v četrtek ob 15. v zbornici univerze. Dnevni red razviden na zvezni deski. — Predsednik.

u— **O prostituciji.** Drevi ob 20. bo v dvorani Delavske zbornice predaval g. dr. Škerlj o temi: »Vzroki in začetek prostitucije«. Vstop imajo samo ženske. Pobirajo se prostovoljni prispevki za luč in kurjavo.

u— **Modna revija Atene.** Atenske prireditve imajo v Ljubljani že svoj priznani sloves.

u— **V mestni klavnici** se bo na prosti stojnici prodajalo jutri, v četrtek ob 15. prašičje meso.

Iz Maribora

a— **Zborovanje federacije privatnih nameščencev v Mariboru.** V četrtek 11. decembra se bo vršilo ob 20. v dvorani hotela »Orel« v Mariboru zborovanje združenih privatnih nameščencev. Na dnevnem redu so poročila o izboljšanju pokojninskega zavarovanja nameščencev ter delovanja zavoda v tekočem poslovnem letu. Glavni referat bo imel podravnatelj zavoda g. dr. Vrančič.

a— **Dragocena violina.** Znano je, da igra Juan Manen, ki bo v Mariboru nastopil v ponedeljek, dne 15. t. m. na jako dragoceni Guarneri violini. Violina je bila dolga desetletja last neke grofovske familije v Parizu. Povodom nekega koncerta v Parizu je bil Manen povabljen k tej družini in čisto nepričakovano so mu to violino poklonili z besedami: »V boljših rokah ta dragoceni instrument ne more biti kakor v Vaših.« In to se je tudi izkazalo. Manena doslej v globoki igri ni še nihče prekosil.

a— **Iz gledališča.** Danes se bo ponovila komična opera »Prodana nevesta«, ki je pri svojih prvih dveh uprizoritvah dosegla kar največji uspeh. Dirigira g. Herzog, režira g. Trbuhović. Ab. A. Kuponi. Jutri se bo uprizorila moderna šlager opereta »Aleksandra«, ki zaradi svoje zelo zabavne vsebine in temperamentne muzike zelo ugaja. Ab. B.

a— **Dvorna dama gospa Eleonora Švrljugova** je izročila dne 1. t. m. v počaščenje spomina svojega očeta prof. dr. Karla Glaserja Slov. ženskemu društvu za »Počitniški dom kraljice Marije« na Pohorju 500 Din, Glasbeni Matici v Mariboru 500 Din in društvu »Dijaški dom« v Mariboru 500 Din. Obdarovana društva izrekajo svoji dobrotnici najprisrčnejšo zahvalo.

a— **Ljudska univerza v Studencih.** Jutri v četrtek ob 19. bo predaval ravnatelj Dečjega doma g. Slavoj Dimnik o temi »Mladinsko skrbstvo.«

a— **Ceneno meso.** Na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici se bo danes, 10. t. m. od 8. naprej prodalo okrog 150 kg govedine, po največ 1 kg na osebo in sicer 1 kg po 10 Din.

so najlažji pot, po katerem prihajajo klice bolezni v naše telo. V kavarni se torej najlažje obvarujete nahoda, influence in bolezni v grlu, ako redno uporabljate ANACOT-PASTILE DR. WANDERA.
Dobivajo se v vseh lekarnah.
Cena malega zavitka Din 8.—, velikega zavitka Din 15.—.

a— **Zahvala.** V povodu zlate poroke sva prejela z ženo toliko čestitk, da nama ni mogoče se vsakemu posebej zahvaliti. Ključeva torej vsem: Bog plati, dočakajte zdravi enako srečo! — Roza in Janez Ruch.

a— **Umrli ste:** V ponedeljek v bolnici 30 letna Roza Kranjc, včeraj zjutraj pa v Betnavski ulici 4. Matilda Čeh, soproga trgovca in posestnika, stara 32 let.

a— **Gibanje nalezljivih bolezni.** V tednu od 1. do 8. decembra se je pojavil v Mariboru en sam primer nalezljive bolezni, in sicer škrlatinke. Umrl ni na nalezljivih boleznih nihče.

a— **Mlad potepuh.** Miha Panjek je že velik izprijenec. Nobene stvari se ne izogiblje bolj kakor dela in na vesti ima že celo vrsto pregreh. Pretekli teden je stopil v službo mesarja Ferd. Drofenika v Studencih, ki pa ga je že čez 5 dni odpustil, ker ni bil za nobeno delo. Iz maščevanja je Panjek v soboto, pred odhodom, vlomil v njegovo stanovanje, zaprl vrata za seboj, vzel gospodarjevo suknjo in nekaj denarja ter potem izginil. mel pa je smolo. Studeniški orožniki so ga takoj izsledili in obenem dognali, da se zanimajo zanj tudi orožniške postaje v Celju in Velenju. Včeraj je bil izročen sodišču.

a— **Iz strahu pred kaznijo v smrt.** Ivan Horvat iz Cvetkovega vrha pri Veliki Nedelji je bil zaposlen kot hlapec pri gostilničarju Hosteju v Radvanju. Ni se mu ljubilo več služiti in zato je v noči od 30. novembra na 1. december pobral okrog 1000 Din dnevnega izkupička v gospodarjevi gostilni in nato izginil brez sledu. Od tedaj se je potikal na okrog in zapravljal nepoštenim potom pridobljeni denar. Ko pa je denarja zmanjkalo, ga je pričela peči vest in bal se je posledic, ki so ga čakale. V soboto popoldne so ga našli mrtvega na domu njegove matere v Cvetkovskem vrhu. Iz strahu pred kaznijo se je obesil. Pri njem so našli še 13 Din v gotovini.

KINO IDEAL
Dekle s ceste
(Londonske noči)
Krasna premiera!
Predstave ob 4., pol 8 in 9.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani
dne 9. decembra 1930.

Stevilke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra 3. temperaturo, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzino vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm.

Ljubljana 7, 761.7, 7.2, 93, NNE2, dež 22.0, Maribor, ni depeše, pokvarjen telefon. Mostar 7, 764.9, 1, 95, mirno, 4, —, —. Zagreb 7, 761.6, 8, 86, NE4, 10, dež, 2.0. Beograd 7, 763.5, 4, 74, SE4, 4, —, —. Sarajevo 7, 761.7, 7, 92, NNE2, 10, dež, 8.0. Skoplje 7, 767.6, 4, 95, W2, 10, —, —. Kumbor 7, 764.0, 7, 87, E6, 0, —, —. Split 7, 763.2, 13, 78, SE12, 10, —, —. Rab 7, 762.6, 9, 83, SE14, megla 10, dež, 1.0. Vis 7, 760.9, 9, 91, SE14, 10, —, —.

Temperatura je bila v Ljubljani najvišja 9.0 najnižja 6.2. Maribor ni depeše, pokvarjen telefon. Mostar —2. Zagreb 8. Beograd 2. Sarajevo 7. Skoplje 4. Kumbor —.

Solnce vzhaja ob 7.27, zahaja ob 16.18.
Luna vzhaja ob 20.59, zahaja ob 12.8.

Damam za Božič

LEPE PLAŠČE, GOSPODOM PA LEPE SUKNJE
iz konfekcijske trgovine

Drago Gorup & Co., Miklošičeva cesta 16/I

a— **Iz policijske kronike.** V ponedeljek zvečer okrog 20. je bila aretirana zaradi razgrajanja 56letna Ana U., vratarica. V policijskih zaporih se je skušala obesiti najprej na ruto, ko so ji to odvzeli, pa na predpasnik, tako da so jo morali privezati z verigo k zidu. Ko se je iztreznila, so jo izpustili. — Zriliko, ko so imeli stražniki posla s samomorilno kandidatko, pa je porabil 20letni Robert Rosenberg, doma nekje iz Sarajeva, ki je bil pred 14 dnevi aretiran na državni meji, preko katere je hotel brez listin v Avstrijo. Imeli so ga zaradi ugotovitve njegove domovinske občine v mariborskih policijskih zaporih, iz katerih pa je v ponedeljek zvečer popihal.

Zelo dobro vino lastnega pridelka

v zaprtih steklenicah liter 12 Din naprodaj v prodajalnah mlekarne **Bernhard, Aleksandrova cesta 51 in Koroška cesta štev. 10.** 17221

a— **Iz bioskopov.** Grajski kino: Samo še par dni: »Končana je pesem«. V soboto in nedeljo nastopa pri vseh predstavah gdč. Marica Lubejeva osebno. — Kino »Union«: Samo še par dni Richard Tauber: »Pot k slavi«. Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17., 19. in 21. ob nedeljah in praznikih ob 15., 19. in 21. Predprodaja dnevno od 10. do 12. na blagajni. — Apolo kino: v soboto in nedeljo: »Most vzdihljajev.«

Iz Celja

e— **Vsa celjska narodno-obrambna društva** bodo priredila 31. januarja 1931 veliko skupno narodno prireditev z obširnim sporedom. Vsa ostala celjska društva se prosijo, naj ta večer opuste vsako svojo nameravano prireditev.

e— **Nove srečke drž. razredne loterije** za 21. kolo bodo prispele predvidoma okrog 15. t. m., kar naj vsi dosedanji priglašenci in drugi interesenti sprejmejo na znanje. Srečke se lahko tudi že rezervirajo v podružnici »Jutra« v Kocenovi ulici 2., saj so posebno primerno božično in novoletno darilo!

e— **Kupujte domače razglednice!** Stotisoči razglednic se porabijo vsako leto ob božiču, kar je velikega pomena v gospodarskem, zlasti pa še v narodnostnem pogledu. Dolgo so prevladovali neokusni tuji izdelki, pri katerih so dobiček pobirali tujci. Zdaj smo z veseljem pozdravili predmetne domače izdelke, ki so jih založile razne narodne ustanove ali domača podjetja. Dolžnost naših trgovcev je, da začnejo v čim večji množini uvajati naše domače razglednice, ki naj jih konsumenti dosledno zahtevajo.

e— **Strelska družina** je v soboto zvečer priredila pod vodstvom agilnega predsednika g. polkovnika Kostića na kegljišču v kleti Celjskega doma svoj prvi strelski večer v tekoči zimi. Že svoječasno je namreč uprava družine sklenila, da bo prirejala v zimskem času, ko je streljanje na prostem onemogočeno, redno tedensko po enkrat sobno streljanje z malokaliberskimi flobertovkami združeno z nagradnim tekmovanjem. Že prvi večer je pokazal, da je bila misel uprave posrečena. Udeležba je bila razmeroma lepa, vendar bi bilo želeti, da prihodnjič pridejo tudi vsi tisti, ki žele pristopiti k družini. Izstreljenih je bilo **400** strelov. Izmed dosegljivih točk so dosegli najboljše uspehe in nagrade naslednji člani in članica družine: I. nagrado g. V. Prelog s 45 točkami, II. g. poročnik Zečević s 44 točkami, III. g. Fister s 43 točkami in IV. ga. Milena dr. Fischerjeva s 42 točkami. Najboljši strelci so prejeli nagrade: knjige, toaletne potrebščine. Prihodnjič, 12. t. m., se bo najbrže že streljalo istočasno s 4 puškami (zadnjič le z 2), od katerih bo ena določena le za dame, ki se bodo streljanja gotovo rade udeleževale.

e— **Zahvala.** Celjska mestna občina izreka najtoplejšo zahvalo rodbini pokojnega veleindustrijalca g. Petra Majdiča za velikodušni dar 1000 Din v korist mestnih revežev.

e— **Smrtna kosa.** Na Krekovem trgu 5 je umrla v nedeljo 7. t. m. 70-letna zasebnica Terezija Korbarjeva.

e— **»Celjsko godbeno društvo« v Celju** sklicuje za drevi ob 20. redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom, v rdeči sobi restavracije Narodnega doma. Ker se bo med drugim sklepalo tudi o poživljenju društvenega delovanja, se vabijo vsi člani in prijatelji društva k polnoštevilni udeležbi.

e— **Mestna knjižnica v Celju** je izposodila v novembru skupno 2635 knjig.

e— **Dobrosrčen prodajalec.** V neki celjski špecerijski trgovini je bil zaposlen mlajši trgovski pomočnik, kateremu je gospodar pred dnevi prišel na sled, da neki stranki pri tehtanju vedno navrže po četrt do pol kilograma zahtevanega blaga. Sčasoma je bil trgovec na ta način oškodovan za več tisočakov. Nepoštenega pomočnika je policija po zaslišanju izročila sodišču.

Zdravnik
Dr. Davorin Kolšek
je prevzel po pokojnem dr. Branku Žižku
17190
ordinacijo v Velenju

e— **Skesan grešnik.** V marcu 1924 je bilo v Celju vlomljeno v neki lokal in je bilo lastniku ukradeno raznovrstno blago. Vlomilci so plen zakopali na nekem travniku izven mesta, kjer pa so se naslednji dan slučajno igrali otroci in odkrili skrivališče. Lastniku je bilo vse ukradeno blago vrnjeno in stvar bi najbrže padla v pozabljenje, da se ni predvčerajšnjim zglasil na policiji neki moški, ki je povedal, da ga peče vest zaradi omenjenega vloma. Izdal je tudi svoja tedanja vlomilska pomočnika. Policija je izročila zadevo sodišču.

Iz Kamnika

ka— **Kamniška nedelja.** Vreme nam je oba dneva prav nagajalo. V nedeljo je prišlo celo nekaj smučarjev v Kamnik, ki so se pa uplašili dežja Na trgu so imele naše gospodinje malo senzacijo: Znižanje mesnih cen. Mesar Ribarič, ki je bil pred meseci deložiran iz stanovanja in trgovskega lokala, je pričel na stojnici na Glavnem trgu prodajati meso znatno ceneje kakor drugi.

ka— **»Legijonarji« v »Čitalnici«.** V soboto, nedeljo in ponedeljek so igrali v Čitalnici »Legijonarje«. Dvorana in blagajna sta bili topot vse tri dni polni. Posetniki so bili z igro bolj ali manj zadovoljni. Ni pa bila igra podana v igralskem oziru tako, da bi bila zrela za otvoritev kljub dvomesečnem študiju.

Z Bleda

bl— **Radovljiško učiteljsko društvo** bo zborovalo v soboto 13. t. m. ob 10. na Jesenicah v poslopju šole.

bl— **Kmetska posojilnica in hranilnica v** Ribnem pri Bledu je po enomesečnem obstoju prenehala poslovati.

bl— **Plemenit čin.** Posojilnica za Bled in okolico vsako leto daruje večji znesek za revne otroke — Sokoliče. Letos je bilo na Miklavževo obdarovanih 30 otrok s hranilno knjižico v skupnem znesku 1000 Din. 85 otrok pa je bilo obdarovanih z zimskim perilom in peciovm, za kar velja zahvala naprednim Blejcem, ki so prispevali v ta namen.

bl— **Moderni mlin na električni pogon v Lescah pri Bledu,** ki je bil letos zgrajen, zaradi raznih ovir še ne more obratovati.

Iz Zagorja

z— **Lepa rudarska slavnost.** Naši rudarji so v nedeljo proslavili praznik svoje zaščitnice sv. Barbare. Velika skupina rudarjev iz Kisovca je v povorki z rudniško godbo ponosno prikorakala pred rudniško ravnateljstvo in nato skupno z uradništvom in ravnateljem nadaljevala sprevod v cerkev. Na povratku se je povorka ustavila pred Bratovsko skladnico, kjer je godba zaigrala staro rudarsko himno. Nato se je v rudniški restavraciji vršila zakuska, ki jo je priredilo ravnateljstvo. Rudniška godba je pod spretnim vodstvom g. Godine absolvirala krasne koncertne točke. Zastopnik rudarjev je nazdravil ravnatelju inž. Loskotu ter ga prosil, naj po očetovsko skrbi za rudarje, ki preživljajo težko krizo. Ravnatelj je omenjal svetovno krizo, ki je prizadela tudi rudarje. Njegova iskrena želja je pomagati delavstvu in bo storil vse možno za ublažitev težavnega položaja. Rudarji pa tudi pričakujejo rešitve s pomočjo države. Kriza ne vlada samo v delavskih vrstah, ampak trpita z njimi tudi obrt in trgovina.

z— **Redek jubilej.** Na dan sv. Barbare je slavila rudniška godba tudi časten jubilej dveh svojih godbenikov. Pred 40 leti sta pristopila h godbi Vinko Venger in Ivan Barej. Več sto tovarišev sta odtlej že spremila k večnemu počitku. Na neštetih prireditvah sta gostovala in 40krat praznovala rudarski praznik. G. Venger je prejel od TPD nagrado za 40 letno službovanje kot strojnik. G. Barej, po rodu iz Vidma (Udine) ima svoj instrument že 57 let v porabi. Jubilantoma toplo čestitamo tudi mi.

Iz Šoštanja

št— **Osebne vesti.** Orožniški komandir g. Oskar Walland je bil premeščen te dni v Maribor, narednik Franc Mirnik pa v Velenje. Za novega komandirja je imenovan podnarednik Ivan Jesenovec z Bleda, prikomandirana sta dalje podnar. Dominik Poženel iz Pragerskega in Ivan Emeršič iz Mislinja.

št— **Za esperantski tečaj,** ki se prične 10. t. m. ob 19. v dvorani Zadružnega doma, se je prijavilo že 40 udeležencev. Pouk se bo vršil po najnovejši nazorni metodi.

št— **God sv. Barbare** so proslavili rudniški nameščenci in rudarji premogovnika v Velenju tudi letos na dostojen način. Pri svečani službi božji v Škalah, ki jo je celebriral g. dekan Ivan Rotner, je svirala rudarska godba Zvečer se je vršila v Rudarskem domu prireditev, koje program je obsegal: koncert Rudarske godbe, veseloigro »Dobrodošli«, alegorično sliko in plesno glasbo tamburaškega zbora.

Iz Novega mesta

Pozor potniki!

Avtopodjetje Ljudvik Kondrič si je nabavilo nov moderen avtobus, ki prevaža potnike iz Novega mesta na kolodvor in v obratno smer vsak dan redno k vsem vlakom. Cena za osebo: mesto — kolodvor Din 5, pošta — kolodvor Din 3, kolodvor — glavni trg Din 4. Ročna prtljaga prosta. Podjetje ima na raznolago obenem **tudi taksimeter.** 17157

Iz Ruš

ru— **Tradicijonalni Miklavžev večer** ruškega Sokola je v nedeljo izredno dobro uspel. Prireditev za deco ob 16. uri je bila rekordno obiskana. Igrica »Na Miklavževo« v režiji s. Likarjeve dobro podana. Miklavž je nato obdaril 110 sokolske dece in naraščaja ter še okoli 100 druge dece. Ob 20. uri je posetil Miklavž odrasle. Imel je pohvale, graje pa tudi daril. Uprava Sokolskega društva se najprisrčneje zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da sta bila sokolska deca in naraščaj tako dostojno obdarovana.

ru— **Prvi smučarji** so skozi našo vas pohiteli na zasneženo Pohorje v soboto popoldne in v nedeljo zjutraj.

ru— **Razširjenje šole in namestitev.** K prvemu razredu osnovne šole je bila otvorjena nova vzporednica, tako da imamo sedaj šestrazrednico s tremi vzporednicami. Novoimenovani učitelj g. Franjo Vrunč je tudi že nastopil.

ru— **Vaje »Pevskega društva«** se zopet vršijo redno vsak četrtek ob 20. v pevskem lokalu v Sokolskem domu.

Iz Dolnje Lendave

dl— **Slovo marljivega šolnika.** Dne 4. t. m. je zapustil Prekmurje šol. upravitelj g. Vlado Košenina iz Dokležovja. Premeščen je z gospo k Sv. Lenartu v Slov. Goricah. G. upravitelj je bil med prvimi, ki so po prevratu prišli sem. Celih 10 let je deloval za naše ljudstvo. Bil je takten nasproti podrejenemu učiteljstvu, dober vzgojitelj in iskren prijatelj in svetovalec ljudstva. Z njim je gasilsko društvo izgubilo svojega organizatorja, kmetsko nadaljevalna šola svojega ustanovitelja, Sokol vnetega člana in okoliško učiteljstvo najboljšega tovariša. Na novem mestu, obilo sreče!

dl— **Na lendavski osnovni šoli** so se izvršile med učnim osobjem letos večje izpremembe. Odšli so na druga mesta Seči Ljudevit, Seči Olga in Ažman Jelka, prišli pa so Horvat Izidor, Horvat Albina in Rök Marija. — V soboto se je vršilo zborovanje sreskega učiteljskega društva. Udeležba je bila zelo pičla; od 80 je prišlo le 25 članov. Že predzadnje zborovanje, ki je bilo združeno z učiteljskim večerom, ki je imel kulturno-nacionalni program, je nudilo ne baš razveseljivo sliko, kar je izzvalo precej kritike in dalo povod, da so nekateri člani odbora demisionirali. Vzrok nezanimanja je, kakor se povsod povdarja, težavni gmotni položaj učiteljstva.

dl— **Zima prihaja.** Po krasnem vremenu, ki je trajalo ves november, je v soboto zapadel po Prekmurju sneg. Že čez dan je skopnel, posledice pa so ostale, zlasti po cestah, kjer je nastalo veliko blato.

dl— **Oficirski ples.** Aktivni in rezervni oficirji lendavske garnizije priredijo tudi letos že tradicionalni oficirski elitni ples na rojstni dan Nj. Vel. kralja. Priprave vodi prireditveni odbor. Težnja prireditve je, da se čim dostojneje proslavi rojstni dan kralja kot narodni in državni praznik tu na meji. Na prireditvi se bodo nabirali dobrovoljni prispevki za spomenik blagopokojnemu kralju Petru.

Radijska oddajna postaja LJUBLJANA

RADIO kot si ga želite

namreč VISOK v kvaliteti in NIZEK v ceni.

Naša reklamna prodaja, ki traja od 10. novembra do 30. decembra 1930, obsega sledeče radijske sprejemne naprave:

400 Detektorskih aparatov, kompletnih z vsemi potrebščinami, ki so za poslušanje potrebne, za naplačilo Din 80 ter petkratno mesečno plačilo po Din 45.

300 1 elektronskih aparatov, kompletnih z elektronko, baterijami, antenskim materijalom ter eno slušalko, za naplačilo Din 100 ter osemkratno plačilo po Din 75.

200 3 elektronskih aparatov »Reinartz«, kompletnih z elektronkami, akumulatorjem 18 ah, anodno baterijo 90 Volt, finim zvočnikom ter antenskim materijalom za naplačilo Din 240 ter desetkratno mesečno plačilo po Din 180.

100 4 elektronskih aparatov »Reinartz« z visokofrekvenčno elektronko z zamreženo anodo ter akumulatorjem 36 ah, anodno baterijo 120 Volt, izbornim angleškim zvočnikom Amplion AC 27 ter antenskim materijalom na naplačilo Din 380 ter dvanajstkratno mesečno plačilo po Din 280.

Poslužite se ugodne prilike ter si naročite takoj Vaš aparat.

RADIO LJUBLJANA

LJUBLJANA, Miklošičeva 5. **MARIBOR,** Aleksandrova 4.

Zdravstveno-socialne razmere trboveljske občine

Trbovlje, v decembru.

Trbovlje so za Ljubljano in Mariborom največji kraj v Sloveniji; a v nasprotju z mestom tvorijo tu premožni sloji manjši odstotek prebivalstva; saj so naseljene Trbovlje v pretežni večini z delavstvom in obrtništvom. Socijalni položaj ima vsekakor vpliv tudi na splošne zdravstvene razmere, kajti higijena in zdravstvena kultura se, žal, še vedno le raje družita z blagostanjem kakor pa s pomanjkanjem. Za higijenske zahteve, ki so postale premožnemu neobhodna življenska potreba, je treba pri preprostem človeku v slabih gmotnih razmerah šele vzbuditi smisel in ga vzgojiti v tem pogledu.

Poleg šole (zlasti meščanskih in gospodinjskih šol) ter humanitarnih društev je naloga zlasti raznih socijalnih ustanov, da usmerijo svoje delovanje v tem pravcu. Ena maloštevilnih socijalnih institucij, ki obstojajo v Trbovljah, in ki že od prevrata sem požrtvovalno vrši svojo dolžnost za povzdigo zdravstvene kulture med trboveljskim prebivalstvom, je tukajšnja posvetovalnica za matere. Ustanovljena je bila v jeseni 1919 in sicer od oddelka za socijalno skrb, odsek za mladino takratne Narodne vlade v Ljubljani. Prvotno sta bili pri Posvetovalnici zaposleni dve zaščitni sestri, kar je bilo z ozirom na razsežnost kraja in gostoto prebivalstva tudi potrebno. L. 1921. je bila ena sestra premeščena drugam, tako da je ostala od takrat pa vse do danes za ves prostrani okoliš ena sama zaščitna sestra. Zdravnika sta od vsega početka zaposlena dva in poslujeta izmenoma.

Posvetovalnica za matere je v l. 1926 prešla v področje takratnega inspektorja ministrstva narodnega zdravja v Ljubljani in bila prideljena zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani. Šef zavoda je obenem šef posvetovalnice.

Posvetovalnica posluje dvakrat na teden in sicer v torek in četrtek od 14. do 16. ure. Vsaka mati ali rejnica brez razlike stanu lahko prinese otroka v posvetovalnico in je deležna brezplačnega zdravniškega nasveta in sicer popolnoma individualno. — Zaščitna sestra stehta in zmeri otroka in vpiše v matični list vse potrebne podatke o rojstvu in rodbini. Zdravnik pregleda otrokovo konstitucijo, ugotovi njegovo stanje in temu primerno nasvetuje zlasti z ozirom na njegovo prehrano in nego.

Razveseljivo je dejstvo, da je pretežna večina otrok naravno hranjenih, to je, da naše žene dojijo otroke.

Za tem pride v poštev dvovrstna prehrana v primeru, da mora mati na delo in v primeru, da otrok premalo dobi pri prsih. Največja pažnja se pač posveča umetno hranjenim. Po možnosti nudi posvetovalnica najrevnejšim in pridnim materam malo gmotno pomoč: nekaj plenic, mila, sveže mleko; seveda to le v skromni meri, predvsem zaradi skromnih sredstev, in pa, ker to ni naloga Posvetovalnice. Kot zdravila pridejo v poštev ribje olje, vaselina, cinkovo mazilo, posipalni prašek.

Bolni otroci se ne sprejemajo; za te posluje ambulanca Bratovske skladnice in zdravnik Okrožnega urada za zavarovanje delavcev ali pa zasebni zdravnik. Seveda bi bilo želeti, da bi v ambulanci bili bolni otroci ločeni od bolnih odraslih in bi se vršilo zdravljenje zanje posebej.

Vse delo izven Posvetovalnice pripada zaščitni sestri. Poročilo o porodih dobi od babic ali v župnišču. Nato obišče čimprej mater z novorojenčkom. To je zelo važno poprišče njenega delovanja in podlaga vsemu poznejšemu uspehu ali neuspehu. Pokaže materi, kako naj okoplje in previja otroka, pove najvažnejše o negi; poskrbi obolelemu materi ali obolelemu otroku čim hitrejšo zdravniško pomoč in sicer po pristojnem zdravniku dotičnega zavarovanja, kojemu pripadata kot ubožna brez sredstev, ali po občinskem zdravniku. Kjer so socijalne zadeve urejene, gre z malenkostno brigo samo po sebi po zakonitih predpisih. Časih pa je stvar silno komplicirana zlasti pri svojch in članih raznih sezijskih delavcev, delavk in služkinj. Nekateri imajo nezadostna, oziroma premalo skladna dokazila o zavarovanju, o pravici do prejemanja alimentov itd. — Potrebne ugotovitve se izvrše po možnosti že takoj pri prvem posetu; pomanjkljivosti se izpopolnijo vzneje ali pri posetu matere v Po-

Rast deteta zavisi od prehrane matere

Mati si bo zasigurala dobro in obilno mleko z uporabo okusne in naravne krepilne hrane

OVOMALTINE

ki dovaja v organizem v koncentrirani obliki samo najboljše hranilne snovi.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in boljših specerijskih trgovinah po 56 Din za velike, 32 Din za srednje in 16 Din za male škatlic.

J. H. Rosler:

Sumnja

Prišla je brzojavka:

»Če morete dospeti Rim sredo 16 h pogodba veljavna. Jamstvo 5000 lir. Opera Constanzi Rim.«

Liana je skrbno zložila brzojavko in jo spravila v rdeči kovčeg.

Avto je pripeljal na postajo.

*

»Vzemite adalina.« je ponudila Liana. »Zelo ste ljubeznivi.«

»Saj ni tako nesebično, kakor bi kdo mislil. Če mora človek spati s kom drugim v istem oddelku, je spanje tega drugega važno. Ali se vozite v Rim, milostiva?«

»Ne. Samo do Florence. Pa vi?«

»V Rim. Pevka sem. Zavezali so me za jutrišnjo predstavo, vloga »Tosce« se je bila nenadoma izpraznila.«

»Ali se kaj veselite?«

»Seveda. Zame je to velika prilika. Razen tega zaslužim 5000 lir.« je zasijala Liana in vzela pogodbo iz kovčega. »Prosim, če vas zanima.«

Sopotnica, starejša dama, ki se prebogato nakitje ni ravno prilegalo njenemu obrazu, je brala:

»Če morete dospeti Rim sredo 16 h, pogodba veljavna. Jamstvo 5000 lir. Opera Constanzi, Rim.«

»Čestitam, gospodična.«

»Hvala. Ali hočete zdaj vzeti adalin?«

»Prosim. Zelo ste ljubeznivi. Najlepša hvala.«

»Za kaj neki, gospa. To je samo sebičnost.«

V Veroni je vlak z nenadnim sunkom obstal.

Liana je ležala z odprtimi očmi.

Tiho se je sklonila čez rob zgornje postelje in dolgo opazovala sopotnico. Spala je mirno in trdno. Liana se je vzravnala in oprezno segla po mali zeleni kovčeg ob njenem vznožju.

»B. v. S.« je stalo na njem. Ključavnica se je rada odprla.

»Ali so te ženske lahkomiselne!« Tako meneč je potegnila iz kovčega dragoceno, dolgo biserno ogrlico.

Krepko je stisnila bisere s svojo drobno, belo roko in spet zaprla kovčeg. Postavila ga je na prejšnje mesto in si še enkrat spustila hladno biserje po obrazu. Nato je odprla gospejno škatlo za klobuke.

*

Vlak se je bližal Florenci.

Liana je trdno in mirno spala.

»Oprostite, madame!« Iznenadoma je začutila na komolcu tujo roko.

Zdramila se je in planila kvišku.

»Kaj pa je?«

Spredvodnik spalnega voza je stal pred njo. Za njim dva moža v grajanski obleki.

»Oprostite, da vas motimo,« je z vljudnim povdarkom rekel sprevodnik, »a tu je nekakšen neporazum —«

»Kaj nesporazum?« se kriče oglasila dama s spodnje postelje. »Okradena sem! Prostaško okradena!«

Liana si je pomela zaspane oči.

»Ne razumem — «

»Ta dama trdi, da so ji ukradli dragoceno biserno ogrlico. Snoči, ko je legla spat, jo je položila v svoj kovčeg in davi je ni bilo več.«

»Nu — in?« je mirno vprašala Liana. »Kaj je to meni mar?«

»Najboljše bi bilo.« sta se zdaj oglasila gospoda v grajanski obleki, če bi tudi ta dama v Florenci izstopila. Zaradi preiskave.«

»Kdo sta gospoda?«

»Kriminalna policija.«

Vlak je vozil čedalje počasneje in obstal.

»Prav. Takoj se oblečem. Prosim. Takoj se oblečem. Prosim, stopite venkaj.«

Gospodje so se umaknili.

»Prosim, pojdite tudi vi iz oddelka.« se je Liana še enkrat obrnila k dami, ki je bila ostala. »Pred vami se ne bom oblačila.«

»Jaz ostanem. Saj moram vendar videti, kam —«

»Glejte, da se spravite!« Liana jo je jezno porinila skozi vrata. »In svojo prtljago vzemite s seboj. A hitro!«

Sprevodnik je še enkrat stopil v oddelek in vzel vse tri kovčege postarne gospe in njeno štaktlo za klobuke.

Tedaj je Liana vstala. Smejala se je.

*

»Po tem takem ne tajite, da ste ponudili gospe uspavno sredstvo?« je vprašal komisar.

»Nikakor ne.«

»Priznati morate, da je to skrajno sumljivo.«

»Kakopak.«

»In vendar trdite slej ko prej, da niste vzeli ogrlice?«

»Seveda.« je z gotovostjo odvrnila Liana, »in razen tega vas še enkrat opozorim, da moram biti ob štirih v Rimu. Za 5000 lir mi gre. Vlak odide čez dve minuti.«

»V tem vam ne morem pomagati. Gospa je podala zoper vas ovadbo in je seveda za vse odgovorna, če se izkaže, da ste nedolžni.«

»Kaj še!« je gospa zavreščala v razgovor. »Okradla me je, najprej omamila in potem okradla.«

»Če vas pa ni okradla, ste seveda odgovorni.«

»Okradla, okradla!« Gospa se je razburjala vse bolj in bolj. »Prav dobro vem, da sem položila ogrlico —«

Vlak je zunaj zažvižgal in se začel premikati.

»Moj vlak!« Liana je planila proti vratom.

Komisar jo je zadržal.

»Na žalost —! Sami vidite, da se obrača sumnja proti vam.«

Liana se je mahoma obrnila k dami: »Kaj ste hoteli prejle reči? Kam ste položili ogrlico?«

»V svoj mali zeleni kovčeg!«

»Motite se.« Vsi so prisluhnili.

»Kako to?«

»Kje je bila vaša pidžama, ko ste se preoblačili?«

»V škatli za klobuke.«

»To je res. Videla sem, kako ste jo vzeli iz nje. In videla sem tudi, kako ste nekaj položili vanjo.«

»Nemogoče. Na potovanjih odlagam nakit zmerom v zeleni kovčeg.«

Komisar je vprašal Liano: »Zakaj niste tega prej povedali?«

Saj nisem ničesar vedela o zelenem kovčegu. Slišala sem le, da je ogrlica ukradena.«

Odprli so škatlo za klobuke. Ogrlica je ležala na vrhu.

svetovalnici, ali pa povabi zaščitna sestra stranko posebej k svojim uradnim uram, da ukrene vse potrebno.

Zaščitna sestra povabi vsako mater na posečanje Posvetovalnice. Povečini se matere rade odzovejo povabilu; večina njih je dovzetna in hvaležna za pouk. Nekaj je zares tudi takih, ki otroke lahkomiselno zanemarjajo; te matere so od vse okolice zaznamenovane in osovražene.

Frekvenca posvetovalnice variira pač redno, vendar je zadovoljiva; povprečno pride 20 mater na poslovno uro Seveda je v zimskih mesecih in zelo deževnih dneh, kakor tudi zgodaj spomladi, ko je delo na vrtu in njivi, obisk manjši, zato pa poteti tem večji, po 30 in še več mater na poslovno uro. V l. 1926 je bilo 1538 zdravniških pregledov, v l. 1927 1915 pregledov, v letu 1928 1660 pregledov, v l. 1929 1059 pregledov. Število pregledov je padlo zaradi redukcije delavstva. Letos se je poset Posvetovalnice zopet dvignil; dosedaj je bilo že nad 900 pregledov. — Posetov sestre na domovih je bilo v l. 1926 717, v l. 1927 763, v l. 1928 785, v l. 1929 854.

Vršilo se je tudi več tečajev o higijeni deteta; tako v l. 1926 štirikrat po 10 dni (dve uri dnevno). Vsakikrat je bilo po 20 do 25 udeleženk tečaja. Vrhu tega se je vršilo 6 zdravniških predavanj. V šolskem letu 1927-28 se je zopet pričel sistematski pouk o higijeni deteta na gospodinjski šoli na Vodah in sicer 2 uri tedensko. V letu 1929-30 se je poleg tega vršil še 10 urni tečaj za kmetiška dekleta v okvirju kmetijsko-nadaljevalne gospodinjske šole; ob zaključku šole je bila poleg kmetijske in gospodinjske tudi higijenska razstava dobro obiskana. Tečaje in pouk vodi zaščitna sestra.

Tu je v kratkih obrisih našteto ogromno delo, ki ga vrši Posvetovalnica za matere; ono je dokaz eminentne važnosti te institucije za naše delavstvo. In vse to ogromno delo mora zmagovati ena sama zaščitna sestra!

V delokrog zaščitne sestre spadajo Retje, Loke, Trbovlje, Planinska vas, Knezdol in del Sv. Marka. To je razdalja 7 do 8 km. Ako pomislimo, da je večina teh naselij v hribih, ki izključujejo vsako prometno sredstvo; da se v tem prostranem okolišu rodi letno 450 do 500 otrok in da sta večkrat istočasno po dva primera v nasprotnih koncih doline, tako v Retju in Planinski vasi, Knezdolu ali Sv. Marku, in da zaščitna sestra v enem dnevu peš obišče obe porodnici in to v vsakem vremenu in ob vsakem letnem času, potem si moremo šele prav predočiti, koliko telesnega napora mora zmagovati poleg duševnega dela in to ob nadvse skromni plači.

Je tiha junakinja neumornega dela in zasluži vse priznanje javnosti.

Lokali posvetovalnice se nahajajo v enem izmed običajnih delavskih stanovanj v pritličju dvonadstropne rudniške stanovanjske hiše. Temna kuhinja v obsegu 8 kvadratnih metrov služi za čakalnico, enako mračna soba v obsegu 16 kv. metrov za ordinacijsko sobo; poleg kuhinje je mala shramba za inventar. Še slabše pa vpliva okolica tega poslopja, ki stoji ob nesnažnem potoku. Nekaj metrov od okna posvetovalnice je odprta cementna jama za smeti. Nujno potrebno je, da se ta ustanova čimpreje premesti v druge prostore, kjer bi i lokali i okolica poslopja odgovarjali svrhi te ustanove. Najprimernejši bi bil pač Zdravstven. dom, opremljen z vsem potrebnim materijalom in zadostnim osobjem za rešitev te važne misije med našim ljudstvom. Nameščene bi morale biti najmanj tri zaščitne sestre, izvežbane za delo med ljudstvom.

Poleg zdravniškega poslovanja, poleg stalne razstave in hišnih posetov, so potrebna pa še skupna predavanja za žene. Ker pa so naše matere kljub strašni brezposelnosti doma preobložene z gospodinjskimi posli in z brigo za otroke, se ne morejo udeleževati sestankov in zdravniških predavanj, ki se vrše daleč od doma. Potrebno bi bilo take sestanke organizirati po kolonijah in naseljih. V vsakem naselju bi morala biti vsaj ena prostorna soba v to svrho na razpolago.

Ako pomislimo, da je bilo v l. 1929. rojenih 452 otrok, da pa je v istem letu umrlo 72 otrok še ne 1 leto starih, v starosti od enega do dovršenega 6. leta pa še nadaljnih 29 otrok, torej do 7. leta starosti skoraj eno četrtino od števila v istem letu rojenih otrok, in da bi bila umrljivost nedvomno mnogo večja, da ni bilo požrtvovalnega delovanja zdravnikov in zaščitne sestre posvetovalnice, tedaj gorenje zahteve ne potrebujejo nobene utemeljitve in podkrepitve, nasprotno, predstavljajo minimum tega, kar se mora storiti v najkrajšem času za povzdigo zdravstvenih razmer naše doline. —mp.

Ako želiš imeti lepe knjige, pristopi k Vodnikovi družbi

GOSPODARSTVO

Ponovno nazadovanje našega indeksa cen

Oddelek za gospodarske študije pri Narodni banki je pravkar objavil indeks cen v trgovini na debelo za november, ki kaže nasproti oktoberskemu indeksu ponovno **nazadovanje za poldrugo točko.** *Skupni (totalni) indeks za november znaša namreč 79.2* nasproti 80.8, 82.8, 87.7 in 88.8 v zadnjih štirih mesecih. (Ta indeks je postavljen na povprečni nivo cen v l. 1926., ki pomeni 100.) *Od julija so torej naše cene v trgovini na debelo nazadovale za skoro 10 odst.* Kakor v oktobru je tudi v novembru padec indeksa pripisati v prvi vrsti nazadovanju žitnih cen, kar je imelo za posledico, da je indeks cen za rastlinske proizvode popustil od 77.3 na 71.4. Tudi indeks cen industrijskih izdelkov je nazadoval za 0.6 na 74.8, indeks cen mineralnih proizvodov pa od 88.4 na 87.4. Edino indeks cene živine in živinskih proizvodov se je dvignil za 1.8 na 95.1.

Ako primerjamo indekse za isti mesec zadnjih let (pri čemer odpadejo sezonski vplivi) tedaj dobimo naslednjo sliko:

	Proizvodi			Totalni
	rastl.	živ.	indust.	indeks
nov. 1928	134.9	107.1	93.9	*104.7*
nov. 1929	106.0	99.2	89 3	95.3
nov. 1930	71.4	95.1	74.8	79.2

Kakor je iz gornjega pregleda razvidno je v zadnjih dveh letih najbolj nazadoval indeks cen rastlinskih proizvodov, in sicer nasproti novembru 1928 kar za 63.5 točke ali skoro na polovico. Manj občutno je nazadovanje indeksa cen živinskih proizvodov, indeks cen industrijskih izdelkov pa je nasproti novembru 1928 popustil skoro za 20 točk. *Totalni indeks kaže nasproti novembru 1928 nazanovanje za 25.5 točk, nasproti novembru lanskega leta pa nazadovanje za 16.1 točke.*

= **Sestava konzorcija za emisijo jugoslovenskega stabilizacijskega posojila.** Včerajšnji »Jugoslovenski glasnik« objavlja vest pariškega dopisnika dunajske »Neue Freie Presse«, ki javlja, **da bo pariška Banque de L'Union Parisien po sporazumu z jugoslovensko vlado pristopila k sestavi mednarodnega konzorcija za emisijo jugoslovenskega stabilizacijskega posojila.** Po tej vesti se ima stabilizacija dinarja izvršiti na bazi tečaja od 275 Din za en angleški funt.

= *Gostilničarsko pivovarno v Laškem bodo pričeli kmalu graditi.* Preteklo soboto popoldne je imel ožji pripravljalni odbor za zgradbo gostilničarske pivovarne v Laškem sejo v klubovi sobi »Celjskega doma« v Celju. Na seji je bilo soglasno sklenjeno, da se dokupi k že kupljenemu stavbišču pri železniškem mostu na levem bregu Savinje v Laškem še ena parcela, ki je baš na prodaj pod sprejemljivimi pogoji. Ker je zbranega v predsubskripciji že nad tričetrtine potrebnega kapitala, bo pripravljalni odbor *sklical ustanovni občni zbor nove pivovarne že v zadnjem tednu letošnjega decembra ali pa najpozneje v prvi polovici januarja 1931.* Pri tej zares potrebni akciji je najbolj razveseljivo dejstvo, da so v zadnjem času pokazali veliko zanimanje za čim prejšnjo zgraditev nove pivovarne tudi pridobitni in obrtniški krogi iz savske banovine, ki so tudi že podpisali večje množine delnic. Z gradbo nove pivovarne se bo pričelo takoj v začetku pomladi in se zdaj že izdelujejo detajlni načrti.

= *Termini ljubljanskih velesejmskih prireditev za prihodnje leto.* Kakor nam poroča ravnateljstvo Ljubljanskega velesejma se bo prihodnje leto vršil XI. mednarodni splošni vzorčni velesejem od 30. maja do 8. junija, jesenski mednarodni velesejem (s posebnim ozirom na agrikulturo, turistiko in higijeno) pa od 29. avgusta do 9. septembra. V sedanjem času, ko je gospodarska depresija pri nas in v ostalem svetu dosegla najnižjo točko in moremo vsaj za prihodnje leto pričakovati preokret na bolje, se odpirajo našim velesejmom nove možnosti delovanja v cilju bodritve gospodarske delavnosti. Izkušnja namreč kaže, da se tudi po preteku depresijske perijode v konjukturnem ciklu vedno opaža pomanjkanje podjetnosti in investicijske delavnosti, kar zadržuje potek ozdravitve gospodarskega organizma. Naši velesejmi, ki nudijo gospodarskim krogom priliko, da se poučijo o produkcijsko-tehničnem napredku in o novih produkcijskih možnostih, bodo v prihodnjih letih lahko izvršili mnogo koristnega dela za razvoj našega gospodarstva, s tem da bodo z nazornim prikazovanjem tehničnih naprav ter produkcijskih sredstev bodrili gospodarstvo k novemu razmahu in k racijonalnejšemu izkoriščanju že obstoječih produkcijskih možnosti.

=**Vprašanje preferenčnih carin in Mednarodna trgovska zbornica.** Po delnem neuspehu druge carinske konference v Ženevi ki je uvedbo preferenčnih carin vezala na težko izvedljive pogoje, je sedaj rumunski nacionalni odbor Mednarodne trgovske zbornice povabil nacionalne odbore te zbornice v državah Male antante na skupni sestanek, ki se naj vrši pred konferenco sveta Mednarodne trgovske zbornice v Parizu. Predsednik rumunskega nacionalnega odbora Mednarodne trgovske zbornice g. Manojlesku je zahteve agrarnih držav formuliral takole. Preferenčni režim, ki se je uvedel v Evropi za evropske agrarne proizvode, naj bi se smatral kot pogojna in omejena izjema v pogledu klavzule o največjih ugodnostih, ki naj ostane osnovni režim za mednarodno trgovino. Preferenčni režim naj v principu obsega vse agrarne proizvode (rastlinskega in živalskega izvora), ki igrajo večjo vlogo v mednarodni trgovini, zaenkrat pa naj bi se nanašal le na žito. V splošnem naj bi se carine na žito znižale na sprejemljivo višino. Države, ki so vezane s trgov. pogodbami na bazi klavzule o največjih ugodnostih, bi morale priznati preferenčni režim kot izjemo v principu klavzule o največjih ugodnostih.

= **Velika konferenca o krizi lesne industrije.** Kakor smo že poročali, se v ministrstvu za šume in rudnike vršijo priprave za sklicanje velike konference o krizi lesne industrije, na kateri bodo sodelovali predstavniki lesne industrije iz vseh delov naše države in delegati gospodarskih ministrstev. Kakor sedaj poročajo iz Beograda, je **konferenca sklicana za 16. t. m. in ji bo najbrž predsedoval minister inž. Sernec.** Konferenca se bo predvsem pečala s splošnimi pojavi krize v lesni industriji, z izvozom našega lesa in z ukrepi, ki bi bili potrebni, da se omili sedanja kriza.

= **S provizorijem naj se prepreči carinska vojna med Češkoslovaško in Madžarsko.** Češkoslovaška vlada se je te dni bavila s situacijo, ki je nastala zaradi skorajšnjega poteka za 15. t. m. odpovedane trgovinske pogodbe z Madžarsko. Predlog, da se sedanja pogodba za nekaj mesecev podaljša, je ministrski svet odklonil, pravtako tudi predlog, da Češkoslovaška riskira brezpogodbeno stanje z Madžarsko in s tem carinsko vojno. Zato je bilo sklenjeno, povabiti madžarsko vlado, da takoj odpošlje v Prago svojo delegacijo za trgovinska pogajanja. Ker do 15. dec. ne bo mogoče skleniti pogodbe, vlada prepričanje, da bo sklenjen provizorij, ki bo zagotovil nadaljnje postopanje po klavzuli o največjih ugodnostih. Vsekakor bo Češkoslovaška že 15. decembra, ko poteče pogodbena vezanost agrarnih carin, uveljavila že pred meseci sklenjene dodatne agrarne carine.

= **Prijava hranilnih vlog pri Poštni hranilnici v Budimpešta.** Ker je konvencija o bivši Poštni hranilnici v Budimpešti (od 7. novembra 1922) stopila v veljavo 1. novembra t. l., je uprava naše Poštne hranilnice te dni pozvala lastnike hranilnih in čekovnih vlog kakor tudi rentnih depozitov pri bivši Poštni hranilnici v Budimpešti, da prijavijo svoje terjatve, ako tega še niso storili, upravi Poštne hranilnice v Beogradu. Poslednji rok za te prijave je 1. februar 1931. Po tem roku se prijave ne bodo več sprejemale. Prijave je skupno z ostalimi dokumenti (potrdilo o domicilu za sedaj in za normativni dan 28. februar 1919, odnosno izvleček iz čekovnega računa) poslati neposredno Poštni hranilnici v Beogradu. Onim interesentom, ki so svoje terjatve pri budimpeštanski Poštni hranilnici že leta 1928. prijavili, ni treba sedaj pošiljati novih prijav.

= **Številni bančni polomi v Ameriki.** Sedanja težka gospodarska depresija je tudi v bankarstvu Zedinjenih držav zahtevala svoje žrtve. Zadnje tedne poročajo dnevno iz Amerike o bančnih polomih, pri čemer gre večinoma za manjše provincijalne banke. Samo pretekli teden je najavilo insolvenco 117 bank z glavnico 200 milijonov dolarjev. Tako številnih bančnih polomov ne beleži zgodovina ameriškega bankarstva od težke krize l. 1921. sem. Skupna bilančna vsota insolventnih bank znaša okrog 800 milijonov dolarjev, kar odgovarja v našem denarju 45 milijardam Din.

= **Večja dobava železniških pragov za grške železnice.** Družba peleponeških železnic v Atenah je razpisala javno licitacijo za nabavo 90.000 železniških pragov in 231 kubičnih metrov špecialnih pragov z rokom prejema ponudb v zaprtih kuvertah do 8. januarja 1931. Razpis s podrobnimi pogoji je interesentom na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani.

Dobave. Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobave 3700 zvitkov brzinomerilnih trakov. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) Direkcija državne železarne Vareš sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave 2000 kg pocinkane pločevine, direkcija državnega rudnika Kreka do 18. t. m. glede dobave ostrilnih plošč, 200 komadov karbidnih svetiljk in direkcija državnega rudnika Ženica do 18. t. m. glede dobave konopnenih vrvi. Direkcija državnega rudnika Senjski rudnik sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave 1 električnega vitlja in do 22. t. m. glede dobave strokovnih knjig ter 10.000 kg karbida; direkcija državnega rudnika Velenje pa do 22. t. m. ponudbe glede dobave 1500 kg tračnikov, 50 kg gumijevega tesnila, 50 kg tesnila klingerit, 5 kg azbestne vrvice, 690 kg žičnikov, 50 kg žice, 20 m spiralnih gumijastih cevi, karborundum plošč ter glede dobave kompletnih priprav za čiščenje kotlov.

= *Dobave.* Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: 20. t. m. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave grafikonov; 20. t. m. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave platna za zastave in zastore; 22. t. m. glede dobave odpornic; 23. t. m. glede dobave železnega materijala; 24. t. m. pa glede dobave materijala za vodovodne instalacije; 22. t m. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 195.000 komadov škatelj za cigarete. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo.) Dne 23. decemtra t. l. se bo vršila pri Primorski direkciji pošte i telegrafa v Splitu ofertalna licitacija glede dobave 500 parov čevljev. (Pogoji so na vpogled pri isti direkciji.)

BORZE

9. decembra.

Na ljubljanski borzi je bila danes potreba po devizah neobičajno slaba in so bili zabeleženi le manjši zaključki. Tečaji deviz so se deloma nekoliko okrepili, le deviza Newyork je nekoliko nazadovala.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda danes popustila za nekaj točk in se je trgovala za aranžma po 427 do 427.25 in za december 427.75 — 428. Od ostalih državnih papirjev je imelo promet samo še 7% Blairovo posojilo po 81.5. Med bančnimi vrednotami je prišlo do prometa le v Praštedioni po 935 in v Jugobanki po 77.5. Na tržišču industrijskih delnic pa so bili zabeleženi zaključki v Trboveljski po 373, v Gutmannu po 138, v Narodni šumski po 25, v Slavoniji po 200, v Dravi po 235 in v Danici po 100.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.77, Berlin 13.495. — Bruselj 7.8982. — Budimpešta 9.8915. — Curih 109[illegible] — 109[illegible] — Dunaj 794.4 — 797.4 (795.9). — London 274.30 — 275.10 (274.70). — Newyork 56.445. — Pariz 221.20 — 223.20 (222.20). — Praga 167.73. — Trst 296.39.

Zagreb. Amsterdam 22.74 — 22.80, Dunaj 794.40 — 797.40, Berlin 13.48 — 13.51, Bruselj 789.82, Budimpešta 987.65 — 990.65, London 274.3 — 275.1, Milan 295.3 — 297.3, Newyork ček 56.355 — 56.555, Pariz 221.20 do 223.20, Praga 167.33 — 168.13, Curih 1094.4 — 1097.4.

Curih. Zagreb 9.128, Pariz 20.27, London 25.0636, Newyork 515.975, Bruselj 72.05, Milan 27.06, Madrid 57.6, Amsterdam 207.775, Berlin 123.11, Dunaj 72.63, Sofija 3.735, Praga 15.3050, Varšava 57.85, Budimpešta 90.26, Bukarešta 3.06375.

Efekti.

Ljubljana. 8% Blair 92 bl., 7% Blair 81.5 bl., Celiska 160 den., Ljublj. kreditna 122 den., Prašteđiona 935 den., Kreditni zavod 170 — 180, Vevče 124 den., Ruše 235 — 285.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 427 — 427.5, za december 428 do 429, za februar 418 — 419, investicijsko 85.5 — 87, agrarne 52 — 52.5, 8% Blair 91.5 — 92, 7% Blair 81 — 81.5, 7% Drž. hip. banka 80 — 80.75, 6% begluške 72 bl.: bančne vrednote: Prašteđiona 935 — 940, Union 190 — 190.5, Jugo 77.5 — 77.75, Srpska 188 den., Zemaljska 127 — 129, Narodna 8000 den., Ljubljanska kreditna 122 denar, Poljo 56 — 57; industrijske vrednote: Narodna šumska 25 — 30, Našička 1000 bl., Gutmann 137 — 139, Slavonija 200 — 203, Danica 100 — 103, Drava 235 — 236, Šećerana 298 — 299, Brod vagon 90 den., Union mlin 90 — 115, Vevče 124 den., Isis 40 do 45, Dubrovačka 390 bl., Jadranska 590 bl., Trbovlje 372 — 374.

Beograd. Vojna škoda 428 — 428.5 zaklj., za december 428 zaklj., investicijsko 86.5 do 87.25 zaklj., 7% Blair 81.125 — 81.25, 7% Drž. hipotek. banka 81 — 81.5. Narodna 8150 zaklj.

Blagovna tržišča

HMELJ

+ **Popuščajoča tendenca na žateškem hmeljskem trgu.** Iz Žatca poročajo, da je trgovina v zadnjem času povsem opustila nakupovanje. Edino hmeljski sindikat je pretekli teden pokupil nekaj tisoč stotov in jih vskladiščil. Ker hmeljski sindikat iz tehničnih razlogov ne more razširiti svojih intervencijskih nakupov ponujajo hmeljarji še ne prodano blago, kar povzroča močan pritisk na cene. Hmeljski sindisat plačuje dalje za žateški hmelj 400 do 500 Kč, privatna trgovina pa nudi znatno manj in čaka, da bo sindikat prenehal z intervencijskimi nakupi.

TO JE ORIGINALNA

„FARINA GEGENüBER"

KI JE PRIDOBILA SVETOVNI SLOVES KOLONJSKI VODI TER JO POZNAVALCI

ŽE VEČ KOT 220 LET

CENIJO IN RADI IMAJO.

PAZITE NA RDECO ZAŠČITNO ZNAMKO

Dobiva se v vseh trgovinah te stroke

LES

+ **Ljubljanska borza** (9. t. m.) Tendenca nespremenjeno mlačna. Zaključeni so bili 3 vagoni, in sicer 2 vagona bukovih drv in 1 vagon oglja.

ŽITO

+ **Ljubljanska borza** (9. t. m.) Tendenca za žito stalna. Zaključenih je bilo 5 vagonov pšenice. Nudi se (fco slovenska postaja, po mlevski tarifi, plačljivo 30 dni): **pšenica:** baška, 80/81 kg po 200 — 202.5; srbobranska, 80 kg in gornjebaška, 79/80 kg po 197.5 do 200; baška, 79 kg po 185 — 187.5, baranjska, 79/80 kg po 182. — 185; **ječmen:** ozimni, 65/66 kg po 155 — 157.5; **koruza:** baška, stara po 147.5 — 150; baška, nova, umetno sušena po 132.5 — 135; pri navadni voznini po 137.5 — 142; baška, času primerno suha, pri navadni voznini po 122.5 do 125; **oves:** baranjski po 182.5 — 185; **moka:** »0g« po 340 — 345.

+ **Novosadska blagovna borza** (9. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet: 27 vagonov pšenice, 52 vagonov koruze, 1 vagon moke in 1 vagon fižola. **Pšenica:** baška, baška, 79/80 kg 136 — 140; baška, potiska, 79/80 kg 142.5 — 147.5; gornjebaška, 79/80 kg 142.5 — 147.5; banaška, potiska, šlep, 79/80 kg 142.5 — 145; gornjebanaška, 79/80 kg 137.5 — 142.5; južnobanaška 79/80 kg 135 — 137.5; sremska, 78 kg 130 do 132.5. **Oves:** baški in sremski 135—140. **Ječmen:** baški, 63/64 kg 105 — 110. **Koruza:** baška, sremska, stara 97.5 — 102.5; nova 82.5 — 87.5; za december - januar 87.5 do 90; za marc - maj 97.5 — 102.5; sremska, umetno sušena 96 — 98. **Moka:** baška »0g« in »0gg« 225 — 235; »2« 195 — 220; »5« 175 — 190; »6« 150 — 155; »7« 105 do 110; »8« 80 — 90.

+ **Somborska blagovna borza** (9. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet: 257 vagonov. **Pšenica:** baška, potiska, 80 kg 140 do 145; okolica Sombor, 78 kg 127.5 do 132.5; gornjebaška, 79 kg 140 — 145; sremska, 78/79 kg 127.5 — 132.5. **Oves:** baški in sremski 135 — 140. **Koruza:** baška, nova 80 — 85; za december - januar 82.5 — 87.5; umetno sušena 90 — 95. **Moka:** baška, »0g« in »0gg« 235—240; »2« 205—215; »5« 175 — 185; »6« 150 — 160; »7« 100 — 110. **Otrobi:** baški 70 — 75.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (9. t. m.) Tendenca za pšenico stalna, sicer slabša; promet miren. **Pšenica:** za marc 15.46 — 15.47 (15.50), za maj 15.36 — 15.37 (15.40); **rž:** za marc 9.85 — 9.87 (9.90); **koruza:** za maj 12.75 — 12.76 (12.90), tranzitna za maj 10.65 — 10.75 (10.80).

ZDRAVILNO BLATO

Iz Pistyanskih toplih vrelcev je staroznano zdravilo proti revmi že gotov obkladek. »Gama - Kompresa« dobite v vsaki lekarni in drogeriji. Skladišče: **Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5.**

»To je neopravičljiva lahkomiselnost,« je pripomnil komisar. »Sami ste krivi, pa nadlegujete to damo. Kako mislite to popraviti?«

»Kako mogoče je bilo vendarle! Časopisi poročajo toliko o takih primerih.«

»Nikar ne besedičite. Gospodična je bila tako prijazna, da vam je postregla s uspavnim praškom, vi jo pa tako neverjetno lahkomiselno osumite! Opozorim vas, da je zdaj njena volja, ali vas ovadi ali ne.«

»To bom tudi storila,« je vzrojila Liana. »In pred vsem kdo mi bo nadomestil gažo, ki je šla po vodi?« Tedaj se je gospa mahoma osvestila in poparjena vprašala:

»Ali nikake možnosti, da bi še za časa dospeli v Rim?«

»Ne, to je bil edini vlak.«

Liana je vzela brzojavko iz torbice in jo podala uradniku.

»Svetoval bi vam, da se radovoljno pobotate s to damo,« je priporočil komisar gospe.

»Koliko pa zahtevate?«

»Pet tisoč lir,« je rekla Liana; »nadaljnih zahtev, glede na to, da bi me bili angažirali, se potem odrečem. O tem, da je zamuda v škodo mojemu umetniškemu slovesu, niti ne govorim.«

Gospe ni ostalo drugega, kakor da je po dolgem mencanju odštela denar.

*

Drugo jutro se je Liana pripeljala v Rim. Na postaji jo je pričakoval gospod.

»Hvala za tvojo imenitno brzojavko, Freddo!« se je Liana zasmejala iz voza.

»Nu, ali je šlo vse po sreči?

»Sijajno. Nihče ni dvomil o tem, da je brzojavka prava. Starka je šla z zavezanimi očmi na limanico. Če bi bili vedeli, da ne znam zapeti niti dveh besed!«

»Nu vidiš!« Gospod ji je položil roko okoli ramen. »Zakaj bi pa človek kradel, ko lahko pošteno zasluži, kolikor potrebuje.«

Ljuba Premerjeva:

Poslednja noč

Jutri odrine Tone k vojakom. Samo ena uboga noč mu še ostane, potem pa nič, celih osemnajst dolgih, zimskih in poletnih mesecev nič.

Kam bi torej krenil to poslednjo noč? V posteljo, spat? — Ne! V gostilno? Odplakniti si težo slovesa in oni del more, ki se je ne upaš imenovati bojazen pred negotovostjo bodočih dni. Saj si jim tujec, Tone, onim, ki sede tam v vaški gostilni in oblastno ropotaje kličejo vina na mizo. Prav slučajno si bil zašel v ta kraj, si tu delal, prejemal v soboto plačilo in ga v nedeljo zapil; nič več ti ni ostalo od vsega garanja kot dve obleki, od katerih je le ena še za silo, lesen kovčeg in nekaj perila. Za vojaka — še preveč. A ko se vrneš, tedaj počneš resno — o seveda — nikdar več te ne zapelje v gostilno, kvečjemu v nedeljo predpoldne na predjužnik. Ženil se boš in za družino skrbel.

Zavil je s ceste v breg, kjer je kakor prilepljena pod obronkom čepela nizka bajta.

Previdno se je splazil okrog skladovnice za vogal in tam v temi zabobnal s prsti po šipi: »Micika!«

Dolg molk. »Micika!« Še enkrat so zaplesali trkajoči prsti. »Jaz sem — Tone!«

»Mir daj!« se je slišalo od znotraj kakor zadržan smeh.

»Jutri pa pojdem — Micika! Ali čuješ?«

»Lahko noč in srečna pot!« in spet smeh.

Tone si porine klobuk v tilnik in najraje bi malo zaklel.

»Ja — Micika — ali ti ni prav nič žal?«

Nič. Potem pa lahen šum in Micika je slonela ob oknu, zavita v črno ruto in lasje so ji razmršeni padali na rame.

»Kaj pa tako rogoviliš. Nikoli te še ni bilo — ravno nocoj si pa naenkrat namisliš...«

»Micika — jutri grem in me dolgo imam rad — strašansko rad...«

»Bog te je dal, pa ravno nocoj mi moraš to praviti — ali nisi preje vedel...?«

»Micika — jutri grem in me dolgo ne bo, a ko pridem Micika, boš videla, tedaj boš pa moja.«

»Ježeš Marija — ali se ne bojiš naših fantov. Saj te ubijejo, ko nisi domač — saj se vedno stepete doli pri Frlincu.«

»Jaz se že ne tepem, veš, jaz znam biti najbolj pošten človek, samo če me boš ti imela kaj rada. Res Micika — daj — odpri!«

»Kaj si neki misliš. Tega pa res ne — ne in — ne.«

»Micika — le čakaj — še žal ti bo! Ali sem res tak potepuh, tak slab človek, tak cigan pritepeni, da me tako podiš od sebe...?«

»I kdo te neki podi? Jaz že ne! Ampak, saj mi nisi nikoli nič rekel, še pogledal me nisi — doli pri fari — ti — ja...«

»Oh Micika, to pa že ni res! Jaz da bi te ne bil pogledal? Le ti me nisi hotela videti — da. Odpri no malo, tako težko se govori skozi zaprto okno...«

»Oh — kaj še! Če se oče zbude ali pa Janez prištorklja domov — oh, lepo te prosim, pojdi! Če te dobe, saj te ubijejo — Tonček, lepo pojdi in zdrav ostani.«

»Vidiš — pa ne grem. Saj moram iti jutri in Bog ve, če se vrnem sploh kedaj, Micika...«

*

Zjutraj je bila vsa vas pokonci. Žandarji so hodili po hišah, vrišč in jok je butal izza vrat, ki so jih zapirali za seboj.

Opoldne so jih gnali iz mrtvašnice, kjer je ležal vojak Tone s preklano lobanjo v svoji nedeljski obleki. Kos gorjače, ki mu je preklal nit življenja, je še štrlel kakor zagozda od čela proti temenu.

Bog ve, kdo jim je dal pravico do tujega življenja, ki je iskalo le to, kar je njegovega?

Micika je žela v bregu travo in skozi solze je gledala na cesto v dolino, kjer so se v solncu svetlikali orožniški bajoneti.

Dan je bil spet, svetal, gorak in živ.

Iz življenja in sveta

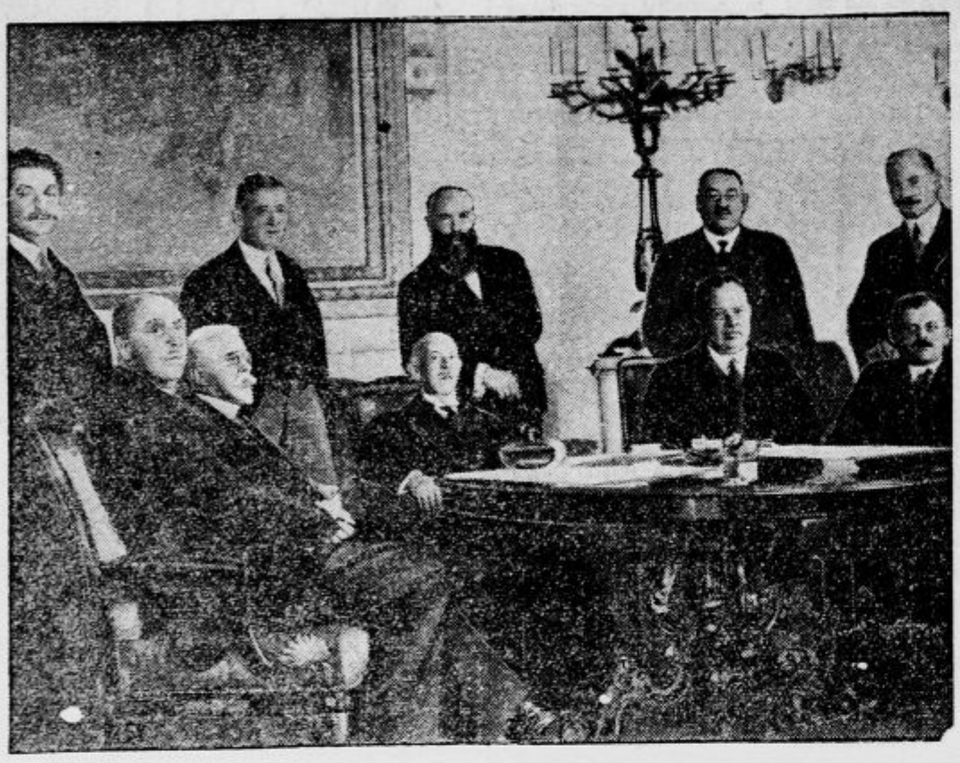

Nova avstrijska vlada

Od leve na desno sede: Heinl (trgovina in promet), dr. Schober (zunanje zadeve), dr. Ender (kancelar zvezne vlade), Vaugoin (vojska), Czermak (prosveta); stoječi v istem redu: Schürff (pravda), Resch (socijalna skrb), Thaler (poljedelstvo), Winkler notranje zadeve), dr. Juch (finance).

»Pull-Hoover«

Kakor splošno trdijo, je ameriški predsednik izgubil že precej na svoji priljubljenosti, vendar to ne more biti res, kar dokazuje naslednja mična dogodbica. Nedavno se je šetal predsednik Hoover po washingtonskih ulicah in se je spomnil neke zelo važne zadeve. Skočil je v telefonsko celico, kakor to v sličnih prilikah napravijo navadni državljani, in telefoniral ono važno zadevo svojemu tajniku. Med pogovorom je vzel v roko svoje nalivno pero in zamišljeno črtal po pivniku na naslonjalu nekake tajinstvene geometrične figure. Predsednik je kot inžener dober risar ter je kmalu napolnil vso polo s svojimi risbami. Potegnil je ob robovih še par ornamentov, končal pogovor in odšel iz celice. Pri nas bi bila stvar s tem končana, v Ameriki pa se je šele začela. Skozi okno celice je neki podjetni pohajač opazil predsednika in njegove risbe. Takoj po odhodu predsednika Hooverja je planil v celico in se polastil omenjene risbe. Tekel je domov in napisal lep članek o refleksih predsednikove roke, ki skuša sama podzavestno dati izraza mislim, ki vrve po glavi znamenitemu državniku. Listi so seveda takoj priobčili članek ter prinesli tudi predsednikovo risbo. Na članek in risbo je postala pozorna neka tovarna, ki izdeluje puloverje in ki je že dolgo premišljala, kak vzorec naj da svojim izdelkom za izpremembo. Kupila je predsednikovo risbo od člankarja in vrgla na trg nove puloverje s čudnim osnutkom. Dosegla je velik uspeh in v Ameriki se je vse trgalo za nove puloverje. Oblačilo je dobilo ime »Pull-Hoover« in gre silno v denar.

Nova stroka profesure

Brivec Karel Weisslogel, ki je dosegel prvo mesto v mednarodni brivski tekmi. Za ta uspeh mu je dunajska akademija podelila naslov profesorja.

Prijetna služba

Sovjetsko trgovsko zastopništvo v Londonu je podpisalo pomladi t. l. pogodbo z dvajsetimi angleškimi strokovnimi inženerji. Slednji so bili pripravljeni oditi v Moskvo, kjer se jim je obetala visoka plača: prevzeti bi morali glavno vodstvo posebnih industrijskih panog. Bali pa so se, da ne bi ostali v prenatrpani Moskvi brez stanovanj, ker so čitali poročila »Timesovega« dopisnika o moskovski ostri stanovanjski krizi. Zato so vztrajali pri podpisu pogodbe na zahtevi, da bi vsakemu izmed njih preskrbela sovjetska vlada po dvosobno samsko stanovanje s kopalnico in kuhinjo. Boljševiki so pristali, in pogodba je bila sklenjena. A sovjetska vlada najbrž ni v stanju v Moskvi pričarati potrebna stanovanja. Na odhod pripravljeni inženerji čakajo že šesti mesec v Londonu. Dne prvega in petnajstega vsakega meseca redno prihajajo k blagajniku in dvignejo svojo plačo v funtih.

Vrli porotniki

»Gospodje porotniki! Kot poštenjaki mi boste pritrdili...« Menda ni odvetnika, ki ne bi na ta način nagovoril porotnike. Toda pariški »Petit Journal« zatrjuje, da so med porotniki skoro vedno ljudje, ki so že imeli opraviti s kazenskim zakonikom. Tudi med letošnjimi 40 porotniki sta baje dva, ki sta pred leti sedela v isti sodni dvorani na zatožni klopi. Državni pravdnik to dobro ve, a se ne sme pritožiti. Predsednik republike je svoječasno obema junakoma odpustil kazen. Zdaj sta zopet »neomadeževana«, čeprav pomiloščenje seveda ni spremenilo njiju duševnosti. Prava dika pariških porotnikov pa je bil neki še lani trikrat obsojeni meščan. Zagrešil je po vrsti beg od vojakov, ponaredbo podpisa in zločin zoper nravnost. Kljub svoji preteklosti je sodil druge. Na srečo je bil ta porotnik edini mož te vrste in letos ga niso poklicali, da bi meril zopet pravico drugim, često nedolžnejšim zločincem.

Kino in oder v borbi

V pariških gledaliških krogih je zavladalo veliko razburjenje. Ameriška kinematografska veletvrdka je gledališkim ravnateljem stavila dokaj ugodno ponudbo: poleg visoke najemnine je pripravljena kriti vse izdatke za kurjavo, razsvetljavo in pospravljanje gledališkega poslopja s pogojem, da bo podnevu lahko na odru predvajala svoje filme. Zadnja predstava bi se pričela o petih popoldne. Zvečer pa bi se umaknil kinematograf igralcem, ter bi se lahko vršila ob 6., 8. ali 9. navadna gledališka predstava. Več manjših gledališč po pariških boulevardih je že sprejelo to ponudbo in zdaj prirejajo svoje prostore za dnevne kinematografske predstave. Toda društvo dramaturgov je prijavilo energičen protest zoper novo kupčijo. Njegova vsem pariškim dnevnikom razposlana okrožnica med drugim izvaja: — Ne pustimo, da bi nas speljali na led! Saj vemo vnaprej, kaj bo posledica sijajne ameriške ponudbe! Gospodje gledališki ravnatelji bodo kmalu za skledo leče prodali umetnost. Če bo nova gledališka igra premalo zanimala občinstvo, jo bodo ravnatelji z veseljem in kmalu pokopali, zvečer pa se bo predvajal isti film, kakor podnevu. Seveda bo to imelo ta žalostni učinek, da se bo pretežna večina gledališč spremenila za vselej v kinematografe.

Znanstvena latovščina

Svoječasno je naklonil car znanstveniku Šemjonovu v priznanje njegovih zaslug pri raziskovanju srednjeazijskega pogorja priimek Tjan-Šanski. V teh krajih je našel med drugim učenjak drobno, prej neznano žuželko, ki zdaj nosi poleg navadne latinske označbe ter imena svojega krstnega očeta še imena obeh njegovih laborantov. Vse skupaj se glasi: Kulumanobombus Silantjev - Semjonov-Tjanšalski-Šarikov. Kdo bi to lahko izgovoril v eni sapi? A znanstveniki si morajo zapomniti neštevilo sličnih imen. Tako ima prav neznatna morska ribica dolgi naslov: Mikrostomatikoihtiozaurus Nicole et Kreaskome. Neka druga majhna živalica se piše: Brahipuropushkeedermatogamarroostrewinghly Dybowski. — Zdaj zahtevajo znanstveniki sami, da bi dobili različni živi stvori v mednarodni klasifikaciji lažja imena brez imen nekdanjih raziskovalcev.

Newyorška »nravnostna« policija

V Newyorku je nedavno prišel na dan ogromen škandal, ki poleg drugih enakih dokazuje brezupno stanje ameriške državne uprave. Uradniki, ki bi morali čuvati nad imetjem in življenjem državljanov in čuvati javno nravnost, zlorabljajo svoja mesta v osebno korist in vlečejo iz njih mastne dohodke. Nravnostna policija ameriškega velemesta, ki bi morala nadzorovati in zatirati prostitucijo, si je iz nje raje napravila vir dohodkov. Dovoljevala je raznim ženskam, da so otvarjale salone, kjer so se vršile nenravne orgije. Preiskava, ki je uvedena, je dognala, da je 28 nameščencev nravnostne policije prejemalo znatne podkupnine od podjetnikov in lastnikov javnih hiš. Neki odvetnik je priznal, da je od enega samega takega zavoda v kratkem času prejel 20.000 dolarjev. Iz tega si je lahko predstavljati, koliko so zaslužili zavodi pri svojih žrtvah, da so lahko podkupovali celo vojsko nravnostnih policajev. Škandal se ob preiskavi širi vse bolj in bolj ter je zavzel že prav ameriški obseg.

70 dragocenih slik zgorelo

V bližini Schwerina je eksplodiral tovorni avto, ki je vozil na veliko razstavo v Lübecku 70 oljnatih slik. Slike so bile delo znamenitih nemških mojstrov, kakor Defreggerja, Münzen-Gräfeja in drugih. Zgorele so vse, vendar je bila vsaj gmotna škoda krita z zavarovalnino.

Nabavna prilika za Božič

Radi zmanjšanja obrata

nudimo v nakup **PO LASTNIH CENAH** vsakovrstno manufakturno blago, žensko, moško in deško konfekcijo, modne predmete itd.

Moško obleko dobite že . . . . . od Din 500.— naprej
Moško suknjo dobite že . . . . . od Din 460.— naprej
Ženski plašč dobite že . . . . . od Din 400.— naprej
Angleško blago m že . . . . . od Din 200.— naprej

Zlasti opozarjamo gg. trgovce na veliko vsakovrstno izbiro in poseben popust pri večjih nabavah.

Drago Schwab, Ljubljana, Dvorni trg 1.

Nova slovanska svetnica

Rimski papeži sicer v svojih bulah govore o pobožnem slovanskem rodu (pia Slavorum gens), ali doslej so v nebesih slovanski svetniki silno redko posejani. Čehi imajo Vaclava, Vojteha, Jurja, Ljudmilo in Ivana Nepomuškega, Poljaki Stanislava Kazimirja in Jadvigo, Hrvatje in Slovenci pa smo ostali popolnoma brez lastnih patronov, ne morda zavoljo premajhne pobožnosti in bogaboječnosti, marveč zato, ker nismo imeli nikoli toliko politične moči, da bi si bili lahko zagotovili svetnika in zastopnika tudi v nebesih. Obračati se moramo na Nemce, Francoze, Italijane in Špance. Pristaši rimske cerkve na Češkoslovaškem najbrž občutijo ta nedostatek, zato so zahtevali, da se proglasi za svetnico blažena Neža Přemyslova, češka kneginja, ki se je odlikovala po svoji veliki pobožnosti. Umrla je l. 1282., za blaženo pa jo je proglasil papež šele l. 1874. Nemški viteški red in red sester sv. Frančiška v Pragi sta vložila prošnjo na praški nadškofijski konzistorij, da naj se v doglednem času proglasi za svetnico blažena Neža Přemyslova. Kakor poročajo češki listi, je konzistorij odbil prošnjo, češ da je treba predvsem dokazanih čudežev za proglasitev nove svetnice. Veliki mojster križarskega reda v Pragi g. Jan Vlasak je mnenja, da čudežev zato ni, ker se Čehi ne morejo zediniti v svojih molitvah na eno sveto osebo, marveč časte vse svetnike križem. Zato se ravno blažena Neža ne more izkazati z dovoljnim številom uslišanih molitev in čudežev. G. Vlasak pravi dalje, da Španci, Francozje in Italijani v tem oziru zelo smotreno postopajo. S svojimi molitvami dajejo svetniku priliko, da se izkaže s čudeži in kanonizacija je potem zelo lahka. Blažena Neža je sicer nekdaj storila dosti čudežev, ali ti so prišli v pozabo, novih pa ni, ker vera peša, pravi č. g. Vlasak. Glasilo čeških vernikov rimske cerkve »Dež rož« priporoča zato, naj češki verniki združijo svoje molitve na blaženo Nežo, da jo tako sklonijo k novim čudežem. »Češke Slovo«, po katerem posnemamo to vest, nekoliko dvomi, da bi se posrečilo z molitvami izzvati čudeže.

Muhasti kupci

Sovjetski listi tožijo o brezvestnem kapitalističnem tisku, ki hoče javnost prepričati, da zasluži Rusija ogromne milijarde pri izvozu, in piše celo o revarnem dumpingu. V resnici so inozemski kupci tako muhasti, da povzročijo sovjetom večkrat velike izgube. Na temelju predhodne pogodbe z neko vodilno nemško zlatarsko tvrdko se je n. pr. letos lotila državna brusilnica v Ekaterinburgu izdelovanja »srečonosnih« sloničev iz ametistov in drugih plemenitih kamnov. Pripravila je za izvoz nad 10.000 slonov v vseh barvah in velikostih. Toda nemški izvedenec, ki bi moral sprejeti blago, ga je nepričakovano zavrgel. »Zakaj visijo vašim slonom rilci navzdol?« je vprašal. »Mar ne veste, da mora imeti srečonosni slon čim bolj navzgor zavihan rilec? Nobeden borzijanec, ne da bi govoril o letalcih in drugih praznovernih klientih v Ameriki in Evropi, ne bo kupil vaših slonov. Rilec navzdol pomeni propadanje in nesrečo!« Tako se je ponesrečila velika, dobro zasnovana kupčija. Domače prebivalstvo itak ne bo kupovalo lepih slonov, ker za to nima ne veselja ne denarja. Zakaj piše Evropa samo o sovjetskih dobičkih, a ne omenja sovjetskih izgub?

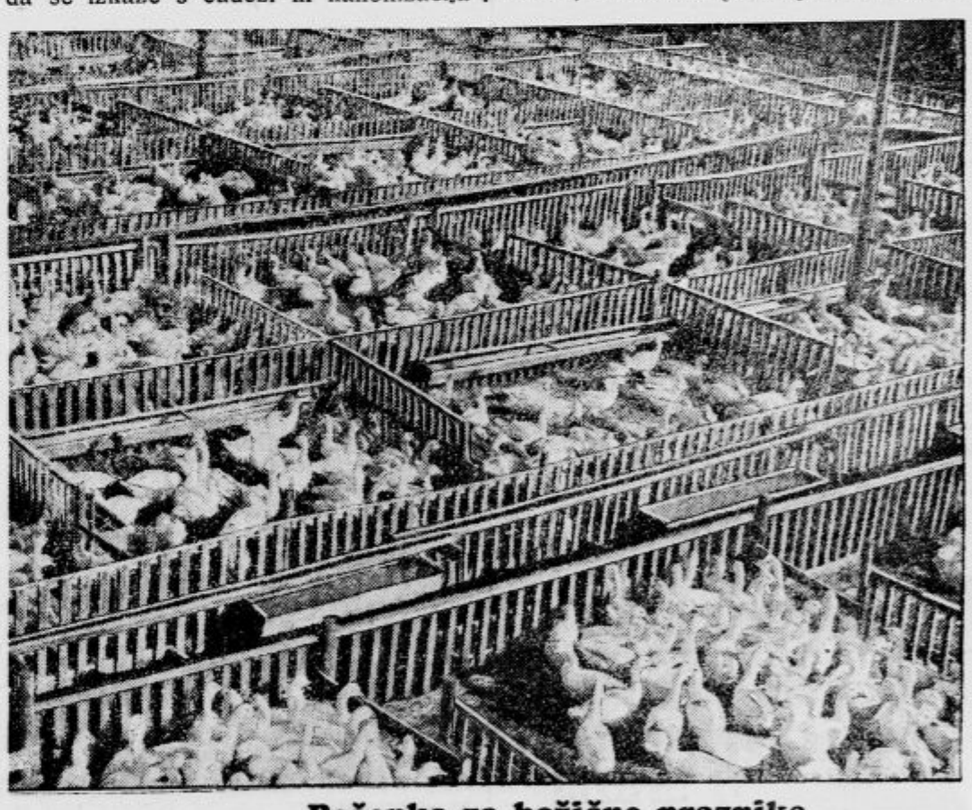

Pečenka za božične praznike

Velika nemška farma za perutnino v Oderbruchu. Stotine pitanih gosi čakajo v svojih ograjah, da pridejo prazniki, ko poromajo v ponev in na mizo.

Izak Babelj:

Pesem

Ko smo se ustavili v vasi Budjatiči, so me nastanili pri zelo hudi gospodinji, pri neki ubogi vdovi. Marsikatero ključavnico sem odtrgal z vrat njene shrambe, toda nikdar nisem našel ničesar za pod zobe.

Preostala mi je le še zvijača in nekega dne, ko sem prišel pred zoro domov, sem opazil ženščino, ko je ravno zapirala vratca še toplega štedilnika. V koči je dišalo po ščiju, — kdo ve, mogoče je bilo celo meso zraven. Vonj po mesni juhi mi je silil v nos in zato sem položil revolver na mizo. Toda starka se ni dala oplašiti. Krčevito je stiskala svoje umazane pesti, njen obraz je postal mračen in gledala me je prestrašeno, z nekim posebnim srdom v očeh. Toda nič je ne bi bilo moglo rešiti; z revolverjem bi bil dosegel svoje, če mi ne bi v tistem trenutku prekrižal računov Saša Konajev, kateremu smo pravili tudi Saška Kristus.

S harmoniko pod pazduho je stopil v kočo in njegove prelepe noge so tičale v pošvedranih škornjih.

»Zaigrajva kako pesem,« je dejal in me gledal s svojimi zaspanimi očmi.

»Zaigrajva kako pesem,« je ponovil Saška, sedel na klop in zaigral uvod, sanjav uvod, ki je donel, kakor iz nedogledne daljave.

Kazak je utihnil in s svojimi sinjimi očmi zamišljeno zrl predse. Potem je pogledal v stran in pričel prepevati neko kubansko pesem, o kateri je vedel, da me bo z njo razveselil.

Pel je tisto lepo pesem o zvezdi nad poljem in domačo hišo, ki sem jo tako rad poslušal.

Ljubil sem to pesem. Zmerom me je spravila v najboljšo voljo. To je vedel tudi Saška, zakaj vkup sva jo prvič slišala, tam ob Donovem izlivu, v vasi Kagalnickaja.

Ribič, ki je lovil po prepovedanih vodah, naju jo je bil naučil. Ribe se drstijo v tistih prepovedanih vodah in ptičev je tam nepregledna množica. Ribe se množijo ob Donovem izlivu, da tega ni moči opisati; loviš jih lahko z zajemalko ali pa kar z rokami. Če vtakneš veslo navpično v vodo, ti stoji v njej pokonci, zakaj ribe ga drže in vlečejo za seboj. Sami smo vse to videli in nikoli ne bomo pozabili prepovedanih vod pri Kagalnicki. Oblasti so tam zmerom zabranjevale ribolov, kar je bilo tudi popolnoma prav; toda v devetnajstem letu je divjala ob Donovem izlivu strašna vojna in ribič Jakov, ki je izvrševal svojo prepovedano obrt pred našimi očmi, je podaril našemu eskadronskemu pevcu Saški Kristusu harmoniko, da bi ta zastran tistega prepovedanega lova zatisnil oba očesa.

Učil je Saško svojih pesmi, med katerimi je bilo nekaj genljivih melodij. Zvitemu ribiču smo vse oprostili, zakaj potrebne so nam bile njegove pesmi. Takrat še nihče ni vedel, kdaj bo konec vojne in le Saška nas je z zvoki in stoki kratkočasil na naših težkih potih. Krvava sled se je vlekla za nami po teh potih, nad njo pa je lebdela pesem. Tako je bilo na bojnih pohodih v zeleno Kubanj, tako je bilo v Uralsku in kavkaških gorah, tako je do današnjega dne. Nam so pesmi potrebne: konca še ne vidimo in Saška Kristus, pevec eskadrona, še ni goden za smrt...

Tisti večer, ko sem bil ogoljufan za gospodinjino juho, me je nasitil Saša s svojim zamolklim in tresočim se glasom:

»Zvezda nad polji,
nad očetovo hišo
in bolesti polno materjo...

Ležal sem v kotu na gnilem ležišču in poslušal Saško. Hrepenenje mi je razjedalo mozeg in hrepenenje je stresalo pod menoj gnijoče seno. Skozi goreči val svojega hrepenenja sem komaj videl starko, ki si je z roko podpirala velo lice. S povešeno, do krvi razpraskano glavo je stala nepremično ob steni in se ni genila, tudi tedaj ne, ko je Saška prenehal igrati. Odložil je harmoniko, se zasmejal in zazehal, kakor po dolgem spanju; ko je zapazil nesnago, ki je vladala v vdovini izbi, je pobrisal s klopi prah in prinesel noter vedro vode.

»Glej, moj dragi,« mu je dejala ženščina, se drgnila s hrbtom ob vrata in pokazala name, »ta tvoj predpostavljeni, ki je prišel pred teboj noter, me je nahrulil, razbijal z nogami po podu, potrgal vse ključavnice in naperil name svoje orožje... To je greh pred bogom, predme z orožjem, predme, pred žensko...«

Spet se je potrla s hrbtom ob vrata in vrgla nekaj kož na svojega sina, ki je zavit v cunje ležal na veliki postelji pod ikonami in glasno smrčal. Fant je bil mutast. Imel je oteklo, bledo glavo in velikanske noge, ki so nalikovale nogam odraslega mužika. Mati mu je obrisala mokri nos in stopila nazaj k mizi.

»Draga žena,« je dejal Saška in ji položil roko na ramo. »Ako vas je volja, vam ustrežem.«

Ženščina se je delala, kakor da ga ne sliši.

»Nobene juhe nisem videla.« je dejala in si podprla lice z roko. »Od moje že zdavnaj ni ničesar več. Zmerom mi ljudje grozijo z orožjem in ko končno pride dober človek, ki bi mi lahko ustregel, sem že tako izmozgana, da me tudi greh ne veseli več...«

Tako je tožila z zlovoljno zategnjenim glasom. Potem je nekaj zamrmrala in potisnila nemega fanta k steni. Saša je legel poleg nje na raztrgano posteljnino. Poizkušal sem zaspati; izmišljal sem si sanje, da bi v teh lepih mislih zaspal... (B. Z.)

„Nezna li nihče muzicirati?“

Kolikokrat slišimo to vprašanje, ako se zbere družba. Vi lahko zaigrate, ako ste predelali naša poučna pisma, katera damo kupcem naših glasbil brezplačno na razpolago. Zahtevajte takoj brezplačno knjižico »Kako postanem dober godbenik?«

MEINEL & HEROLD,
tvornica glasbil in harmonik,
prod. podr. Maribor št. 101.

KULTURNI PREGLED

Recitacijski večer naših mladih

Kakor smo na tem mestu že zabeležili, je ljubljanski PEN klub, sekcija mladi PEN, napovedal svoj prvi javni nastop. Recitacijski večer, na katerem se nameravajo predstaviti širšemu občinstvu nekateri njegovi člani, bo v četrtek, dne 11. decembra ob 20. uri v zeleni dvorani Uniona. Iz svojih del bodo brali France Vodnik, Mile Klopčič in Ludvik Mrzel.

France Vodnik je eden izmed vodilnih omladincev v krogu »Doma in Sveta« in »Križa«. Pred leti je uredil in izdal cvetober slovenske religiozne lirike. V zadnjem času piše pretežno eseje in ideološke članke. Njegovo stremljenje je, da religiozni miselnosti in čuvstvovanju slovenskega katoličana najde novo, sodobno formo. V nasprotju s starimi zagovarja avtonomnost kulture v celotnem življenju naroda.

Anton Ocvirk se šteje v krog »Ljubljanskega Zvona«, kjer čitatelj vse pogosteje srečuje njegovo ime. Je svobodoumen omladinec, ki išče po svoje izraza hotenju in nemiru mlade generacije. Njegove lirične pesmi so vzbudile že v začetku veliko pozornost. Hoče biti nov in sodoben v svojih emocijah in po izvirnosti pesniškega izraza, ne pa po formi. Ocvirkova pesniška forma je klasično vzdržna. Za socijalno usmerjene ljudi, ki bi povsod hoteli imeti tendenco, je Ocvirk okužen z larpurlartizmom, ker ceni lepoto in ne mara zatajiti tradicije velikih pesnikov in mislecev. Objavil je dolgo vrsto člankov, aforizmov in literarnih kritik. Nevaren je kot gledališki kritik. Koliko ima prav on in koliko nasprotniki, ki ga napadajo, bo pokazal — čas. Vsekakor je Ocvirk omladinec, ki še dolgo ne bo »dal miru«.

Mile Klopčič je drugega kova. Socijalen pesnik. Izdal je zbirko »Plamteči okovi«, iz katere se je oglasila slovenska proletarska bojna pesem. Po umetniški sili ne doseza Seliškarja, vendar je zanimiv pojav v našem mladem slovstvu. Dokaj dobro je ponašil Blokovo pesnitev »Dvanajst«; prevajal je Jesenjina, orijentalsko liriko itd. Piše tudi članke.

Ludvik Mrzel je znan pod latinskim prevodom svojega priimka: Frigid. Poteka iz kroga nekdanje »Mladine« in sodeluje sedaj pri »Ljubljanskem Zvonu«. Kot podlistkar se je uveljavljal v feljtonu »Jutra«. Najrajši piše kratke črtice, v katerih s svojevrstno toploto obravnava drobne skrbi in težave naših »ponižanih in razžaljenih«. Zanima ga življenje v detajlih, v miniaturi, ne pa v mogočni epični celoti. Njegov odnos do ljudi je socijalen, toda spisi mu niso tendenčni. Nemara rajši sanjari o bodoči sreči človeštva, nego da bi o nji vpil po ulici. Soroden je rahločutnim poetom vseh časov.

Ti štirje mladi literati bodo v četrtek stopili pred nas, da nam z izbrano besedo povedo najlepše, kar nam imajo povedati. Zapustimo za trenutek svet vsakdanjih skrbi in vse te »velike« in »majhne« probleme, ki nam polnijo glavo in — žolč. Pojdimo v zatišje poezije, kjer govori mladost svojo najžlahtnejšo besedo. Obiščimo recitacijski večer PEN - kluba mladih — kluba, ki je zbral okoli sebe skoraj vse literate iz vrst naše mladine in je tako ustvaril edino skupno ognjišče, kjer se v zmernih diskusijah krešejo misli in nujna nasprotja med duhovi ublažujejo v forme strpnosti in medsebojnega razumevanja.

B.

Rigoletto z g. Rijavcem in go. Oberwalderjevo v ljubljanski operi

V nedeljo zvečer smo imeli v naši operi zelo lep večer. V Rigolettu je kot Vojvoda Mantovanski gostoval naš rojak in naš najodličnejši jugoslovenski operni tenorist, sedaj visoko čislani član berlinske državne opere gosp. Rijavec. Nismo ga na našem odru slišali že celo vrsto let, tem bolj smo ga bili veseli sedaj. Gledališče je bilo razprodano do zadnjega prostora in občinstvo je dragemu gostu prirejalo hrupne ovacije, mu aplavdiralo skoro po vsaki ariji na sceni, ga klicalo neštetokrat pred zastor. In to po vsej pravici! Gosp. Rijavec, kot oseba izredno simpatičen mož, lepe zunanjosti, odlične figure, v lastnih, dragih kostumih, je kot pevec, kakor že nekdaj, ljubljenec občinstva. Njegov izredno kultivirani, kot baržun mehki, zvočni, lirični tenor zveni lahko in svobodno v vseh legah, njegovi dolgo zadržani toni kažejo izredno pevsko tehnično znanje, človek se ga ne more dovolj naslišati. Ni čuda, če so nam ga vzeli in je za nas res praznik, ako ga slišimo vsake svete čase enkrat. Ni pa samo velik pevec, ampak tudi vzoren igralec, ki mu je oder kot dom, tako, da je podal Vojvodo Mantovanskega v vsakem oziru kar najdovršenejše.

V ulogi Gilde se je na našem odru prvič predstavila ga. Oberwalderjeva, članica znane Oberwalderjeve rodbine iz Domžal. Čitali smo, da je gostovala že drugod, je pa tudi gojenka naše operne šole. Ga. Oberwalderjeva nima samo lep zunanji nastop in prikupno figuro, temveč je tudi tehtnega upoštevanja vredna pevka, sicer ne velikega glasovnega formata, a zelo prikupljivega glasu s prav čedno, mestoma izvrstno pevsko tehniko. V drugi sliki si je z lepo odpeto poslednjo arijo pridobila spontan, dolgo trajajoč aplavz, pred zastorom pa še izredno prisrčno ploskanje ter šope cvetja. K izredno uspelemu prvemu nastopu ji je treba iskreno čestitati. Prav močan, v igralskem in pevskem oziru, je bil gosp. Primožič, prav dobro na mestu dalje gosp. Rumpel, ga. Kogejeva itd. Opero je vodil gosp. Neffat.

Zelo bi bili upravi hvaležni, ako bi se ji posrečilo pridobiti gosp. Rijavca še za morebitno nadaljnje gostovanje, kajti, kdo ve, kdaj ga bomo zopet slišali! —ř.

Gledališki večer »Svobode«

Ljubljanska delavska prosvetna organizacija »Svoboda« je že ponovno opozorila nase s svojo skupino gledaliških diletantov, ki sicer ne igrajo veliko, a vsak komad temeljito pripravijo in ga postavijo na oder v kar moči sodobni formi.

Tako so imeli v nedeljo ljubljansko premijero znane igre M. Gorkega »Na dnu«. Vzlic temu, da je bilo ob tem času prireditev na pretek, je vendar dvorano »Delavske zbornice« častno zasedlo občinstvo, ki se zanima za prizadevanje »Svobode« in njenega odra. Igro je zrežiral gosp. Petré. Če uvažujemo sredstva, ki jih je imel, in igralce, s katerimi je razpolagal, moramo priznati, da je bil potek igre dober, posamezni prizori precej zliti s celoto in scenerija prav efektna. Bila je predstava, ki je pričevala o resnem hotenju in vse pohvale vrednem elanu. Nekatere uloge so bile čisto zanimive, tako zlasti Kortiljov, Vasilja Karpova, baron in roman Luka.

Občinstvo je trud vrlih diletantov »Svobode«, ki so se lotili igralsko prav težke naloge, poplačalo z iskrenim priznanjem.

Katero najzanimivejšo knjigo ste letos čitali?

Kakor že nekoliko let, je brnski dnevnik »Lidové Noviny« priredil tudi letos med najuglednejšimi češkimi intelektualci anketo z vprašanjem: »Katero najzanimivejšo knjigo ste letos čitali?« V številki z dne 7. t. m. objavlja več strani odgovorov, med katerimi so tudi imena, kakor minister dr. Beneš, kancler dr. Šamal, minister dr. Viškovsky itd.

Največje število glasov je dobil najboljši češki roman zadnjega časa, Jar. Durycha »Bloudeni« (lani Remerque, Na zapadu nič novega). Na drugem mestu je Galsworthy s »Sago roda Forsythov«. Na tretjem mestu je E. Bassa potopis »Holandski dnevnik«, nato pa slede Shawov »Kažipot inteligentni ženi«, nekatere češke esejistične novosti, Nejedlova biografija Masaryka, Pekařov Zižka in slovaški roman Mile Urbana »Mhly na usvite«. Izmed tujih avtorjev se vrste Hudson (»Škrlatna dežela«), Sinclair Lewis (Arzowsmith), Duhamel (»Prizori bodočega življenja«), Dreiser (»Ameriška žaloigra«) Clemenceau (»Veličina in beda zmage«), Emil Ludvig (»Napoleon«) itd. Med zelo čitanimi knjižnimi novostmi sta knjigi: Trockij »Moje življenje« in Morand, »New York«.

Dr. Benešu sta letos najbolj ugajali knjigi: Maurois, Disraeli in Russel, »Conquet of happiness«, češki Ford Bat'a pa se je naslajal z »Napoleonom« E. Ludwiga in Merežkovskega. Prosvetni minister dr. Derer je navedel Ferrera: »Vers l'union du monde«, minister narodne obrane dr. Viškovsky daje pred vsemi knjigami prednost Duhamelovim »Prizorom bodočega življenja«, ki so odločna in ostra kritika ameriške civilizacije.

Gledališko pismo iz Berlina

Repertoar berlinskih gledališč je različen kakor je različno občinstvo. Tako izvajajo državna gledališča po večini klasičen repertoar, Reinhardtova bolj literarnega, gledališča Barnovskega dajejo zabavne komade, ostali odri pa zelo mešane, kakor pač zahtevajo oziri do publike. Izbira je kaj velika: 4 ogromna državna gledališča in 40 drugih!

»Berlinsko gledališče« je ondan uprizorilo »Idiota« z Aleksandrom Moissijem. Moissi je umetnik zase, vendar moram reči, da sem se pri tej predstavi mnogo in z veseljem spominjal naših domačih, ljubljanskih igralcev. Tudi naši bi tu uspeli, če bi prišli in ako bi tuja publika hotela biti — pravična!

Zmagovito pot gredo sedaj preko berlinskih odrov: »Sen kresne noči« (Nemško gledališče), »Elga« (Komorno gledališče), »Težave« (Komedia), »Zgodba Gotfrieda von Berlichingena« (Veliko drž. gledališče), »Nora« (Schillerjevo gled.), »Tkalci« (Veliko ljudsko gled.), »Konto X« (Veselo gled.) in »Hasenlein kann nichts dafür« (Novo gledališče ob ZOO). Hauptmannova dela so ob istem času kar na štirih odrih (»Florjan Geyr«, »Tkalci«, »Elga« in »Hanice pot v nebesa«).

Dramski pisatelji vneto tekmujejo. Tako je ista snov — drama Elizabete Angleške — ob istem času na dveh odrih, v obdelavi dveh avtorjev: Lenormanda in Brucknerja. Prvi ni imel posebnega uspeha, drugi se bo najbrž držal. Berlin je gledališko precej samosvoj, vzlic temu ga oblegajo tuje gledališke družine. Japonci so ga osvojili, Angleži s »Hamletom« in Shawovo »Sveto Ivano« manj. Židovska Habima je uspela. Za zimo se nam obetajo nastopi velikih zvezdnikov: Janningsa, Bassermanna, Wegenerja, Kortnerja, Pallenberga, Veidta i. dr. E. Bergner, Leop. Konstantin, Luc. Höflich, George, Adalbert in razni drugi znani igralci in igralke pa nastopajo. Tudi filmski zvezdniki se včasi pojavijo na odru. Nekateri imajo več sreče, drugi manj. Skoro vsak pa ima svoj avto in je velik gospod v igralskem svetu. Berlin jih razume, ljubi in spoštuje. Ko občinstvo že zapušča gledališče, ga še vabijo bleščeče črke nad razkošnimi kinematografi: — Glavna predstava se še ni začela!

Edvard Gregorin.

Iz bolgarske kulture

Zvesto svoji tradiciji, da otvarja sezone samo z domačim, bolgarskim dramatskim delom, je Narodno gledališče v Sofiji dalo za začetek letošnje sezone igro v treh dejanjih »Semenj v Starodolu«, ki jo je spisal Dimitrij Šišmanov, dobro znani novelist in romanopisec, ki tudi v dramatiki ni novinec.

Dalje je sofijsko gledališče uprizorilo v novi sezoni Ben Johsonovo »Volpone« po predelavi St. Zweiga. Repertoar obsega med drugim naslednja dela: Bruna Franka »Bisere«, Somerseta Manghama »Pismo«, »Gorje od uma« Gribojedova, Achardovo »Jean de la luna«, Pagnolovega »Marija«, Shakespearjevega »Coriolana«, Calderonovo »Gospo Koboldsko«, »Grand Hotel Nevada« Fr. Langerja i. dr.

Literarna sezona se je napovedala manj ugodno nego lani. Med tem, ko je število doslej izišlih novih knjig precej skromno, se je število literarnih revij povzpelo od 2 na 5: »Misl«, »Literaturen glas«, »Savremennik«, »Misl i volja« in »Literaturen svjet«. Vsi ti časopisi se nam vidijo vsebinsko zelo prazni; razen nekaterih člankov, med njimi članka profesorja primerjajoče književnosti na sofijskem vseučilišču g. Arnaudova, o Paulu Valeryju v zvezi z interviewom Fr. Lefevrea, je vse ostalo močno povprečno in nam ne more vzbuditi skoraj nobenega zanimanja. Med knjigami, ki so izšle v zadnjem času, vzbujajo samo dve ali tri našo pozornost: drugi zvezek novel G. P. Stamatova in knjižica verzov Atanazija Dalčeva z naslovom »Paris«. (Nikolaj Dončev v »Les Nouvelles Littéraires z dne 22. nov.)

»Poučni slovar«. 13. zvezek Poučnega slovarja prinaša gradivo od Frerichs Friedrich Thodor do Gleichenberg.

»Domači vedež«. Prejeli smo 2. zvezek tega novega slovenskega enciklopedičnega dela, o katerem smo pisali že ob 1. zvezku. Drugi zvezek potrjuje prvotno sodbo: da je ta praktični leksikon dobro zamišljen.

Dnevniki in kulturna kronika. Sedanje razmere ugodno vplivajo na propagando kulturnega življenja. Na tem mestu smo že zabeležili, kako sta beograjska dnevnika »Politika« in »Pravda« razširila svojo rubriko o literarnem in umetnostnem življenju. Pridružil se je še nedavno ustanovljeni »Jugoslovenski glasnik«, ki zlasti v nedeljski številki prinaša obsežne informacije o kulturnih zadevah. Tako je torej večina jugoslovenskih dnevnikov upeljala to, kar ima »Jutro« že dolgo. Brez dvoma je, da bo to ugodno vplivalo zlasti na konzum knjige, ki so jo dnevniki prej vse preveč zanemarjali.

Fran Roš. Juretovo potovanje in še marsikaj. V založbi celjske tiskarne bratov Rodé in Martinčič je pravkar izšla nova mladinska knjiga Frana Roša. Knjiga obsega 92 strani in vsebuje štiri krajše povesti, ciklus pesmi in enodejanko »Pravica z nami«. Je torej nekakšna mladinska čitanka, primerna za otroke, ki zahajajo v osnovno šolo. Šolske knjižnice jo bodo rade uvrstile na svoje police. Naša mladinska književnost vsaj kvantitativno lepo napreduje.

Miodrag Mišić, Voz uskog koloseka i druge priče. Beograd 1930 (ciril.). V tej knjižici je mladi pisatelj zbral deset novelet in črtic, ki so izšle v beograjski »Politiki«, ena pa v sarajevskem »Pregledu«. Čitajo se gladko. Pisec je dober feljtonist.

»Naš rod«. Izšla je druga številka tega mladinskegia mesečnika s prispevki T. Gasparija, Vl. Klemenčiča, Karla Širokega, O. Hudalesa, A. Žerjava, M. Kmetove, J. Šašlja. Fr. Milčinskega, A. Smodiča, P. Kunaverja i. dr.

Obiski pri srbskih književnikih. Brana Ćosić napoveduje pri Gezi Kohnu svojo novo knjigo. »Deset pisaca, deset razgovora«. V nji bodo zbrani interviewi s pokojnim Boro Stankovićem, z Dućićem, Rakićem, Veljkom Petrovićem, Crnjanskim in drugimi pisatelji, ki izražajo svoje misli o književnosti, umetnosti itd. Torej prav zanimiva knjiga — nekako po vzorcu naših »Obiskov« Izidorja Cankarja.

Strmšek Pavel - Polenčan: Zvončki moje mladosti. Znani mariborski prosvetni delavec in zgodovinar dr. Pavel Strmšek je v tej drobni knjižici (32 str.), ki jo je z risbami opremil Gabrijel Kolbič, zbral svoje mladostne in mladini namenjene sestavke. O svojih »zvončkih« pravi: »Potrgal sem jih in shranil, danes pa jih povijam v šopek v spomin na svojo zorno mladost, v spominu na ljubečega očeta in ljubljeno mamico; oba že snivata v skupnem grobu svoj večni sen. Meni pa se zdi, da mi prihaja nova pomlad, da mi brste novi zvončki. Mojih nog se oklepa moj sinček, z njim bom hodil na zeleno livado, z njim bom trgal nove zvončke, ko zazvonijo...« Najmlajšim čitateljem namenjena knjižica!

Martinčić Fedy, Igra života. Roman. Subotica 1930. Vlastita naklada. Prvi roman te dotlej popolnoma neznane pisateljice, ki je po rodu iz Dalmacije, se imenuje »Njezina sudbina«. Bil je za kritiko pravo presenečenje, ker je v neznani avtorici odkrila pripovedniški talent. Resen kritik kakor je dr. Ljubomir Maraković je pisal o tem romanu, da je »kot dokaz talenta močan argument zoper one, ki tarnajo o krizi naše književnosti«. Drugi roman »Igra života« je obsežno delo na 264 straneh. Snov je zajeta iz sodobnega življenja. Dotika se vprašanj današnjega erotičnega in zakonskega življenja. Priporočljivo štivo. Pisateljica ima brž čas bodočnost.

»Grand prix du roman d'avantures«, vsakoletno nagrado za najboljši francoski pustolovski roman, je dobil letos Pierre Véry za roman »Le Testament de Bazil Crooks«. Véry je bil dalje časa potepuh in se je — kakor nekoč Gorkij ali Panait Istrati — udejstvoval v raznih poklicih; bil je n. pr. kuhar na nekem tretjevrstnem parniku. Njegov nagrajeni roman hvalijo zaradi čistega jezika in zelo dobre konstrukcije.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA
Začetek ob 20.
Sreda, 10.: Gospa ministrica. C.
Četrtek, 11.: Zaprto.
Petek, 12.: Sveti plamen. A.

LJUBLJANSKA OPERA
Začetek ob 20.
Sreda, 10.: Moč usode. A.
Četrtek, 11.: Hasanaginica. B.
Petek, 12.: Zaprto.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.
Začetek ob 20
Sobota, 13.: Revna ko cerkvena miš.
Nedelja, 14.: Revna ko cerkvena miš.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Začetek ob 20
Sreda, 10.: Prodana nevesta. A. Kuponi.
Četrtek, 11.: Aleksandra. B. Kuponi.
Petek, 12.: Zaprto.

Radio

Izvleček iz programov

Sreda, 10. decembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Koncert radio - orkestra. — 18.30: Poglavje iz sociogeografije. — 19: Ruščina. — 19.30: Prenos koncerta iz Prage. — 21.30: Plošče. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.20: Plošče. — 12.45: Koncert radio - orkestra. — 17.30: Popoldanski koncert. — 19.30: Prenos koncerta iz Prage. — 21.30: Poročila — 21.50: Koncert radio - orkestra. — ZAGREB 12.35: Plošče. — 17: Glasbeni program za deco. — 19.30: Prenos koncerta iz Prage. — 22.10: Prenos zvočnega filma. — PRAGA 16.30: Lutkovo gledališče. — 19.30: Koncert češke filharmonije in pevskega društva »Hlahol«. — 21.30: Plošče. — BRNO 16.30: Prenos iz Prage. — 19.30: Prenos koncerta iz Prage. — 21.30: Dramski večer. — VARŠAVA 17.45: Orkestralen koncert. — 20.30: Koncert orkestra in solistov. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 15.20: Koncert orkestra. — 19.35: Violinski koncert. — 20: Koncert pevskega zbora. — 22.10: Koncert godbe na pihala. — BERLIN 19.35: Literaren program. — 20.30: Koncert operetne glasbe. — Godba za ples. — LANGENBERG 17.15: Violinski in klavirski koncert. — 19.45: Koncert orkestra. — 21.05: Zabaven program. — Koncert lahke glasbe. — MÜHLACKER 16: Orkestralen in pevski koncert. — 19.30: Instrumenti orkestra. — 20: Wagner v Parizu. — 21.15: Sluhoigra. — 22.30: Koncert na dveh klavirjih. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.30: Koncert ciganske kapele. — 18.30: Prenos cerkvenega koncerta. — 19.20: Klavirski koncert. — 20: Prenos koncerta z Dunaja. — Lahka glasba. — RIM 17: Koncert lahke glasbe. — 20.55: Verdijeva opera »Falstaff«.

Četrtek, 11. decembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Otroška ura. — 18: Plošče. — 18.30: Gimnastične vaje. — 19: Srbohrvaščina. — 19.30: Geologija zemlje. — 20: Prenos opere »Hasanaginica«. — 22: Napoved časa in poročila. — Plošče.

BEOGRAD 12.45: Koncert radio - orkestra. — 17.30: Narodne pesmi. — 20: Prenos opere iz Ljubljane. — 22.30: Poročila. — 22.50: Koncert radio - orkestra. — ZAGREB 17: Koncert orkestra balalajk. — 20: Prenos opere iz Ljubljane. — PRAGA 17.30: Popoldanski koncert. — 19.20: Prenos iz Brna. — 20.10: Koncert komorne glasbe. — 21.10: Poljuden orkestralni koncert. — 22.30: Koncert na orgle. — BRNO 16.30: Popoldanski koncert. — 19.20: Pevski in klavirski koncert. — 20.10: Prenos programa iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Popoldanski koncert. — 20.30: Orkestralen koncert. — 22.15: Klavirske skladbe. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 12: Koncert orkestra. — 15.20: Plošče. — 19.35: Prenos koncerta K. Horna. — 21: Dramski večer. — 22.30: Lahka glasba. — BERLIN 19.40: Plesni večer. — 21.10: Ljudska igra. — Zabaven program. — LANGENBERG 17.15: Večerni koncert. — 20.45: Simfonično koncert. — Lahka glasba. — MÜHLACKER 16: Koncert orkestra. — 19.30: Operni večer. — 22.45: Pesmi. — BUDIMPEŠTA 17.45: Popoldanski koncert. — 19.50: Koncert orkestra. — Ciganska godba. — RIM 17: Vokalen in instrumentalen koncert. — 20.40: Lahka glasba in ples.

OBVARUJTE SVOJE OTROKE SKRLATINKE IN DIFTERIJE S POMOČJO
PANFLAVIN PASTIL

TONE POLJŠAK
Ljubljana. Aleksandr. c. 5.
Projektiranje in izvršitev električnih naprav in instalacij. Popravila električnih strojev in aparatov. 134

Iz službenih objav

Banska uprava razpisuje za **prevzem gradbenih del pri zgradbi nove banovinske ceste** drugega reda Reka - Sv. Areh (okraj Maribor) km 14 do 11.5 prvo javno pismeno ofertno licitacijo na dan 22. decembra ob 11. pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Mariboru. Odobreni proračun znaša 817.175.40 Din.

Zadnji **občni zbor splošne gospodarske zadruge** za Slovenijo v Ljubljani v likvidaciji bo dne 22. decembra ob 18. v pisarni zveze slovenskih zadrug, Pražakova ulica 11 z dnevnim redom: Poročilo likvidatorja in sklepanje o izbrisu tvrdke.

Banska uprava razpisuje za *prevzem gradbenih del pri zgradbi nove banovinske ceste drugega reda Reka - Sv. Areh* (okraj Maribor) km 14 do 11.5 prvo javno pismeno ofertalno licitacijo na dan 20. decembra ob 11. pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Mariboru.

Banska uprava razpisuje *mesto tehničnega zvaničnika* - dnevničarja kot rečnega mojstra za reko Savo s sedežem v Krškem, *dve mesti tehničnih služiteljev*-dnevničarjev kot rečnih čuvarjev na Savi in Dravi ter dve mesti tehničnih služiteljev dnevničarjev kot šoferjev za motorne cestne valjarje. Prošnje je vložiti najkasneje do 31. decembra t. l.

Ker ni zapustila Kokaljeva Ana, služkinja v Ljubljani, Študentovska ulica 3, ki je umrla 3. marca 1928, nobenega sporočila poslednje volje, je postavljen za skrbnika njene zapuščine Ivan Hibšer. *Kdor hoče zahtevati zapuščino zase*, mora to v enem letu javiti sodišču.

Dražba nepremičnin: Dne 26. jan. ob 11. na okrajnem sodišču v Mariboru, soba 27, zemlj. knj. k. o. Polička vas, vlož štev. 7, cenilna vrednost 48.628 Din, najmanjši ponudek 32.419 Din.

Vpisi v trgovinski register: Na novo sta se vpisali tvrdki: I. Drogerija »Hermes« d. z o. z. v Ljubljani. Višina osnovne glavnice 20.000 Din. 2. »Reka«, lesna industrija in trgovina, d. z o. z. z višino osnovne glavnice 120.000 Din. — *Spremembe v trgovinskem registru:* pri tvrdki Peter Angelo d. z o. z. v Ljubljani je izbrisan poslovodja Oskar Klein. — Pri tvrdki I. Oberwalder in Comp., podružnica Domžale, sedež glavnega zavoda Dunaj, se je podružnica preosnovala v samostojno podjetje s sedežem v Domžalah. — Pri Prodajnem zavodu združenih tovarn barv d. z o. z. je izbrisan namestnik poslovodje France Vodopivec. — *Izbrisani sta tvrdki »Jugomot«*, jugoslovenske motorne delavnice d. z o. z. Vič-Glince in parna žaga Marcelo Rambovšek na Lescah.

Vpisi v zadružni register: Zabeležene so spremembe pri naslednjih zadrugah: Kmetijsko društvo v Podkorenu r. z. z o. z. je spremenila pravila v §§ 5, 19 in 28. — Živinorejska in prešičerejska zadruga r. z. z o. z. v Ribnici je vpisala nova pravila. — Pri gradbeni zadrugi Delavski dom r. z. z o. z. v Ljubljani je izbrisan član načelstva Jože Tomaž, vpisan pa Lojze Medven. Pri Živinorejski zadrugi na Brezovici pri Ljubljani r. z. z o. z. je izbrisan član načelstva Josip Smrtnik, vpisan pa Henrik Kremžar. — Izbrisana je Prva gradbena zadruga r. z. z o. z. v Gornji Straži v likvidaciji.

Za razpravo in sklepanje o predlogu prezadolženca Franceta Bana, trgovca na Jesenicah, na *prisilno poravnavo* z njegovimi upniki je določen narok na 22. decembra ob 9. na okrajnem sodišču v Kranjski gori.

Predlog upnika, da se otvori *stečajno postopanje* o imovini Andreja Černeta, stavbenika v Ljubljani, Linhartova ulica 9, je bil zavrnjen, ker dolžnik nima imovine.

Državni rudnik v Velenju razpisuje za dan 3. februarja ob 11. nabavo centrifugalne sesalke z motorjem za množino vode 500 l min.

Deželno sodišče v Ljubljani je uvedlo *postopanje, da se proglase za mrtve* Ignac Bradeško iz Tržiča, Matej Petkovšek iz Rovt, France Dolenc iz Tržiča, Janez Klemenčič iz Ljubljane, Jakob Miklavc iz Podmolnika, Martin Zalokar iz Stare Fužine, Jože Ogrin iz Stare Vrhnike ter Janez Rozman iz Zg. Gorja. — Okrožno sodišče v Celju pa je uvedlo postopanje, da se proglasi za mrtvega Marija Rudolf, ki je leta 1907. odpotovala na Francosko ter se poslednjič javila l. 1915.

Dežnik

Poznala sta se komaj štiri tedne. Po kratkih štirih tednih njunega znanstva, pa ji je nenadoma povedal, da je službeno premeščen in se odpelje še tisti večer. Elza izprva ni mogla verjeti. Zdelo se ji je nemogoče, da bi Boris tako nenadoma odšel. Zasmejala se je. Sama misel, da ga ne bo videla najbrže nikoli več, se ji je zdela obupna.

Spoznala sta se bila na plesu. V tisti minuti, ko jo je prosil za ples in se je ona prijazno ozrla vanj, sta čutila oba, da je med njima sklenjeno prijateljstvo. Elzi se je zdelo, da še nikoli ni videla takega fanta, Iztokove postave in v istem hipu je čutila, da je Borisu všeč.

Odslej sta se videla vsak dan. Oba sta čisto natančno vedela, da se bosta srečala, dasiravno se nikoli nista dogovorila.

Boris je imel do šestih službo, nato pa je zavil na promenado. Elza pa je »slučajno« prišla točno ob šestih od nasprotne strani, s kupom knjig pod pazduho. Poznala ga je že oddaleč po svetlem plašču in posebni hoji, ki je še bolj poudarjala njegovo postavo, ko pa je prišel do nje, se je »slučajno« obrnila v drugo stran. Boris se je ob takih prilikah ustavil in jo smejoč se nagovoril: »Dober večer gospodična Elza. Kakšno srečanje!«

In to srečanje se je ponavljalo dan za dnem, štiri tedne. No in sedaj ji je povedal, da se odpelje. Tako nenadoma se je to zgodilo, da Elza nikakor ni mogla razumeti. Smejala se je, ko ga je vprašala: »In kdaj se vrnete?«

»Ne vem«, je bil odgovor.

Elza je skušala z njegovega obraza razbrati, kaj se godi v njem: ali je vesel, ali mu je morda vendar žal? Njemu je trepetal v ustnih kotih isti Elzi tako dobro znan smehljaj, kakor vedno. Povedal ji je med drugim, da se mora še posloviti od svojega prijatelja slikarja Juvanca, ki bo doma šele ob 9. uri zvečer. Sedaj je zmedenost presegala njene moči, in boječ se, da bi Boris to opazil, mu je odločno dala roko in trmasto rekla: »Torej vi greste. Srečno pot!« Potem se je obrnila in stekla proč, da ne bi videl, kako so se ji vlile solze.

Doma je premišljevala: »Torej danes se odpelje in nikoli več ga ne bom videla. Samo štiri tedne«, je šepetala. Nenadoma pa se je zdrznila od hipne misli, ki se je porodila v nji: ob devetih je rekel, bo pri slikarju Juvancu. Slikar jo je poznal že delj časa in je gojil do nje nenavadno naklonjenost. To je Elza dobro vedela. Stanoval je celo v njeni bližini — torej še enkrat lahko vidi Borisa.

Materi je natvezla, da nese součenki lat. nalogo in da se takoj vrne.

G. Juvanc je bil doma. Takoj je razumel, da se je zgodilo nekaj posebnega, ker je prišla ob taki uri. Povedala mu je vse, kar se je bilo zgodilo. G. Juvanc se je smehljal njenemu razburljivemu pripovedovanju in pogledavši na uro, rekel: »Pet minut do devetih.« Boris je moral torej vsak čas priti, Elza pa se je bala kdo ve česa.

Potrkalo je na vrata. Elza je prestrašeno pogledala Juvanca, ki je pomignil, naj se skrije za temno zaveso ob oknu. Sama sebi se je naenkrat zazdela silno smešna. Skušala je v teh sekundah dognati, kaj se prav z prav godi z njo. Ali je bila ljubezen, ki jo je pripravila semkaj v tej uri? Mogoče je bila samo neizmerna želja, videti ga še enkrat, samo enkrat in nikoli več.

Vstopil je. Ničesar ni razumela kar je govoril, samo je čula zadnji stavek, ko je rekel: »Torej jaz grem g. Juvanc«. Sedaj ni mogla strpeti več, odgrnila je zaveso in se opotekla pred Borisa, ki je vedno bolj prebledeval in ji v pretrganih besedah govoril: »Vi.. Elza... tukaj? Kaj naj to pomeni? Ali ste se hoteli še enkrat posloviti...?« In odhitel je ven.

Elza je stala nema in bleda sredi sobe, hotela je nekaj reči, poklicati ga, a beseda ji ni šla iz ust in zgrudila se je v naslanjač — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — — — —

Drugi dan je stopala Elza po cesti, potrta in žalostna. »Malo preveč sem se le ponižala«, je mislila sama o sebi. »To ni bilo potrebno, da sem šla k g. Juvancu in storila tisto neumnost.« Nekdo se je sedaj ustavil in jo pozdravil. Elza je dvignila glavo — pred njo je stal Boris. »Vi tukaj, odkod?« je rekla s komaj slišnim glasom. »Moram vam nekaj povedati gospodična Elza«, ji je s komaj zadržanim smehom odgovoril, »tisto, veste, včeraj je bila le majcena šala, saj me razumete?« »Šala? Pa zakaj ste se potem poslavljali tudi od g. Juvanca, saj niste vedeli, ni ste mogli vedeti, da sem tam?« — »Ah, to je čisto enostavno«, se je zasmejal Boris, »pozabili ste skriti svoj dežnik gospodična Elza, dežnik vas je izdal!« Sedaj sta se smejala oba.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičoče se malih oglasov naj priloži v znamkah **2 Din** sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

in druge informacije, tičoče se oglasov, se dobijo tudi v podružnici »JUTRA« v

Trbovljah

v hiši g. dr. Baumgartnerja.

Male oglase in inserate naročajte v naši podružnici.

Službo dobi

Elektrotehničar
Veće elektrotehničko poduzeće traži za Sarajevo tehničku silu, koja je sposobna voditi samostalno korespondenciju na srpskohrvatskom i njemačkom jeziku. Kao reflektanti dolaze u obzir samo naši državljani, koji su svršili sa uspjehom srednju tehničku školu mašinsko - elektrotehničke struke, te su vješti kancelarijskim poslovima i udovoljili vojnoj službi. — Ponude sa opširnim opisom života i dosadanjeg rada slati na oglasni oddelek »Jutra« pod »Tehničar« 50597-1

Natakarico
sprejmem s 1. januarjem. Pogoji: kavcija Din 10.000, starost 28—40 let, absolutno neoporečna, z večletno prakso. Navedba dosedanjih službenih mest. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Natakarica Štajersko«. 50531—1

Natakarico
iščem ki nastopi takoj. Plača po dogovoru: za bifet točilnico, delikateso, mlekarno, zmožna kavcije 2000 Din. Predstaviti danes v gostilni pri Štefanu, Miklošičeva cesta. 50658-1

Vodov. inštalaterja
z najmanj 4 letno prakso, izključno pomočniško, iščemo. Vajeni tudi ključavničarskih del imajo prednost. Plača po dogovoru. Ponudbe na J. Ulčar in drug. Gorje pri Bledu. 50520—1

Dobro prešivalko
za gornje dele čevljev in

čevljar. pomočnika
dobrega, sprejme Gustav Krajnc, Laško. 50517—1

Učenca
iz dobre hiše sprejmem v večjo trgovino z mešanim blagom na deželi. Oni, ki so se že učili, pa ne iz svoje krivde izstopili, imajo prednost. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod št. 1612. 50514—1

Boljše dekle
dobi dobro službo. Življenjepis in slika željena. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 50500—1

Knjigovodinjo
starejšo, dobro izvežbano, perfektno korespondentinjo v slovenščini, nemščini, srbohrvaščini in eventuelno italijanščini, sprejmem s 1. januarjem 1931. Navesti je treba reference in zadnje nameščenje. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Perfektna korespondentinja«. 50431-1

Mizar. poslovodjo
starejšega, veščega zlasti v stavbnem mizarstvu, izurjenega, dobrega kalkulanta in organizatorja išče tovarna za lesne izdelke v Zagrebu. Nastop čimprej. Samo prvovrstne moči naj pošljejo ponudbe z »curriculum vitae« in navedbo plačilnih pogojev pod šifro »Poslovodja« na oglas. oddelek »Jutra«. 50360-1

Kroj. vajenca
sprejmem pod ugodnimi pogoji. Naslov pove podružnica »Jutra« v Trbovljah. 50335-1

Akvizicij. uradnika
za zunanjo službo sprejmemo. Nudimo povoljne pogoje in dober zaslužek — zahtevamo pa lep nastop, primerno inteligenco, organizacijski talent in energično podjetnost. Obširne ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra služba« 50733-1

Vajenca
sprejme manufakturna trgovina »Zvon«, Ljubljana, Pogačarjev trg štev. 3. 50740-1

Trg. pomočnika
vojaščine prostega, zmožnega slovenščine in nemščine, agilnega, z dobrim nastopom, sprejmem v galanterijsko trgovino. Ponudbe s sliko in zahtevami na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Izvrstna moč«. 50765-1

Hišnika
sprejmem. Oglasiti se je v sredo ob 11. uri pri tvrdki Ant. Krisper, Mestni trg. 53005-1

Osebo
zmožno kavcije, sprejmem takoj za vodstvo bufeta, mlekarne in delikatese. — Zglasiti se je v gostilni pri Štefanu, Ljubljana, Miklošičeva cesta. 53006-1

Penzijonista
energičnega vzamemo kot inkasanta. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Energičen«. 53003-1

Starejšo kuharico
izvežbano sprejme s 1. januarjem orožniška postaja Marenberg. 53025-1

Služkinjo
snažno in zdravo, ki zna kuhati in opravljati hišne posle, išče uradniška družina z enim otrokom, v kraju v Savinjski dolini. Nastop s 1. januarjem 1931. Ponudbe je poslati takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« v Ljubljani. 50787-1

Trgovski potniki

Fiksum in provizijo
dobe potniki za prodajo manufakturnega blaga. — Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Provizija 455« 50091-5

Potnika
za prevzem zastopstva čevljev iščemo. Natančne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Upeljana tovarna«. 53001-5

Pouk

Francoščino
temeljito privatno poučujem. Pismeno pod »Strokovna učiteljica« na oglas. oddelek »Jutra«. 50563—4

Prva oblast koncesionirana

šoferska šola
Camernik, Ljubljana

Dunajska cesta štev. 36 — (Jugoauto) telefon št. 2236. Pouk in praktične vožnje. 251

Oblastveno koncesijonirana

šoferska šola
Gojko Pipenbacher

Ljubljana, Gosposvetska 12. Teorija in vožnje. 47750-6

V francoščini
iščem temeljit pouk. Dopise z navedbo honorarja na oglasni oddelek Jutra pod »Lekcije«. 50770-4

Inštrukcije
event. za hrano daje dijakinja učiteljišča, iz vseh nižješolskih predmetov. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 50773-4

Šestošolec
bi poučeval dijake nižjih razredov realne gimnazije. Muzlovič Janez, Gradišče št. 2, pritličje. 53020-4

G. Th. Rotman:

Sambo in Joko

Vesela levja zgodba

137.

Ali, za Boga, kaj je to? Sambu tik pred nosom se odpelje zvrhan voz najlepšega mesa! Vrata so odprta. Hop! Od strahu in lakote skoči vanj, župan pa pade z glavo na cestni tlak. Joko, ki še vedno visi tovarišu na repu, je seveda z njim vred prišel v voz.

Zaslužek

Postrežnico
za pospravljanje boljših sob za par ur dnevno iščem. Ponudbe z navedbo referenc pod »Snažna in poštena« na ogl. odd. »Jutra«. 50691-3

Zastopnike
v vsakem večjem mestu širom cele države iščemo. Strokovno znanje ni potrebno. Visok zaslužek. — Ponudbe na Publicitas, Zagreb, Ilica 9 pod br. 25166 50364-3

Šivilja
za obleke in perilo, gre takoj šivat na dom. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 50739-3

Pisarniška dela
sprejmem na dom. Cenjene ponudbe prosim na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Samostojna 20«. 50759-3

Za potovanje
je potrebna kultura in dober predmet. Zadnje nudimo mi. Kdor ima kulturo in okretnost govora, piše na »Šapira«, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 14. Agentom najvišje mišljena provizija. 53002-3

Perilo
sprejmem v pranje in pridem iskat na dom. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 53008-3

Fino šiviljo
sprejmem na dom. — Ponudbe z zahtevami na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Fina«. 53011-3

Službe išče

Korespondentka
izborna v slovenskem, nemškem in srbskem jeziku, z večletno prakso v trgovskih podjetjih in odvetniških pisarnah, želi spremeniti službo. Dopise pod »Ljubljana« na oglasni odd. »Jutra«. 50674-2

Absolvent
državne trgovske šole, s perfektnim znanjem nemščine ter pisarniških del, išče službo. Cenj. ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Skromen in priden«. 50667-2

30 let stara gospa
s 5 let staro hčerko, išče mesto gospodinje, kjer bi imela otroka lahko pri sebi. Gre tudi na deželo. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Hčerka in gospa«. 50661-2

Absolventinja
trgovske akademije, z dveletno prakso, išče službe. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Zanesljiva moč 22«. 50610/2

Učenec
s 3. razr. meščanske šole in znanjem nekoliko nemškega jezika, išče mesta v večji trgovini mešanega blaga po možnosti v mestu. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 50512—2

Trgov. pomočnik
mlajša moč, želi premeniti mesto s 1. jan. 1931. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 50505—2

Krojaški pomočnik
izvežban v malih in velikih komadih, išče službo. Nastopi lahko takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 50743-2

Natakarica
išče mesto za takoj — ali vzame gostilno na račun. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 50725-2

Krojaški pomočnik
z večletno prakso v Nemčiji, sposoben v finem delu, išče službo v kakem večjem ateljeju v Ljubljani. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Sposoben krojač«. 50727-2

600 Din nagrade
dobi tisti, ki mi preskrbi službo trgovskega pomočnika v mešani trgovini. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Pošten pomočnik«. 50728-2

Kot uradnica
ali kaj sličnega iščem mesto. Zmožna sem slovenskega, srbohrv. in deloma nemškega jezika, strojepisja, trgovske korespondence in slov. stenografije. Dopise pod »Nastop takoj 84« na oglas. oddelek »Jutra« 50484-2

Inteligenten gospod
25 let star, zmožen slov. in srbohrvatskega jezika, prosi za službo postrežnika ali temu podobno. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Hvaležen«. 53014-2

Službo sluge
ali karkoli iščem. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 50771-2

Mlajša šivilja
išče službo. Gre tudi k otrokom ali kot sobarica. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 50786-2

Kot hišna ali natakarica
išče službo izučena šivilja Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 50779-2

Šivilja
izučena v krojenju, išče mesta kot družabnica, ali tudi kot pomočnica. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 50784-2

Katera gospa
v Ljubljani bi vzela proti mesečni plači 100 Din kuharico s petletnim sinčkom. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 50785-2

1000 Din nagrade
dam tistemu, ki mi preskrbi službo šoferja ali kaj sličnega. Naslov pove podružnica »Jutra« v Celju. 53021-2

Natakarica
z večletno prakso, želi za takoj službo v Ljubljani ali izven. Govori tudi nemško in hrvatsko. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 53029-2

Trgovski pomočnik
želi z novim letom premeniti službo v galanterijsko trgovino, vsled izobrazbe v tej stroki, s katero bi imel veselje pozneje potovati. Zmožen šofiranja in gre spočetka za malenkostno plačo. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Zanesljiv 19«. 53024-2

Pisarniško moč
z dvorazredno državno trgovsko šolo ter dobrimi spričevali, želi zaposlitve v kakršnikoli pisarni — najraje v Mariboru. Cenj. ponudbe prosim na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Začetnica 27«. 53027-2

Prodam

Kino
popolnoma prenovljen z zvočno aparaturo, vse v brezhibnem stanju, novo, vedno jako dobro obiskan se zaradi družinskih razmer takoj proda. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro: »Krasna bodočnost«. 50669-6

Gonilna jermena
prima in vse mlinske tehnične potrebščine vedno v zalogi pri tvrdki Čadež & Brear Ljubljana Kolodvorska ulica. 62

Puhasto perje
čisto, čohano kg po 48 Din druga vrsta po Din 38 kg čisto bele gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po Din 250. Razpošiljam po poštnem povzetju. L. Brozović Zagreb, Ilica 82. kemična čistilnica perja 262

Lovsko puško
trocevko, iz Kruppovega jekla kl. 16. skoro novo proda Drago Hadl. Novo mesto. 50310-6

Premog in drva
prodaja Jezeršek, Vodmat 200

Barve, firnež, lake
in dr. priznano najboljše in najcenejše dobite le pri

»Lustra« V. Laznik
Gosposvetska cesta štev. 12 (poleg restavracije »Novi svet«). 36

Primerno božično darilo
Lep briljanten prstan za 4000 Din naprodaj na Poljanski cesti 13/II. levo. 50769-6

Zlata moška ura
s pokrovom poceni naprodaj na Mestnem trgu 13/II 53028-6

Kolesa

Skoro novo kolo in otroški voziček
ugodno naprodaj na Kodeljevem — ob Ljubljanici št. 31/I. 50775-11

Motorna vozila

Avto
dobro ohranjen, z dobro pnevmatiko, zelo po ceni proda Davorin Tombah, Maribor, Zrinjski trg 6. 50526—10

Avto
dobro ohranjen, z dobro pnevmatiko, zelo poceni proda Davorin Tombah, Maribor, Zrinjski trg 6. 50519—10

Avto hladilnike in blatnike
vse vrste izdeluje in popravlja strokovno in hitro Gustav Puc, splošno kleparstvo, Ljubljana, Tržaška cesta 9. 397-10

Prodam 2 motorja
enega znamke »D« 500 ccm tipa 930, drugega znamke »Ariel« 500 tipa 927 brez prikolice, ter motor znamke »D« prodam s prikolico. — Oferte na: Mat. Vindiš, Varaždin, Strossmaierov trg 9. 49749-10

17/150 Steyr Grand prix

Supersport avto
najmodernejši stroj in karoserija, špecialno izdelan voz, oddam resnim reflektantom promptno in poceni. Dopise na naslov: A. Gassner, Tržič. 49584-10

Radio

Prvovrsten radio
nov, štiricevni, na baterije, prodam za 2600 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 50792-9

Kupim

Parni kotel
s ca 30 m² ogrevalne površine, kompleten za sušilnico lesa kupimo. Prosimo točne ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Parni kotel«. 50788-7

Kapital

Družabnika
s 50—100.000 Din gotovine iščem za že vpeljano trgovino in industrijo v Dalmaciji. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Rentabilno«. 50758-16

Posestva

Novo hišo
prodam. Pojasnila daje I. Slokan, Kolizejska 7. 50550—20

Več stavbnih parcel
oddaljenih 10 minut od železniške postaje v Kranju prodam. — Pojasnila daje Jožef Rojgelj, Orehek št. 3 pri Kranju. 50417-20

Majhno posestvo
ob železnici blizu Ljubljane kupim za letovišče. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Lepo posestvo — solnčno«. 50751-20

Hišo z gostilno
prodam v Ljubljani. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Nujno« 50772-20

Pozor, društva!
Posestvo za ferijalni dom, velika poslopja, idealno ležeče zemljišče, v krasnem gorskem kraju, trg v pohorskem okraju, kjer je avtopromet zelo poceni — naprodaj. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »I. W.« 50780-20

Svet proda
Rihar Franc, Brdo pri Viču št. 38. 53009-20

Hišo
z dvema dvosobnima stanovanjema s kuhinjo prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 53012-20

Pohištvo

Pohištvo
Več spalnic in jedilnic po zmerni ceni proda in vabi na ogled ter sprejema naročila Ivan Novak, zaloga pohištva, St. Vid-Vižmarje 50741-12

Oblačila

Kožuhov. jopica
bela, popolnoma nova, na prodaj. Poizve se: Pogačnik, Kolodvorska 29. 50546—13

Vrednote

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah

Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3. 88

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje Rafinerija dragih kovin v Ljubljani, Ilirska ulica št. 36 — vhod iz Vidovdanske ceste, pri gostilni Možina. 48732-36

Vrednostne papirje
srečke, obligacije, delnice kupuje upravništvo »Merkur«, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/II, tel. 30-52. 50774-35

Lokali

Kavarno
z lepim vrtom in stanovanjem proda Franjo Bauer, Varaždin. 50668-19

Dva lokala
za kako engros-podjetje (železnina že vpeljana) pletilnico, tekstil. robo, špecerijo ali posamezno za delikateso, mlekarno, mesarijo itd. takoj oddam. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Nizka najemnina«. 50435-19

Lokal
novo urejen, primeren za vsako trgovino, v prometnem trgu takoj odda Vilko Bačun, Ljubno — Sav. dolina. 50730-19

Opekarno
s strojnim obratom, na periferiji Ljubljane prodam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 50753-19

Trgovski lokal
z uporabo oprave, na periferiji Ljubljane takoj odda Povše Ivan, Ljubljana, Kodeljevo 50767-19

Pisarniške prostore
v bližini sodnije oddam s 1. februarjem 1931. Poizve se v oglasnem oddelku »Jutra«. 50752-19

V najem

Pekarno
dam v najem z nekaj inventarjem. Ivan Koser, pekarna, Križevci, Prekmurje. 50672-17

Pozor! Trgovci z usnjem!

Lokal
oddam v najem v zelo prometnem kraju z vsem inventarjem. Električna luč, vodovod. Stanovanje v hiši. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 50555—17

Lep trgovski lokal
z inventarjem, v katerem je bila že več let dobro upeljana trgovina, z električno razsvetljavo, vodovodom oddam v najem z 1. januarjem 1931 v zelo prometnem kraju. Stanovanje v hiši. Lokal se lahko preuredi v dva manjša lokala. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 50554—17

Pekarno
dam v najem z nekaj inventarjem. Ivan Kosser, pekarna, Križevci, Prekmurje. 50518—17

Celo posestvo
in sicer lepo hišo z vrtom, gostilno in trgovino, v prijazni vasi Sv. Neža pri Tržiču oddam v najem pod ugodnimi pogoji. Gostilna in trgovina v najboljšem obratu. Pojasnila daje Josip Bodlaj, St. Neža št. 10, pošta Križe — Gorenjsko. 50363-17

Pekarno
dobro idočo, v prometnem kraju blizu kopališča dam takoj v najem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dobro idoča pekarna« 50258-17

Pekarna
se išče v najem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »7«. 50749-17

Pridelki

Fižol za kuho
nizki veste od 2—2.75 Din visoke vrste od 3—3.50 Din nudi na drobno Sever & Komp., Ljubljana. Gosposvetska cesta 5. 50470-33

Sadje

Izbrana jabolka
prvovrstno blago po 8—16 Din naprodaj v skladišču »Balkan«. 50754-34

Dijaška stanovanja

Inštrukcije
do VIII. gimn. razr. daje dijak. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 50899-22

Dva dijaka
ali boljša gospoda sprejmem na hrano in stanovanje s 1. januarjem v separirano sobo sredi mesta Poljanski nasip 12/II — vrata 12. 50762-22

Stanovanja

Stanovanje
sobe in kuhinje odda takoj mirni stranki Kovačič, Kettejeva 6. 50402-21

Stanovanje
2 sob in pritiklin, z vodovodom ter elektriko, na periferiji oddam za 500 Din Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 50745-21

Stanovanje
2 ali 1 sobe in kuhinje, po možnosti v centru ali bližini išče mirna stranka brez otrok. Naslov: Runtič, oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani, Šelenburgova ul. št. 3. 50612-21

Trisob. stanovanje
komfortno, s kopalnico in vsemi pritiklinami, v solnčni legi sredi mesta s februarjem oddam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Solnce«. 50371-21

Stanovanje
dvosobno, solnčno in mirno, v pritličju, s parketi, elektriko in plinom oddam mirni stranki blizu banske palače s 1. februarjem. — Ponudbe in vprašanja na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Idealno stanovanje« 50318-21

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin oddam takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 50262-21

Stanovanje
4 sob, kuhinje, poselske sobe in kopalnice, z vsem komfortom takoj oddam. Telefon v hiši. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 50261-21

Stanovanje
solnčno, 3 sob, balkona in pritiklin oddam s 1. febr. v vili pri sv. Jožefu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Balkon«. 50737-21

Sobo in kuhinjo
v Komenskega, ali Kolodvorski ulici, oziroma Sv. Petra cesti išče za takoj ali s 1. jan. sama ženska, ki je ves dan odsotna. — Cenj. ponudbe na naslov: Fister, Slomškova ul. 23 — lokal. 50231-21

Stanovanje
3 sob, kuhinje in pritiklin v novi hiši Cesta na Rožnik 47 oddam. 50747-21

Stanovanje
2 sob in kuhinje takoj oddam na Kodeljevem, Povšetova cesta 22. 50768-21

2 sobi in kuhinjo
išče družina brez otrok. Ponudbe na naslov: Braček Martin, Zg. Šiška 82 — Pod hribom. 53004-21

Lepo stanovanje
prenovljeno, obstoječe iz 4 sob in pritiklin, takoj oddam sredi mesta. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 53010-21

Les

Lesni trgovci in posestniki!
Ker je nastala kriza v lesni industriji — vljudno javljam, da režem vsled tega sedaj surovine lesa, hlodov itd. za plačilo 20% ceneje kakor v pretečenem času in točno po naročilu, kakor vsako drugo podjetje. — Lesna industrija Fran Martinec, Škofljica. 50882-15

Sobe

Sobo
separirano in snažno išče uradnica. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Snažna soba«. 50688-23

Sostanovalca
najraje akademika sprejmem na hrano in stanovanje v lepo ter čisto sobo z elektriko in parketom. — Restavracija »Soča«, Sv. Petra cesta 3. 50604-23

Gospodično
sprejmem na stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 50543—23

Sobo
sredi mesta oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 50742-23

Sostanovalca
sprejmem takoj Ulica na grad št. 7. 50738-23

Dva gospoda
sprejmem takoj ali s 15. decembrom v opremljeno, separirano sobo v Langusovi ulici 5/I — Mirje. 50681-23

Opremljeno sobo
s separatnim vhodom, zračno in solnčno, pod tivolskim gozdom s 15. dec. in

prazno sobo
takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 50748-23

Prazno sobico
v sredini mesta, v pritličju ali I. nadstr., event. na dvorišču išče za januar mirna oseba, ki je ves dan odsotna. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Mirna oseba 333«. 50766-23

Sobo
lepo opremljeno, z elektriko in posebnim vhodom, blizu kolodvora in Tabora oddam. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 50750-23

Opremljeno sobo
z dvema posteljama oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 50756-23

Sostanovalko
sredi mesta sprejmem ali oddam sobo z 2 posteljama Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 50755-23

Sobo
s 15. decembrom oddam 2 osebama na Taboru. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 53018-23

Sobo
z elektriko, posebnim vhodom in hrano oddam za 700 Din mesečno. Poizve se v restavraciji »Soča« na Sv. Petra cesti št. 3. 50782-23

Sobico
oddam za 240 Din ves dan odsotnemu boljšemu gospodu ali gospodični. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 53000-23

Sobo z 2 posteljama
po možnosti na Starem trgu iščem. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »44«. 50790-23

Prazno sobico
v bližini mesta oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 50778-23

2 gospoda, gdč. ali zakonski par
sprejmem na stanovanje in hrano v Škofji ulici št. 13 pritličje, desno. 53015-23

Dve prazni sobi
separirani oddam za pisarno ali modistinji. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 53017-23

Zakonski par
išče za čas dopusta (2—3 tednov) sobo z zajtrkom in kurjavo. Ponudbe pod »Polkovnik« na ogl. oddelek »Jutra«. 53030-23

Kabinet
z elektriko in poseb. vhodom, s 15. t. m. odda Ivan Breskvar, Cesta v mestni log št. 1. 53019-23

Izgubljeno

Avtomobilsko kolo
znamke Buick, se je našlo Dobi se pri g. Kokpriven, avtotaksi. 50746-28

Rdeča denarnica
je bila izgubljena na praznik med 10. in ½ 12. uro. Ker je to ves zaslužek, se poštenega najditelja prosi, da proti odškodnini odda v oglasnem oddelku »Jutra«. 50777-28

Veverica
se je izgubila. Pošten najditelj se prosi, da jo odda v restavraciji »Soča« na Sv. Petra cesti štev. 3. 50781-28

Simpatičen mladenič
po imenu Miklavž, se je ponovno izgubil. — Pošten najditelj naj ga proti nagradi dovede v Akademski kolegij, ker je drag spomin. 50780-28

Dopisi

Proti izpadanju las
in boleznim lasišča je »Ines« edino uspešno sredstvo. Lonček 38 Din. — »Ines«, Ljubljana, Merosodna ulica št. 1. 379-24

1826
Danes mi je bolje, vseeno ne morem priti. — Poljub Muca. 50744-24

»28letna Gorenjka«
Dvignite pismo! 50734-24

Gospodična
starejša, izobražena, dobrosrčna, neodvisna in samostojna, želi znanja s starejšim, premožnim gospodom, ki bi jo financijelno podpiral. Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Financijelna pomoč«. 50736-24

G. Krašovca prosim
da pusti naslov v oglasnem oddelku »Jutra« radi slike »Mali ribiči« v reviji »Življenje in svet«, da se osebno oglasim. 50716-24

Kdo bi posodil
nujno, mladi nesrečni dami 8000 Din, proti mesečnemu vračilu po 500 Din. Rešil bi jo s tem obupa. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Iskreno, diskretno prijateljstvo«. 50724-24

Gdč., vdova ali ločenka
ki bi hotela posoditi do ureditve pokojnine znesek 4—6000 Din drž. nameščencu, kateri je še samec ter star 40 let, neomadeževane preteklosti ter inteligenten. Event. bi se priženil h gostilni, trgovini ali podjetju sploh, ker je zelo agilen. Več ustmeno. Cenj. ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod značko »Uradnik«. 50726-24

»Aut - aut«
Sestanek pred Prešernom 5. dec. nemogoč. Prosim, da dvignete pismo v ogl. oddelku »Jutra« pod začetnimi črkami Vašega imena. 50735-24

Brez primere nesrečna
53007-24

Tiha sreča 2650
Dvignite pismo. T. z. v. 53016-24

Milka, Mozirje
Dvignite pismo pri podružnici »Jutra« v Celju. 53022-24

Ženitve

Roko in srce
stalne dohodke, sigurno in dobro eksistenco, pozneje penzijo in visoko zavarovalnino nudim oni dami, ki me z večjo vsoto reši težkih momentanih skrbi. Sem 35 let star samec, uradnik II/2, v lepem mestu, dobrosrčen, delaven in zmožen, ter nikakor neprijetne zunanjosti. Vse življenje bom znal ceniti njen plemeniti čin, njen kapital pa bo dobro naložen in sigurno povrnjen. Le premožna rešiteljica naj se absolutno zaupno javi pod »Srečen zakon 35« na ogl. oddelek »Jutra«. 50732-25

Glasbila

Gramofon in radio
z zvočnikom in anteno proda Magušar, Vrhnika. 50697-26

Kdo posodi pianino ali klavir
proti mesečni odškodnini. Ponudbe prosim na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Suho in snažno«. 50760-26

Nov črn pianino
ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 53013-26

Živali

Bika
simodolske pasme, 20 mesecev starega

in kravo
pinegavske pasme, 8 mesecev brejo, s 4. teletom proda Franc Tome, Dravlje 15 St. Vid nad Ljubljano. 50622-27

Dva težka konja
belgijske pasme, stara 5 let, 175 cm visoka, prvovrstna za težo, lepo rejena in zdrava ugodno naprodaj. Naslov pri županstvu Gradac v Beli Krajini. 50357-27

Kunci
Trimesečne Chinchilla mladiče od s I. nagrado nagrajenih živali, po 50 Din komad proda Josip Laurič, Vransko pri Celju. 50731-27

Kanarčke
izborne harcarje-vrvivce — odlikovanega rodu, prodaja H. Subič, Dalmatinova ul. št. 10/II, desno, po 100 in 200 Din., samice po 50 Din 50799-27

Mula
dobra za nošnjo in vožnjo, stara 16 let, poceni naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 50776-27

Stroji

Kompletne stroje
za izdelovanje papirnatih vrečic, dobro ohranjene kupim. Natančne ponudbe s ceno na oglasni oddelek »Jutra« pod »Stroji 77«. 50701-29

Stroj
za izdelovanje cementnih vrhnjakov (žlebnjakov) kupim. — Ponudbe s ceno na oglas. oddelek »Jutra« pod »Stroj 77«. 50702-29

Električen motor
120/380 izmenični tok 6 HP na dveh kolesih, za prestavljanje, skoraj nov, ter nihalno žago, skoraj popolnoma novo in več železnih sodov za petrolej ali olje prodam po nizki ceni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 50513-29

Pisalni stroj
manjši, z vidno pisavo, ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 50761-29

Obrt

Amaterji
Ni še vse, če fotografirate, treba je še razviti, kopirati, povečati itd. in to napravi najkulanteje Foto F. Hudnik, Celovška cesta 42. 50585—30

Če nujno rabiš sliko
za legitimacijo, jo dobiš v 10 minutah pri Jošku Šmucu industr. in umetn. fotografu v Ljubljani, Wolfova ul. 12 7243

Velika izbira
domačih pletenin po meri, vsakovrstnega perila na ogled in v nakup v trgovini pri »S ... K. Widmayer, Pogačarjev trg. 374

Žepne robce
po 2 Din komad nudi Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. 50230-30

Filatelija

50 različnih znamk
Švedske, Poljske ali Rumunije, 25 Črne gore, Liechtensteina ali Württenberga pošlje za 10 Din August Petušek, Kranj. 50354-39

Informacije

Preklic
Podpisana preklicujeva žalitve, izrečene tekom pogreba pok. Avgusta Pihler napram vdovi Pihler in izjavljava, da nimava povoda očitati kaj nepravilnega Ana Fridl, Antonija Zidanšek. 50757-31

Razno

IŠČEM znano, trgovsko vodeno

lekarno

ki razpošilja po pošti, za prodajo mojih že dobro znanih izdelkov iz zelišč. Ponudbe (v nemškem jeziku) na

Johann Künzle, Kräuterpfarrer in Zizers bei Chur, Schweiz (Švica).
17192

IZVANREDNA PRILIKA!
Železna služinska patent postelja zložljiva, s tapeciranom madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, nočne službe in potujuče osobe stane samo Din 390.— Razpošiljam po poštnom povzetju.

Lesena patent postelja, zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična, stane samo D 280.

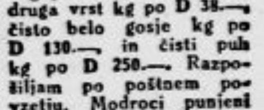

Potem imam veliko zalogo čisto čohanog perja kg po D 48.— druga vrst kg po D 38.— čisto belo gosje kg po D 130.— in čisti puh kg po D 250.— Razpošiljam po poštnem povzetju. Modroci punjeni z volnom staneju samo Din 750.—

L. BROZOVIĆ, ZAGREB
Ilica 82.

Otvorjen je

Prvi štajerski vinski hram

v Ljubljani v prostorih bivše gostilne Lavtižar

SV. PETRA CESTA 83

Točijo se pristna haložka vina. 17214

Sport

Sportni drobiž

Senzacija sportske nedelje v Zagrebu je bila visoka zmaga Gradjanskega nad novim državnim prvakom Concordio v boju za točke ZNP. Kakor znano, je Gradjanski odpravil Concordio s 4:0. Tekmo je sodil domači sodnik Zubak, ki pa ni bil kos težki nalogi. Kakor poročajo zagrebški listi, se bo Concordia pritožila proti tej tekmi. Po dosedanjem običaju protest najbrž ne bo imel uspeha.

V tekmah za zimski pokal na Dunaju sta bili odigrani samo dve tekmi. Admira je porazila Nicholson s 4:3, Vienna pa Sportklub s 6:2; v tekmovanju vodi sedaj Vienna s 4 točkami pred WAC in Admiro s 4 oziroma 2 točkama. V II. ligi vodi BAC s 6 točkami pred ostalimi. Dunajski WAC je igral na praznik v Aradu proti mestni reprezentanci in odnesel neodiočeni rezultat 3:3.

V zadnjih dnevih sta se pripetili na nogometnih igriščih — brez krivde nasprotnikov — dve smrtni nesreči. Kot žrtvi nesrečnega slučaja sta umrla na poškodbah pri nogometu francoski nogometaš Marcel Lesoin (Valencienne), ki je padel v diru in si zlomil hrbtenico. V Berlinu je po prevozu v bolnico preminul napadalec Südsterna Haseloff, ki ga je močno ustreljena žoga zadela v prsi. Obdukcija je pokazala smrtonosne poškodbe na pljučih.

Še o tekmi Gradjanski-Hašk : Primorje v Zagrebu

Kakor je poročal včerajšnji »Ponedeljek«, je igrala enajstorica ASK Primorja na praznik proti komb. moštvu Gradjanski-Hašk v Zagrebu in izgubila z 0:3.

Primorje je nastopilo pod silo razmer z nekaterimi rezervami s Korčetom v golu, Zemljakom na levem krilu in Hasslom kot levim krilcem. Zato je izvrstno igral levega branilca Hajdukovec Mikačić kot gost, dočim je Gradjanski pojačal svojo enajstorico s tremi Haškovci. Morda je ta pregrupacija nekoliko vplivala na igro ljubljanskega moštva, tako da se je moštvo znašlo šele v drugem polčasu, ko je bilo že prepozno.

Igra ni potekla v enostranski premoči; lahko se trdi, da so imeli Ljubljančani prilično več od igre, dasi niso mogli tega plusa pokazati tudi v rezultatu. To so predvsem zakrivili mladi igrači notranjega tria (Slapar—Senica—Jež), ki s svojo premehko igro niso bili kos ostrim nastopom nasprotne obrambe. Razen vsega tega je bil zanesljivi branilec Svetic že v prvem polčasu blesiran in s tem onesposobljen za nadaljno igro, kar je gotovo kvarno vplivalo na ostali potek igre. V splošnem je bila igra na prilični višini, čeprav je nedostajalo ostrega tempa.

V zagrebškem moštvu je bil daleko najboljši Mihelčič v golu, ki je znal v številnih situacijah ohraniti svoje svetišče čisto. Igrali so vsi z veliko voljo in vzdržali do konca, čeprav so absolvirali dan prej težke prvenstvene tekme, od katerih omenjamo samo krasno zmago Gradjanskega nad Concordio 4:0.

V Zagrebu se naša moštva menda še niso proslavila. V zadnjih časih so se poleg vsega tega še ohladili odnošaji med Zagrebom in Ljubljano, tako da pokažejo Zagrebčani svojo nenaklonjenost napram Ljubljani ob vsaki priliki, ki se jim nudi. Zato bi bilo nujno priporočati vodstvom ljubljanskih klubov, ki še vzdržujejo rahle stike z zagrebškimi sportnimi krogi, da ne pošiljajo v Zagreb nekompletnih garnitur, kajti Zemljak n. pr. na mestu Uršiča na levem krilu prav gotovo ne more nikomur imponirati. Naj zadene krivica za te poskuse kogarkoli, treba pa jih je v bodoče opustiti, ker ravno ljubljanskemu sportu niso v prid.

Izjava. Z ozirom na izjavo ŽSK Hermesa, objavljeno v vašem cenj. listu, izjavljam: Da je vse moje prizadevanje za časa vršitve funkcije v tem klubu bilo usmerjeno z edino željo, da bi ŽSK Hermes že enkrat začel živeti samostojno življenje in nehal biti ekspozitura kateregakoli kluba pred glavno skupščino JNS. — **Miha Barič s. r.**

SK Jadran. Danes strogo ob 19. obvezen trening v telovadnici na Grabnu (II. mest. deš. šola). Vsi in točno!

Dopisi

KOPRIVNIK V BOHINJU. Pred tremi tedni ustanovljeni Sokol, ki šteje že nad 65 članov in članic, se nam je v nedeljo 7. t. m. predstavil s svojo prvo igro »Mlinar in njegova hči«. Prihitelo je staro in mlado iz vasi Koprivnik in bližnjih Gorjuš v tako častnem številu, da je bil ves prostor šole, v katerem se je predstava vršila, uprav do zadnjega kotička zaseden. Igra je nad vse pričakovanje dobro uspela in napravila na gledalce globok vtis. Brat Ravnik v vlogi mlinarja, sestra Marica Koroščeva v vlogi Marice, br. Sodja kot Konrad in br. Heberle kot grobar so občinstvo naravnost presenetili; pa tudi ostali igralci so svoje vloge prav častno rešili. Starosta br. Primožič, ki je igro režiral, je lahko ponosen na uspeh, ki ga je društvo v tem kratkem času doseglo. Na novo je ustanovljen tudi Sokol Gorjuše, ki tudi že premore nad 45 članov in članic. Kakor čujemo pripravlja tudi to društvo dramatično predstavo. Nas napredek v teh dveh najvišjih vaseh Slovenije iskreno veseli. Pridno dalje.

GOLNIK. Tudi letos 6. t. m. so priredili pacijenti v zdraviliški dvorani svoj interni Miklavžev večer z dokaj pestrim sporedom. Zanimanje je bilo prav živo, posebno med pravoslavnimi brati, katerim je bila prvič dana prilika videti našega Miklavža. Izvajanje programa pa je bilo tuintam žal pomanjkljivo. Prav živahna je bila šaljiva pošta, a višek veselega razpoloženja je nastal ob 22., ko je v dvorano vstopil Miklavž s svojim spremstvom. Na vse navzoče je imel prav lep nagovor ter različna darila. Skromna je bila ta prireditev, a vse eno bo ostala marsikateremu v prijetnem spominu.

GORJE. Gorjanci imamo najbližjo postajo v Podhomu. Tam je obstajala do zadnjega časa lesena čakalnica, ki je bila že slaba in so jo pred tremi meseci podrli. Nato so podobokali klet za čuvaja, poravnali svet in zdaj čakamo, kdaj bodo čakalnico začeli zidati. Sliši se, da šele pomladi, ker zdaj nimajo materiala. Ali ne potrebujemo čakalnice najbolj pozimi, da pod streho in na gorkem lahko čakamo vlaka? Prosimo županstvo, da se za stvar pobriga in da se z delom začne, saj je za zidanje še ugodno vreme.

SV. BARBARA V HALOZAH. Te dni se je vršil ustanovni zbor čete, prve v naših Halozah. Po maši se je zbralo v šoli nad 60 kmečkih mož in fantov z županom Stumbergerjem, učiteljski zbor, in zastopniki matičnega društva iz Ptuja. Občni zbor je otvoril predsednik pripravljalnega odbora br. Kosi. V imenu župe je pozdravil zborovalce starosta matičnega društva br. dr. Šalamun, nato pa je ptujski prosvetar br. Šterk v lepem govoru podal zgodovino in idejo Sokolstva. K besedi se je oglasil tudi še odbornik matičnega društva br. Ogorelec, ki je kot domačin opozoril navzoče na lepi nastop Sokolstva pri Sv. Barbari tik pred vojno, ko so bili že položeni temelji za ustanovitev odseka, kar pa je preprečila sledeča svetovna vojna. Po prečitanju pravil in določitvi članarine je zaključil lepo uspeli občni zbor učitelj br. Trobiš, ki ima tudi največ zaslug, da je prišlo do ustanovitve sokolske čete, kateri želimo najlepšega razvoja in uspehov.

SOKOL

Matično Sokolsko društvo v Mariboru

je podalo prvi obračun o delu, odkar smo se po začetku nove delavne sezone povrnili v telovadnice, na svoji v proslavo Sokolskega praznika prirejeni akademiji dne 29. novembra zvečer v Unionski dvorani, ki je bila do zadnjega prostora zavzeta. Rekorden obisk in sporedne točke — oboje je dokazovalo, da je Sokolstvo na nevzdržnem pohodu, in naj bo to komu prav ali ne. (Po pojavih v nekem mariborskem časopisju soditi se to ne vidi baš povsod rado!) Tehnični napredek je tak, da so ga morali opaziti ter so ga tudi opazili celo laiki v telovadbi.

Akademijo je otvorila z »Zimsko gozdno pravljico« ženska deca, ki je nastopila pozneje še enkrat z vajami z lutkami. Obe točki sta češki kompoziciji in sestri načelnici je treba priznati, da je dosegla vse, kar se da spraviti iz tega nežnega telovadskega materijala. Posebno ljubke so bile zlaste Lutke, pri katerih je občinstvo izražalo svoje dopadenje že med izvajanjem. — Dve točki sta obsezali orodno telovadbo, namreč na drogu in na bradlji. Dočim je vrsta na drogu pokazala harmonično celoto, in smo opazili v sestavah tudi nove prvine, nas ista vrsta na bradlji ni mogla popolnoma zadovoljiti. Čisto zadovoljni pa smo mogli biti z moško deco, ki je nastopila s skupinskimi sestavami na konju, ter z moškim naraščajem, kateri je izvajal preskoke čez mizo. Dečkom na konju je bilo že videti oni telovadski zanos in zavest, pripadnosti k narodovemu cvetju. (O naraščajnikih mimogrede morda le to, da je bilo dobrega skoro preveč ter da je treba paziti, da se ne bi »špecijalizirali« — na nekaterih nastopih namreč smo videli na mizi skoro vedno iste dečke! — kajti enostranost ni dobra niti ni v smislu sokolske telesne vzgoje!) — Članicam sta pripadli 2 točki: vaje s snopi in »Ritem po Jensenu«. Dočim so se sicer telovadke s snopi tudi potrudile, je bilo v izvedbi vendar nekaj nesigurnosti; široka publika vsekakor ni štedila s pritrjevanjem. Vžgal pa je »Ritem«, kompozicija br. župn. načelnika Mačusa, katera je prav umetnina. Br. kompozitorju kakor tudi kongenijalnim mu interpretkam, katere je našel, se da le izraziti polno priznanje in se jim mora čestitati. — Zaključili so akademijo člani z jako efektnimi sestavami s kockami in na kockah, pri čemer je v nasprotju z »Ritmom«, kjer se je udejstvovala ženska gracijoznost in elastičnost, bilo treba pokazati moško moč, energijo in vztrajnost. In telovadci so dali vsega v polni meri.

Obžalovali pa smo, da akademija ni bila popolna: manjkal nam je ženski naraščaj, ki — kakor vemo — ne zaostaja za drugimi oddelki in bi mu bilo prav gotovo tudi v zadoščenje, ako bi bil mogel nuditi upogled v svoja stremljenja. Upamo, da ga bomo videli na prihodnji akademiji. Vsekakor pa priporočamo tudi tako vsakomur, kdor iz tega ali onega razloga nastopu dne 30. novembra ni mogel prisostvovati in kdor je željan lepote, naj ne zamudi akademijine reprize, ki bo dne 7. decembra v Narodnem domu. A. J.

Ustanovitev Sokola v Ločah pri Poljčanah, se je vršila 30. novembra v šoli ob ogromni udeležbi. Takoj po prihodu vlaka ob pol 12. je predsednik pripravljalnega odbora šolski upravitelj br. Kržič pozdravil navzoče in govoril o pripravah in potrebi Sokola. Sledili so nastopi dece in naraščajnikov. Zelo srčkan je bil nastop dece, ki je v priredbi učiteljice s. Bezlajeve izvrstno podal sliko domovinske ljubezni. Pod vodstvom učitelja br. Šolarja je odlično nastopila deca z zastavicami in naraščaj. Lep je bil tudi rajalni nastop: Sinje ima ... Tudi mladinski zbor pod taktirko učitelja P. je bil sijajen. Za tem izbranim programom se je po prečitanju uprave po župnem zastopniku dr. Pučniku ustanovilo društvo. Starosta je br. Kržič, podstarosta br. Friedel, šol. upr. iz Št. Jerneja, načelnik trgovec br. Kragelj, načelnica s. Ulej, učit. roč. del ter prosvetarka učit. s. Bezlajeva. Ko je dr. Pučnik navzočim na kratko razložil bistvo sokolske misli je bila po pozdravnih čestitkah sokolskih zastopnikov iz Konjic in Poljčan lepa slavnost zaključena. V obilnem številu so se udeležili zbora tudi poljčanski pevci, ki so spopolnjevali pester program.

Sokolska četa v Laporju je bila ustanovljena v soboto 29. XI. zvečer. Občni zbor v laporski šoli je obiskalo nad 100 kmečkih fantov, mož in železničarjev. Zborovanje, ki ga je vzgledno pripravil delavni učitelj br. F. Logar, je otvoril šolski upravitelj br. Vendramin, ki je uvodoma pozdravil delegata slovenjebistriškega matičnega društva br. Mondinija in Janka Pečeta. Nato je delegat Mondini pozdravil zborovalce in jim na kratko obrazložil nacijonalni in vzgojni pomen Sokolstva. Janko Peče je predvsem opisal cilje in delo vsedržavne sokolske organizacije, ki naj bi se razpredla v sleherni vasi in utrdila sokolsko miselnost v vseh slojih našega ljudstva. Nato je razlagal pravila čet in osnovne pojme sokolskega zakona. V novo četo je takoj pristopilo 51 članov, ki so si izvolili naslednji odbor: starosta Franc Vendramin, podstarosta Fr. Rak, načelnik Vinko Šlegl, podnačelnik R. Brdnik, tajnik Franjo Logar, blagajnik K. Berglez, revizorja K. Skapin in V. Šetar, zastopnik tamburašev Fr. Onič in knjižničar Št. Potočnik. Članarina se je soglasno določila na 2 Din mesečno, telovadilo pa se bo redno po 2 uri na teden. — Doslej je nova četa poleg sosednje črešnjevske najmočnejša sokolska postojanka v slovenjebistriški okolici in ima vse predpogoje za povoljni razvoj.

Prijetna izbira

Kitajec Vu Dak San je v Novi Mehiki v prepiru umoril nekega rojaka. Obsodili so ga na smrt in bi seveda romal na električni stol. A zdravnik za očesne bolezni dr. Paul Richards je preprečil ta »normalni zaključek« dogodka. Indijanci v Novi Mehiki zelo trpijo na trahomu, znani očesni bolezni. Dr. Richards je vodja urada za pobijanje trahoma. Rad bi našel cepivo zoper to nalezljivo bolezen in potrebuje za svoje poizkuse človeka, ki bi ga lahko umetno okužil s trahomom. Doslej ni maral biti noben brezposelni zdravniku na uslugo, ker ni izključeno, da bi naposled izgubil vid. Zdaj pa je ponudil dr. Richards z dovoljenjem oblasti Kitajcu na izbiro električni stolec ali trahom. Če bi pristal Vu Dak San na cepitev, mu bo nadomeščena smrt z dosmrtno ječo. Kitajec je po daljšem premišljevanju pristal na ponudbo, a zahteval je, naj ga rajši izženejo v domovino. Ne mara končati svojega življenja v ameriški ječi. To pa je sedaj odvisno od državnega predsednika, ki mu bo zadeva predložena. A javnost je zvedela o ponudbi in se je ogorčila. Zdaj zbirajo podpise pod protestno izjavo in zahtevajo, naj morilca rajši umorijo, »ker bo tako manj trpel«. Vprašanje je, ali nima nesrečni Kitajec sam pravice odločati, katera možnost mu je bolj prijetna.

Dobiva se v vseh boljših specijalnih trgovinah. 16099

Amaterska dela
(razvijanje in kopiranje) in foto-materijal je najcenejši pri foto Joško Šmuc Wolfova 12, podružnica Bled vila Tönies. 349

Pozor! Vsakdo naj bere! Božične, novoletne in druge razglednice, okraske za božično drevo, razno papirnato blago po čudovito nizkih cenah na debelo in drobno kupite samo pri L. PEVALEK Ljubljana, Židovska ulica 6. 368

Nervoznost
splošna utrujenost, predčasna ovenelost, revmatizem in druge bolezni oslabujejo organizem onih, pri katerih je kri onečiščena s strupi zarušene izmene materije (kakor sečna kislina, urati, oksolati in dr.).
Da očuvate sebe bolezni in takisto radi njihovega zdravljenja je potrebno, da kri od časa do časa očistite gori navedenih strupov s fiziološkim ekstraktom (kakor »Kalefluid« D Kaleničenka) iz žlez mladih živali). Ko ste dovršili kurz lečenja s »Kalefluidom«, ponehajo bolezni, slabosti, delovna nesposobnost in prejšnji bolnik zopet uživa vse lepote življenja mladih let.
Brezplačno pošljemo novo metodo »Pomlajevanje in zdravljenje bolezni«, preporod moči in zdravja. Obrnite se na naslov: Miloš Marković, Beograd, Kralja Milana 58.
»KALEFLUID« se prodaja v vseh lekarnah in drogerijah. 17198

Telefon 2059
Premog suha drva
Pogačnik. Bohoričeva 5

Reklamna prodaja
1 kom. 22 m trpežnega šifona samo Din 220
1 kom. 12 m šifona izvrstne kakovosti samo Din 140, samo dokler traja zaloga.
IVAN KOS, družba z o. z.
Ljubljana, Sv. Petra cesta 23.
17222

Ura s hranilnikom!
Primerno darilo za Božič, za krst itd. — Dveletna garancija! — Zahtevajte prospekt! — Zastopnikom vzorec z budilko po povzetju Din 155.—.
JUGOAUTOMAT, Maribor, Aleksandrova cesta št. 11. 17155

OGLEJTE SI OTOMANE
v različnih vzorcih od 550 Din naprej, patent divane od 1500 Din, salonske garniture od 1800 Din, peresnice od 290 Din, modroce afrik, močno blago, 240 Din.
Vsa popravila izdeluje točno in najceneje te
Sajovic.
LJUBLJANA, STARI TRG 6.

„REGENTOL“

»REGENTOL« je najpopolnejše sredstvo, ki popolnoma varuje steklo pred dežjem, snegom, ledom in meglo.
Trgovci, restavraterji, gospodinje, avtomobilisti, očistite svoja stekla (izložbe, šoferske šipe, očala itd.) z **»REGENTOLOM«**. Tudi za časa najhujšega dežja, snega, leda in megle ostane steklo vedno čisto in prozorno.
1 škatlica »REGENTOLA« 30 Din. Pošljemo po povzetju z navodilom uporabe.
»GASOKSIT« uvozno in izvozno podjetje, Beograd, Kralja Milana 46. Tel. 30—36.
400a Zastopnikom-prodajalcem 30 %.

Avtomobili
Praga
osebni tovorni avtobusi
model 1931
najnovejših modelov in izdelave.
Zahtevajte ponudbe in prospekte!
Direktno od tovarniškega skladišča
Čehomoravska — Kolben — Danek d. d. v Pragi
ZAGREB, Gundulićeva 15. Telef. 60-77
17196

Naročajte „Našo dobo“

211 zahvalnic
v originalu
je vsakomur na vpogled.
MELEM (obliž)
LAMICO
»Smrt žuljem« (kurjim očesom)
odstrani kurja očesa, bradavice, otrdelo kožo. Zanesljivo delovanje brez bolečin. Ne ovira hoje. Dobi se povsod
LAMICO, DROGERIJA, BEOGRAD
Knez Mihajlova ulica 14.
335—1

Zastave
s ali brez grba, čisto volnene, garantirane barve, v lepi izdelavi, izdeluje in razpošilja: **JOSIP WINKLER, Subotica,** poštni predal 48/d. Ilustrovani cenik brezplačno. 82

Dlačice na bradi pri damah
in nadležne kocine pod pazduho, na nadlehteh in mečih hitro odstrani »Citokura«. Zlasti na obrazu in na mečih, ki jih pokriva kot dih nežna svilena nogavica, se močno opažajo nadležne kocine in so Vas mogoče že često spravile v zadrego. »Cito« odpravi vsako nezaželjeno rast kocin v par sekundah zajamčeno brez bolečin in nevarnosti, radikalno in za vselej. Gospa T. piše: »Čutim se srečno, odkar je »Cito« sovražnik kocin in dlačic ugonobil korenike nezaželjenih dlačic.« Tudi gospodje jo lahko uporabljo. Brije brez mila, brez noža in brez aparata. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din.
Dr. Nic. Keměny, Košice, D., poštni predal 12/M 9 ČSR. 341

Vsled preselitve trgovine prodajam vse blago po znatno znižanih cenah 16089
A. FUCHS
LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 6, trgovina z urami, zlatnino in srebrnino.

Double, modni kamgarn športni ševjot
za fine obleke in suknje
Velika izbira — ugodne cene
R. Miklauc
»Pri Škofu«, Ljubljana
Lingarjeva ulica — Medarska ul. - Pred Škofijo
13298

Pomlajenje v 24 urah
341
je dosegla, kakor javlja v zahvalnem pismu, gospa dr. A., Praga: 10 lončkov »Eros« kreme, ki sem jih prejela od vas, sem morala prepustiti svojim znankam. Moj obraz je dobra reklama za vašo kremo, kajti kljub svojim 49 letom sem lepa in mladostna. »EROS« krema naglo in zanesljivo odstrani sojedce, mozolje, gube, pege, nosno rdečico, rumene in rujave lise, solnčne pege. Jamstvo: denar nazaj, če ni uspeha. Cena 12 Din, 3 lončki 25 Din, 6 lončkov 40 Din. Dr. Nic. Keměny, Košice C. poštni predal 12/E 9. ČSR

Novo
Montblanc - Nalivno pero

z automatično kontrolo polnjenja.
Vaš dragi prijatelj ali sorodnik, ki bo našel med svojimi božičnimi darovi novi Montblanc-"Stossfueller", bo imal dvojno veselje. Razven krasnega darila se bo radoval tudi Vašega razumevanja za sočasno tehniko, ki Vas je napeljala, da ste izbrali ravno ta popolni model nalivnega peresa.
Moderni ljudje darujejo
Montblanc - "Stossfueller"
tip nalivnega peresa 1931.
Montblanc - Meisterstueck 4810 z garancijo za celo življenje.
En pritisek — on je napolnjen!
Din. 304.— 400.— 480.— 640.—
Posebni znaki o njegovi vrednosti:
Nema zareze in ni potrebno odvijati pri polnitvi, lahko izgubljivih posameznih delov. Ne maže radi novega načina dovajanja črnila. Štirje svetovni patenti priglašeni. 200 individuljanih zlatih peres, tudi za Vašo pisavo pripraven tip.
MONTBLANC

Zane Grey

Do zadnjega moža

Roman

Ellen je gledala očeta, ko je jedel, in čakala, da on izpregovori. Čudno se ji je zdelo, da je ni niti z besedico povprašal zastran ovac ali novorojenih jagnjet.

»Kaj je pa Daggsa tako ujezilo, Ellen?« se je zdajci oglasil. »Oči so se mu kar bliskale, ko je odhajal.«

»Daggs me je spet vprašal, ali ga ne bi hotela vzeti; odgovorila sem mu, da so on in njegovi prijatelji slaba družba,« je rekla Ellen.

Jorth se je zaničljivo nasmejal. »Ta osel!... Moj Bog, Ellen, daleč sem te moral spraviti, da si že vsak prekleti lo... eh, hotel sem reči, ovčar, domišlja, da bi mogel biti tvoj mož.«

Beseda, ki je ni dokončal, je bila povod, da je Ellen pobesila oči; malenkosti, za katere se prej ni zmenila, so zdaj dobivale čudno važen pomen.

»Vse eno, papa. Saj ne morejo postati moji možje, če jih nočem.«

Jorth jo je nemirno pogledal. »Daggs pravi, da ti je nekdo nekaj načenčal. Kaj pomeni to?«

»Stari Sprague se je bil pravkar vrnil iz Grass Valley. Povedal mi je vse vaške marnje.«

»Ali je bilo kaj zanimivega?« je mračno vprašal Jorth.

»Da, oče, marsikaj.« Odločila se je in mu povedala, kake vesti se širijo o bližnjem boju med ovčarji in govedarji: da ima stari Isbel mnogo rančarjev na svoji strani; da je prišel iz Oregona njegov sin Jean, ki ga obdaja pravljična slava, da je bojevnik in sledar brez primere; da vsi vedo, da je polkovnik Lee Jorth vodja ovčarske stranke; in da se krvave vojne ni moči ogniti.

»Oh,« je rekel Jorth in na njegovem bledem licu se je pokazala rdeča lisa, »to niso zame nikake novice več; vse to sem že zdavnaj vedel.«

Ellen se je vprašala, ali je že kaj slišal o njenem srečanju z Jeanom Isbelom. Če ni, bo zvedel, kakor hitro se vrneta Simm Bruce in Lorenzo. Sklenila ju je prehiteti.

»Srečala sem Jeana Isbela, oče. Prišel je v moj tabor in me vprašal, kod vodi pot na Rim. In tako sva nekoliko — pokramljala...«

Jorth ni dal odgovora. Nato je bruhnilo iz njega: »Colterer ga je srečal v gozdu.« Ne da bi se še kaj zmenil za hčerine besede, je jel žvečiti svoje brke in utonil v težko premišljevanje.

»Povej mi, papa, ali bo res boj?« je čez nekaj časa vprašala Ellen.

Čuden je bil ta temni ogenj, ki mu je plapolal v očeh. Drget ga je izpreletel.

»Gotovo. To bi pač lahko vedela.«

»Med ovčarji in govedarji?«

»Da.«

»In ti, papa, boš vodil eno stranko, stari Gass Isbel pa drugo?«

»Tako je, hčerka — dobro si poučena.«

»Oh!... Ali se tega boja ni moči ogniti?«

»Ne pozabi, da si Texanka.«

»Ali se ga ni več moči ogniti?« je trdovratno ponovila.

»Ne!« je odvrnil s srditim, hripavim glasom.

»Kako čudno je vse to, oče,« je nadaljevala Ellen. »Ali morate goniti svoje ovce na govejo pašo?«

»Vidim, da ti je nekdo izmed govedarjev nekaj natvezil,« je jezno rekel Jorth.

»Oče!«

Razgovor je bil postal staremu Jorthu neznosen. Očividno so se borila v njem protislovna čuvstva.

»Glej, dekle,« je izbruhnil, »poslušaj me! Doli v kotlini se zbira rančarska druščina z Isbelom na čelu. Vsi so divji na ovčarje, ki prihajajo v nižavo; najrajši bi vso travo sami popasli. To je en razlog; je pa tudi še drugi. Isbeli so lopovi in kradejo goveda in konje — že mnogo let. Zdaj, ko je Gaston Isbel star in bogat, bi rad zabrisal svoje sledove. Zato hoče podtakniti ta razbojništva nam ovčarjem in nas pregnati iz dežele.«

Jorthova Ellen je resnobno gledala očetu v obraz. Nova, pravkar pridobljena bistrota oči je ni puščala na cedilu: videla je, da je njegovo govorjenje v marsičem laž. A vendar ga je obenem izkušala opravičiti pred seboj. Morda ga je premišljevanje o njegovi nesreči in njegovih skrbeh zavajalo v napačne sodbe. Ellen si ni mogla misliti, da bi imela očetova dejanja in njegove besede nečasten nagib. A vendar jo je nekaj v njegovem vedenju že dolgo vznemirjalo. Slutila je, da se bliža odkritje; tega odkritja se je bala, čeprav je bila sama odločena, da dožene vse.

»Mati mi je pred smrtjo pripovedovala, da so te Isbelovi ugonobili«, je tiho rekla Ellen. Ko je videla, kako si je oče z rokami zakril obraz, jo je tako presunilo, da je komaj nadaljevala. »Če so ugonobili tebe, so ugonobili nas vse. Vem, kaj smo nekdaj imeli in kaj smo izgubili; vidim tudi, kam smo prišli. Mati je sovražila Isbelove. Naučila me je sovražiti to ime. A nikoli nisem vedela, kako — in zakaj — in kdaj so te uničili. Zdaj hočem, da mi to poveš.«

Galoše in snežni čevlji

z znamko »TRETORN«

so nenadkriljivi v pogledu trpežnosti in elegance. Kupujte samo vrhnje in snežne čevlje »TRETORN«, ker so ti kot je dosedaj dokazano, najboljši.

II

KLAVIRJI

Preden kupite KLAVIR, si oglejte mojo bogato zalogo prvovrstnih KLAVIRJEV. — Prodajam najceneje, na najmanjše obroke, z garancijo — Strokovnjaško popravilo in čisto uglaševanje. — Najcenejša izposojevalnica. 297

Warbinek, Ljubljana,

Gregorčičeva štev. 5. Rimska c. št. 2.

297

RAZPIS

Krajevni šolski odbor v Škofji Loki razpisuje **oddajo mizarskih del, inštalacije centralne kurjave, vodovoda in elektrike za osnovno in meščansko šolo v Škofji Loki.**

Ponudbe, pravilno sestavljene in kolkovane s kolkom za 100 Din, je vložiti v zapečatenem zavoju najkasneje do **20. decembra 1930 do 12. ure** pri podpisanem odboru. Vsi potrebni podatki, pojasnila in ofertni pripomočki se dobe v pisarni stare šole od 10. do 12. ure proti plačilu Din 100.—.

Krajevni šolski odbor v Škofji Loki,

dne 7. decembra 1930.

17172

DR. ALOJZIJ TURŠIČ
zdravnik
ELČI TURŠIČEVA roj. FERJANČIČ
poročena 17211
Cerknica 8. 12. 1930. Gor. Logatec

Dobra kvaliteta - po ceni blago!

Prodamo

po reklamnih cenah:

6 komadov rjuh (plaht) za posteljo, zarobljenih, širina 150 cm, dolžina 220 cm, iz dobrega češkega bombažastega platna št. 36 Din 400.—, boljša vrsta št. 40 Din 440.—, iz pravega lanenega platna Din 575.— za 6 kosov!

Ostanke (Reste) izključno češkega tekstilnega blaga in to: 20 m raznega pravega češkega šifona, platna za perilo in posteljnino, širina 80 cm, dolžina posameznih kosov 3 do 8 m, vse za 260.— Din.

20 m raznega pravega češkega cefirja, kanafasa, druka itd. za perilo in posteljnino, dobre barve, širina cca 75 cm, dolžina posameznih kosov 3 do 8 m, vse za Din 250.—. Zahtevajte posebne ponudbe.

Prepričajte se o solidnosti našega podjetja.

Prodajamo samo zajamčeno ČEŠKO BLAGO.

Po poštnem povzetju pošilja

Češki trgovački muzej: Roubiček i drug Sarajevo. 17751

Šofer mehanik

za potniški in tovorni avto, kateri zna samostojno vršiti popravke na avtomobilih, ter

kliučavničar

ki se razume na »Diesel« motorje in elektromotorje, **dobita takoj mesto.** Hrana in stanovanje brezplačno. Prednost imajo neoženjeni.

Prošnje s potrebnimi dokumenti, navedbo dosedanjega službovanja in višino zahtevane plače ter sliko naj se takoj pošljejo na naslov: **Ravnateljstvo državne bolnice za duševne bolezni v Kovinu (Banat)**

17179

Vaše obličje rabi barve!

Pomagajte prirodi in uporabljajte »Khasana Superb kremo«. Ta oranžasta lepotilna krema (ne šminka!) se na Vašem obrazu takoj spremeni in da polti ostrezajočo barvo. Izgledali boste vedno dražestno sveži, zdravi in prirodni. Nihče ne bo slutil umetnega sredstva. Nobena šminka ne učinkuje tako individualno kakor »Khasana Superb krema«. Vsako obličje pomladi in polepša, vsako drugače, natančno vstrezajoče bistvu posameznika.

Edino »Khasana Superb rdečilo« za ustne učinkuje ravno tako, ker jim da mladostno svežino in jih zadostno (toda ne prekričeče) povdari.

»Khasana Superb krema«, kako tudi to rdečilo je odporno napram vremenu, vlagi in — poljubom. Samo s pomočjo mila se odstrani barvilo.

»Khasana Superb rdečilo« v zlati puščici Din

V eleg. mehanični puščici s pritrjenim poklopcem in dvojno vsebino Din —.—. Nadomestni vložek v ovoju iz želatine Din —.—. Khasana Superb rdečilo za ustne, lonček Din —.—.

KHASANA SUPERB

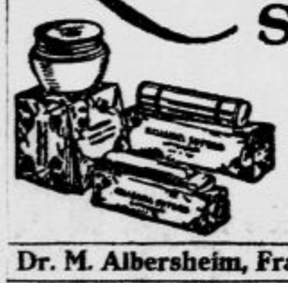

DOBI SE POVSOD!

Dr. M. Albersheim, Frankfurt a. M. - London

Skladišče za Jugoslavijo:
Jugopharmacija d. d., Zagreb, Oddelek kozmetike.

Javna zahvala

Podpisani izrekam tem potom g. dr. **Antonu Hrovatu, vodji bolnice v Ormožu,** svojo najprisrčnejšo zahvalo za to, da me je z uspehapolno, težko trebušno operacijo, s pravo zdravniško požrtvovalnostjo in vestnostjo rešil gotove smrti ter me popolnoma ozdravel.

Imenovanega gospoda kot špecijalista kirurga vsakomur najtopleje priporočam.

Sv. Tomaž pri Ormožu, meseca decembra 1930.

STANKO CVETKO,
posestnik in trgovec.

17195

Dvokolesa, motorji, šivalni stroji.

otroški in igračni vozički, pnevmatika, posamezni deli. — Velika izbira, najnižje cene. — Prodaja na obroke, ceniki franko.

TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovška cesta št. 4.

Sprejmemo samostojne MOJSTRE - TKALCE

za avtomat. statve. Nastop takoj ali po sporazumu.
Ponudbe poslati z referencami in plačilnimi zahtevami:

Zemunski Tekstilni Industriji

Brače Hadži Bošković v Zemunu. 17133

ZAHVALA

Za vse dokaze sočutja ob smrti našega ljubega sina

Rikarda

kakor tudi za darovane vence in cvetlice izrekava vsem najtoplejšo zahvalo.

Globoko hvaležnost sva dolžna prečastitemu gospodu patru dr. Romanu Tomincu in zdravniku dr. Hausu.

Ljubljana, dne 9. decembra 1930. 17213

Ing. FASAN VLADISLAV in SOPROGA.

✝

OLEPŠEVALNO DRUŠTVO V PTUJU naznanja vsemu članstvu tužno vest, da je preminul v ponedeljek ob pol 11. uri njen dolgoletni velezaslužni predsednik

Franc Matjašič

višji vinarski nadzornik v pokoju in posestnik

v 64. letu starosti.

Pogreb nepozabnega predsednika se vrši v sredo, dne 10. decembra t. l. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti v Radeči vasi 29, na mestno pokopališče.

Ohranili ga bodemo v častnem in hvaležnem spominu.

17212 ODBOR.

✝

Dne 8. t. m. nas je za večno zapustila naša nadvse ljubljena, nenadomestljiva in dobra

Zofka Bole

z novorojenčkom.

Pogreb bo v sredo, dne 10. decembra 1930 ob pol 3. uri popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče na Viču.

Ljubljana - Rožna dolina, 9. decembra 1930.

Rodbina KUŠAR, JOSIP BOLE, uradnik OUZD, soprog in vsi ostali sorodniki. 17202

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš ljubljeni soprog, ozir. oče, brat, stric, zet in svak, gospod

Blaž Černe

zidarski mojster

dne 8. t. m. po kratki težki bolezni, previden s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, *dne 10. decembra 1930 ob 3. uri pop. izpred mrtvašnice spl. bolnice* na pokopališče v Stožice.

V Ljubljani, dne 9. decembra 1930.

IVANA, roj. PIRNAT, soproga; ANGELA, OLGA in MILKA, hčere in ostalo sorodstvo. 17203

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.